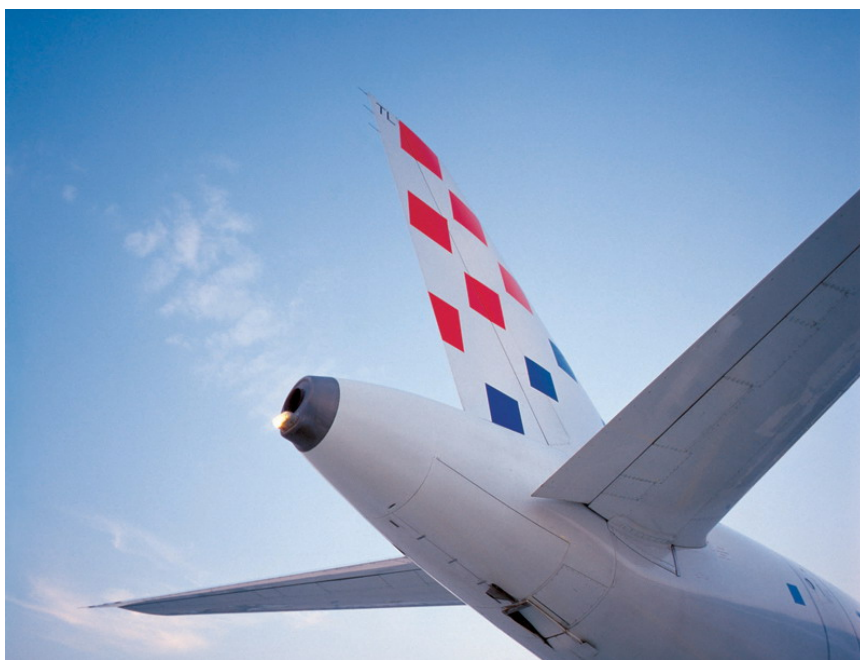

 CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnji izvještaji o poslovanju
Croatia Airlines d.d. i Grupe
Croatia Airlines za 2013. godinu

Travanj 2014.

SADRŽAJ

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12.2013. (REVIDIRANI)	3
Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines u razdoblju 1.1. do 31.12.2013.	3
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines u razdoblju 1.1.- 31.12.2013.	4
Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. u razdoblju 1.1. do 31.12.2013.	5
Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. u razdoblju 1.1.-31.12.2013.	6
Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2013.	7
Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2013.	9
Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku Grupe Croatia Airlines u razdoblju 1.1.- 31.12.2013.	11
Izvještaj o novčanom tijeku Croatia Airlines d.d. u razdoblju 1.1.-31.12.2013.	12
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.- 31.12.2013.	13
Izvještaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2013.	13
IZJAVA	14
GODIŠNJE IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA ZA 2013. GODINU	15-57
Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. zajedno s izvještajem neovisnog revizora	58-129

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA RAZDOBLJE 1.1.-31.12.2013. (REVIDIRANI)
Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe Croatia Airlines u razdoblju
1.1. do 31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.689.860.849	1.583.028.952
1. Prihodi od prodaje	112	1.534.567.082	1.406.823.437
2. Ostali poslovni prihodi	113	155.293.767	176.205.515
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	2.088.034.480	1.565.103.131
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.241.438.775	1.131.169.383
a) Troškovi sirovina i materijala	117	442.434.583	376.389.785
b) Troškovi prodane robe	118	7.100.721	2.907.491
c) Ostali vanjski troškovi	119	791.903.471	751.872.107
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	253.081.759	238.277.582
a) Neto plaće i nadnice	121	129.399.896	122.538.102
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	78.951.677	74.810.730
c) Doprinosi na plaće	123	44.730.186	40.928.750
4. Amortizacija	124	130.345.601	83.207.462
5. Ostali troškovi	125	92.746.311	86.385.438
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	301.749.818	9.963.176
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	298.934.124	2.866.715
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.815.694	7.096.461
7. Rezerviranja	129	53.969.080	5.035.824
8. Ostali poslovni rashodi	130	14.703.136	11.064.266
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	92.545.392	71.916.523
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	563.966	272.254
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	91.902.089	71.210.463
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	79.337	433.806
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	182.027.222	88.246.303
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	182.027.222	88.246.303
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.782.406.241	1.654.945.475
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	2.270.061.702	1.653.349.434
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-487.655.461	1.596.041
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	1.596.041
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	487.655.461	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	188.169	153.970
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-487.843.630	1.442.071
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	1.442.071
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	487.843.630	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	-487.843.630	1.442.071
2. Pripisana manjinskom interesu	156	0	0

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines u razdoblju 1.1.-31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-487.843.630	1.442.071
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-85.664.147	-7.309.569
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160	-76.245.515	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	0	154.800
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-9.418.632	-7.464.369
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-85.664.147	-7.309.569
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-573.507.777	-5.867.498
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	-573.507.777	-5.867.498
2. Pripisana manjinskom interesu	170	0	0

Račun dobiti i gubitka Croatia Airlines d.d. u razdoblju 1.1. do 31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.679.763.971	1.572.873.285
1. Prihodi od prodaje	112	1.524.371.347	1.396.802.611
2. Ostali poslovni prihodi	113	155.392.624	176.070.674
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	2.078.412.086	1.555.513.940
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	0	0
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	1.238.320.187	1.130.282.562
a) Troškovi sirovina i materijala	117	442.104.190	375.949.124
b) Troškovi prodane robe	118	7.100.721	2.907.491
c) Ostali vanjski troškovi	119	789.115.276	751.425.947
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	249.933.190	235.147.808
a) Neto plaće i nadnice	121	127.652.181	120.745.962
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	77.992.297	73.883.328
c) Doprinosi na plaće	123	44.288.712	40.518.518
4. Amortizacija	124	130.215.488	83.051.040
5. Ostali troškovi	125	89.776.034	81.012.182
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	301.528.336	9.951.233
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	298.934.124	2.866.715
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	2.594.212	7.084.518
7. Rezerviranja	129	53.969.080	5.035.824
8. Ostali poslovni rashodi	130	14.669.771	11.033.291
III. FINACIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	92.421.761	71.433.019
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	563.966	272.254
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	91.857.795	71.160.765
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	0	0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	0	0
IV. FINACIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	181.940.993	88.071.586
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	0	0
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	181.940.993	88.071.586
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	0	0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.772.185.732	1.644.306.304
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	2.260.353.079	1.643.585.526
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	-488.167.347	720.778
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	0	720.778
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	488.167.347	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	0	0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	-488.167.347	720.778
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	0	720.778
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	488.167.347	0

**Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Croatia Airlines d.d. u razdoblju
1.1.-31.12.2013.**

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjavanje poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	-488.167.347	720.778
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	-85.664.147	-7.309.569
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	0	0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160	-76.245.515	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	0	154.800
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	-9.418.632	-7.464.369
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	0	0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	-85.664.147	-7.309.569
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	-573.831.494	-6.588.791

Konsolidirana bilanca Grupe Croatia Airlines na dan 31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	788.047.162	781.039.224
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	16.583.274	17.696.478
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	15.611.311	15.000.449
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	971.963	2.696.029
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	730.395.009	714.505.685
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	28.684.659	25.684.310
3. Postrojenja i oprema	013	100.446.893	98.780.232
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	511.639.513	488.226.427
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	43.315.186	41.970.423
7. Materijalna imovina u pripremi	017	20.335.693	33.917.615
8. Ostala materijalna imovina	018	1.444.905	1.398.518
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	40.568.512	48.336.694
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	4.918.840	5.273.310
2. Dani zajmovi povezanim poduzeticima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzeticima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.857.600
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	33.946.872	41.205.784
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	500.367	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	500.367	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	297.870.965	204.965.589
I. ZALIHE (036 do 042)	035	49.142.739	47.626.059
1. Sirovine i materijal	036	49.142.739	47.626.059
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predujmovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	208.095.391	102.462.040
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	54.164	42.217
2. Potraživanja od kupaca	045	90.916.437	67.717.260
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	371.064	310.538
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	106.135.976	18.995.705
6. Ostala potraživanja	049	10.617.750	15.396.320
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	3.517.218	2.695.401
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzeticima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzeticima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	189	191
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	3.370.455	2.693.756
7. Ostala financijska imovina	057	146.574	1.454
IV. NOVAC U BANCIMA I BLAGAJNAMA	058	37.115.617	52.182.089
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	47.211.180	25.104.306
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.133.129.307	1.011.109.119
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	0	0

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	146.986.923	356.608.503
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	1.852.212.900	277.889.530
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	-6.603.316	75.738.455
1. Zakonske rezerve	066	941.483	10.000
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	2.940
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-7.512.199	75.731.395
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	0	154.800
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-1.210.779.031	1.383.647
1. Zadržana dobit	073	0	1.383.647
2. Preneseni gubitak	074	1.210.779.031	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-487.843.630	1.442.071
1. Dobit poslovne godine	076	0	1.442.071
2. Gubitak poslovne godine	077	487.843.630	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	54.847.343	21.348.248
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	37.227.972	7.668.619
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	17.619.371	13.679.629
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	238.345.219	80.010.550
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	83.148	73.430
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	238.262.071	79.937.120
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	669.953.546	534.824.160
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	2.126.475	2.019.133
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	7.096.315	8.578.592
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	220.171.451	201.320.012
4. Obveze za predujmove	097	1.892.007	8.482.328
5. Obveze prema dobavljačima	098	282.703.665	163.552.642
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.421.850	9.625.510
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	10.000.617	8.465.599
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	135.314.057	132.553.235
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	22.996.276	18.317.658
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.133.129.307	1.011.109.119
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	0	0
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	146.986.923	356.608.503
2. Pripisano manjinskom interesu	110	0	0

Bilanca Croatia Airlines d.d. na dan 31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	787.158.744	779.864.557
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	15.770.216	16.943.537
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	15.339.453	14.788.708
3. Goodwill	006	0	0
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	430.763	2.154.829
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	730.167.010	714.311.123
1. Zemljište	011	24.528.160	24.528.160
2. Građevinski objekti	012	28.684.659	25.684.310
3. Postrojenja i oprema	013	100.376.012	98.711.103
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	511.586.024	488.204.622
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predumovi za materijalnu imovinu	016	43.315.186	41.970.423
7. Materijalna imovina u pripremi	017	20.335.693	33.917.615
8. Ostala materijalna imovina	018	1.341.276	1.294.890
9. Ulaganje u nekretnine	019	0	0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	40.721.151	48.109.530
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	5.110.400	5.110.400
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	1.702.800	1.857.600
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	33.907.951	41.141.530
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	500.367	500.367
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	500.367	500.367
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	291.870.061	199.222.985
I. ZALIHE (036 do 042)	035	49.071.003	47.626.059
1. Sirovine i materijal	036	49.071.003	47.626.059
2. Proizvodnja u tijeku	037	0	0
3. Gotovi proizvodi	038	0	0
4. Trgovačka roba	039	0	0
5. Predumovi za zalihe	040	0	0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	205.329.288	99.930.041
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	633.979	197.971
2. Potraživanja od kupaca	045	87.840.547	65.222.160
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	353.734	306.038
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	105.920.779	18.807.552
6. Ostala potraživanja	049	10.580.249	15.396.320
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	3.374.214	2.695.401
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	0	0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	189	191
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	3.370.455	2.693.756
7. Ostala financijska imovina	057	3.570	1.454
IV. NOVAC U BANCII I BLAGAJNI	058	34.095.556	48.971.484
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	47.167.169	25.082.712
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.126.195.974	1.004.170.254
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061	0	0

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	143.404.589	352.577.130
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	1.852.202.900	277.879.530
II. KAPITALNE REZERVE	064	0	0
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	-8.519.749	73.822.022
1. Zakonske rezerve	066	931.483	0
2. Rezerve za vlastite dionice	067	0	0
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	32.600	2.940
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	-9.418.632	73.824.962
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	0	154.800
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-1.212.111.215	0
1. Zadržana dobit	073	0	0
2. Preneseni gubitak	074	1.212.111.215	0
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	-488.167.347	720.778
1. Dobit poslovne godine	076	0	720.778
2. Gubitak poslovne godine	077	488.167.347	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	0	0
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	54.847.343	21.348.248
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	37.227.972	7.668.619
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	17.619.371	13.679.629
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	238.345.219	80.010.550
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	83.148	73.430
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	238.262.071	79.937.120
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	0	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	667.115.087	532.038.337
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	2.126.475	2.019.133
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	7.096.315	8.578.592
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	219.172.487	200.655.012
4. Obveze za predujmove	097	1.851.658	8.482.328
5. Obveze prema dobavljačima	098	281.194.895	161.802.313
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	10.276.223	9.473.026
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	9.861.467	8.253.189
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	227.109	227.109
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	135.308.458	132.547.635
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	22.483.736	18.195.989
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.126.195.974	1.004.170.254
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108	0	0

Konsolidirani izvještaj o novčanom tijeku Grupe Croatia Airlines u razdoblju

1.1.-31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-487.655.461	1.596.041
2. Amortizacija	002	130.345.601	83.207.462
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	47.551.829	0
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	105.633.351
5. Smanjenje zaliha	005	0	1.516.680
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	678.866.879	241.661.841
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	369.108.848	433.615.375
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	117.760.225
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	35.456.002	0
3. Povećanje zaliha	010	5.310.918	0
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	102.296.732	38.946.465
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	143.063.652	156.706.690
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	226.045.196	276.908.685
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	242.590	1.286.936
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	0	0
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	11.662.317	
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	11.904.907	1.286.936
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	67.043.641	76.373.092
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	6.946.366
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	67.043.641	83.319.458
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	55.138.734	82.032.522
NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	24.456.326	35.800.013
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	2.138.723
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	24.456.326	37.938.736
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	182.709.717	217.457.916
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	892.625	18.255
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	272.256
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	183.602.342	217.748.427
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANCIJSKIH	038	159.146.016	179.809.691
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	11.760.446	15.066.472
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	25.355.171	37.115.617
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	11.760.446	15.066.472
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	37.115.617	52.182.089

Izveštaj o novčanom tijeku Croatia Airlines d.d. u razdoblju 1.1.-31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	-488.167.347	720.778
2. Amortizacija	002	130.215.488	83.051.040
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	48.061.123	0
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	0	104.751.253
5. Smanjenje zaliha	005	0	1.444.944
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	678.977.252	241.639.423
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	369.086.516	431.607.438
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	118.041.553
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	35.554.866	0
3. Povećanje zaliha	010	5.239.181	0
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	101.558.340	38.401.626
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	142.352.387	156.443.179
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	226.734.129	275.164.259
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	242.590	1.286.936
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	0
3. Novčani primici od kamata	017	0	0
4. Novčani primici od dividendi	018	348.479	647.994
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	11.583.903	0
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	12.174.972	1.934.930
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	66.851.940	76.310.224
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	6.709.566
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	66.851.940	83.019.790
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	54.676.968	81.084.860
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	23.006.325	35.800.013
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	2.138.723
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	23.006.325	37.938.736
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	182.217.772	217.123.952
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	892.625	18.255
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	183.110.397	217.142.207
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH	038	160.104.072	179.203.471
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	11.953.089	14.875.928
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	22.142.467	34.095.556
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	11.953.089	14.875.928
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	34.095.556	48.971.484

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala Grupe Croatia Airlines za razdoblje 1.1.-31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	1.852.212.900	277.889.530
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	-6.603.316	75.738.455
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-1.210.779.031	1.383.647
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-487.843.630	1.442.071
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	0	154.800
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	0	0
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	146.986.923	356.608.503
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	2.883.721	1.954.263
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	285.704.243	207.667.317
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	288.587.964	209.621.580
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	288.587.964	209.621.580
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019	0	0

Izvještaj o promjenama kapitala Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.1.-31.12.2013.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	1.852.202.900	277.879.530
2. Kapitalne rezerve	002	0	0
3. Rezerve iz dobiti	003	-8.519.749	73.822.022
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-1.212.111.215	0
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	-488.167.347	720.778
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	0	0
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007	0	0
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	0	154.800
9. Ostala revalorizacija	009	0	0
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	143.404.589	352.577.130
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	0	0
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012	0	0
13. Zaštita novčanog tijeka	013	2.883.721	1.954.263
14. Promjene računovodstvenih politika	014	0	0
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015	0	0
16. Ostale promjene kapitala	016	285.944.493	207.218.278
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	288.828.214	209.172.541

Na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13), ovime dajemo sljedeću:

IZJAVU

Da su pojedinačni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji izdavatelja Croatia Airlines d.d. za razdoblje 1.siječnja do 31.prosinca 2013. godine sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, te daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjelinu.

Da izvještaj posloводства Croatia Airlines d.d. sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

Ova Izjava daje se kao prilog godišnjih izvještaja izdavatelja Croatia Airlines d.d.

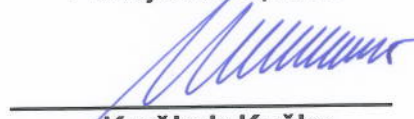
Osobe odgovorne za sastavljanje izvještaja izdavatelja:

Član Uprave

Zlatko Širac

Predsjednik Uprave

Krešimir Kučko

U Zagrebu, 16. travnja 2014.

 CROATIA AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Godišnje izvješće Uprave o stanju Društva za 2013. godinu

Ožujak 2014.

SADRŽAJ

Karakteristični pokazatelji	3
Flota	3
Prometni pokazatelji	3
Financijski pokazatelji	4
Croatia Airlines u 2013. godini – predstavljanje	5
Struktura vlasništva	5
Upravljačka struktura Društva i organizacija	6
Ljudski potencijali	6
Društvena odgovornost	13
Obljetnice, priznanja i zaštita okoliša	15
Restrukturiranje kompanije	17
Unapređenje i proširenje poslovanja	18
Poslovno okruženje i rizici poslovanja	20
Flota i kapaciteti	27
Iskorištenost flote	28
Tržište	29
Financijsko poslovanje	34
Račun dobiti i gubitka	34
Imovina, financiranje i investicije	38
Bilanca stanja	38
Novčani tijek	40
Osvrt na ostvarenje plana	41
Prometni pokazatelji u odnosu na planirane	41
Račun dobiti i gubitka	41
Bilanca stanja	42
Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-II. 2014.	43

Karakteristični pokazatelji

Flota

tip zrakoplova	broj na kraju 2013.	sjedala	vlasništvo	najam	Ø starost (god.)	broj na kraju 2012.	vlasništvo	najam
Airbus A320	2	324	2	-	14,08	3	2	1
Airbus A319	4	576	4	-	14,94	4	4	-
Q-400	6	456	-	6	4,60	6	-	6
UKUPNO	12	1.356	6	6	10,43	13	6	7

Prometni pokazatelji

OPIS		2013.	2012.	2011.
nalet (km)	DIST 000	16.223	17.672	17.126
broj uzlijetanja	FLTS	25.179	27.277	27.589
stopa promjene	%	-8	-1	8
operativno vrijeme	BH	35.912	38.859	38.014
stopa promjene	%	-8	2	8
prevezeni putnici	RPAX 000	1.797	1.952	1.879
stopa promjene	%	-8	4	15
prevezena roba i pošta	CGO T	3.245	3.567	3.347
stopa promjene	%	-9	7	9
ostvareni putnički km	RPKM mil.	1.323	1.441	1.317
raspoloživa sjedala - km	ASKM mil.	1.922	2.086	1.965
putnički faktor popunjenosti	PLF %	68,8	69,1	67,0
ostvareni tonski km	TKM mil.	135	147	121
raspoloživi tonski km	ATKM mil.	204	218	219
težinski faktor popunjenosti	WLF %	65,9	67,4	55,2

Napomena: WLF nije usporediv s 2011. g. zbog promjene metodologije izračuna u 2012. g. (težina putnika povećana je sa 90 kg na 100 kg) prema zahtjevima EU ETS-a (Emissions Trading Scheme), što je prihvatila i AEA (Association of European Airlines).

Financijski pokazatelji

Pokazatelj	Jedinica mjere	2013.	2012.	2011.
Operativni prihodi	mil. kn	1.575	1.683	1.588
Stopa promjene	%	-6,4	6,0	
Ukupni prihodi	mil. kn	1.647	1.775	1.752
Stopa promjene	%	-7,2	1,3	
Operativni troškovi	mil. kn	1.558	1.729	1.633
Stopa promjene	%	-9,9	5,9	
Ukupni troškovi	mil. kn	1.646	1.840	1.827
Stopa promjene	%	-10,5	0,7	
Operativni troškovi bez goriva	mil. kn	1.226	1.349	1.296
Stopa promjene	%	-9,2	4,1	
Operativni rezultat	mil. kn	17	-46	-45
Neto rezultat	mil. kn	1	-65	-76
EBIT	mil. kn	15	-46	-49
EBITDA	mil. kn	98	85	91
Ekonomičnost		1	1	1
Jedinični operativni trošak	kn/ATKM	8	8	7
Jedinični operativni prihod	kn/ATKM	8	8	7
Putnički <i>yield</i> (putnički prihod u EUR/RPKM)	€cent/RPKM	13	13	13
Koeficijent obrta ukupne imovine		1,64	1,58	1,16
Koeficijent trenutne likvidnosti		0,09	0,05	0,04
Koeficijent ubrzane likvidnosti		0,28	0,36	0,31
Koeficijent tekuće likvidnosti		0,37	0,44	0,39
Koeficijent zaduženosti		0,63	0,87	1,10
Koeficijent financiranja		1,79	6,85	-11,43
Koeficijent investiranja		0,05	0,04	0,04
Prosječan broj zaposlenih		1.076	1.128	1.136

Napomena: financijski pokazatelji koji se računaju temeljem pozicija računa dobiti i gubitka ne uključuju jednokratne stavke u 2012. i 2011. godini.

Croatia Airlines u 2013. godini – predstavljanje

U više od dvadeset godina postojanja i pružanja usluge prijevoza Croatia Airlines povezoao je hrvatske gradove s najvažnijim europskim metropolama, a u suradnji sa zrakoplovnim partnerima i s cijelim svijetom. Croatia Airlines, kao član najvećeg svjetskog udruženja zrakoplovnih kompanija Star Alliance, svojim putnicima omogućuje pristup globalnoj mreži letova uz korištenje mnogobrojnih pogodnosti.

Struktura vlasništva

Croatia Airlines (Društvo) je dioničko društvo. **Temeljni kapital iznosi 277.879.530 kn, a podijeljen je na 13.919.575 dionica.** Od ukupnog broja dionica 51.197 odnosi se na povlaštene dionice (CRAL-P-A, CRAL-P-A1, CRAL-P-A2, CRAL-P-A3, CRAL-P-A4) nominalne vrijednosti 10 kn, 4.924.279 na redovite dionice (CRAL-R-A) te 8.944.099 na redovite dionice (CRAL-R-B) nominalne vrijednosti 20 kn.

Pregled dioničara i njihovih udjela u temeljnom kapitalu	%	Kapital (kn)
DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (DUUDI) ZA REPUBLIKU HRVATSKU	96,98	269.499.880
ZRAČNA LUKA ZAGREB D.O.O.	1,72	4.771.210
DRŽAVNI URED ZA UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM (DUUDI) ZA DRŽAVNU AGENCIJU ZA OSIGURANJE ŠTEDNIH ULOGA I SANACIJU BANAKA	0,77	2.131.520
JADRANSKI NAFTOVOD DD	0,08	220.000
CROATIA LLOYD	0,04	102.700
ENIKON DD	0,03	73.560
PASKA ANA	0,02	67.620
CONING INŽENJERING DD	0,02	52.140
OSTALI	0,35	960.900
Ukupan iznos temeljnog kapitala	100,00	277.879.530

Povezana društva u vlasništvu Croatia Airlinesa d.d. jesu Amadeus Croatia d.d., Pleso prijevoz d.o.o. te Obzor putovanja d.o.o. koji su samostalni poslovni subjekti.

Pleso prijevoz d.o.o. u pedeset je postotnom vlasništvu Croatia Airlinesa, a druga je polovica vlasništvo Zračne luke Zagreb. Obavlja djelatnost prijevoza putnika koji putuju na relaciji zračna luka - grad i prijevoza izgubljene prtljage te prijevoza djelatnika koji rade u zračnim lukama u Zagrebu i Splitu.

Amadeus Croatia d.d. osnovali su Croatia Airlines (95 posto vlasništva) i Amadeus GDS, globalni distribucijski sustav sa sjedištem u Madridu. Osnovna djelatnost društva je organizacija svih aktivnosti i pružanje tehničke potpore vezane uz korištenje rezervacijskog sustava Amadeus na području Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Amadeus je globalni rezervacijski sustav putem kojeg se diljem svijeta obavlja distribucija i rezervacija prijevoznih i smještajnih kapaciteta i to preko putničkih agencija i prodajnih mjesta samih aviokompanija.

Obzor putovanja d.o.o. turistička je agencija u stopostotnom vlasništvu Croatia Airlinesa koja se bavi organizacijom službenih i turističkih putovanja, savjetovanja, konferencija, kongresa i *incentive* putovanja.

Upravljačka struktura Društva i organizacija

Rad Društva tijekom 2013. godine organiziran je preko poslovnih funkcija grupiranih u tri poslovne cjeline i preko zajedničkih funkcija kompanije organiziranih unutar Tajništva uprave, Ureda za upravljanje kvalitetom i sigurnošću, Sektora kontrolinga i interne revizije te korporativnih funkcija koje uključuju Sektor financija i kontrolinga, Sektor pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom i Sektor upravljanja informacijskim tehnologijama.

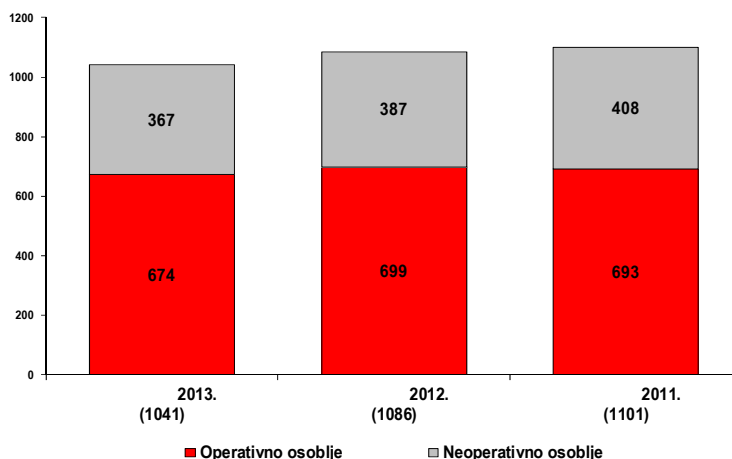
Poslovno područje prometa obuhvaća letačke i kabinske operacije, prometni školski centar, operativni centar, operativni inženjering, plan posada, zemaljske operacije i poslove administracije prometa. Poslovno područje tehnike objedinjava inženjering i tehničke poslove, upravljanje materijalima, pripremu i kontrolu radova, bazno održavanje, linijsko održavanje, održavanje zrakoplovnih dijelova i opreme te Tehnički školski centar. Prodaja, marketing, upravljanje mrežom i prihodima dio su trećeg poslovnog područja.

Prema Statutu Društva Upravu čini najmanje jedan član, a najviše tri člana, dok članstvo Nadzornog odbora broji najmanje pet, a najviše trinaest članova. Na mjestu Predsjednika Uprave Društva je g. Krešimir Kučko, a predsjednik Nadzornog odbora je prof.dr.sc. Siniša Petrović. U siječnju 2013. godine Nadzorni odbor Croatia Airlinesa donio je odluku o imenovanju Zlatka Širca za člana Uprave tvrtke zaduženog za operativno poslovanje.

Ljudski potencijali

Na dan 31. prosinca 2013. godine u Društvu je bio zaposlen 1.041 radnik uključujući 2 radnika na stručnom osposobljavanju i 45 radnika u inozemnim predstavništvima. Broj radnika manji je za 4,1 posto u odnosu na kraj prethodne godine. Koncem 2013. zbog provođenja programa restrukturiranja donesen je i Program zbrinjavanja viška radnika kojim se i nadalje optimizira broj zaposlenih, a čiji efekti će se vidjeti protekom otkaznih rokova u 2014. godini.

Broj zaposlenih na kraju godine

Na kraju godine **broj operativnih radnika** smanjen je za 3,6 posto u odnosu na kraj prethodne godine, a **broj neoperativnog osoblja** smanjio se za 5,2 posto, u prvom redu zbog dobrovoljnog odlazaka djelatnika i nezapošljavanja zamjena.

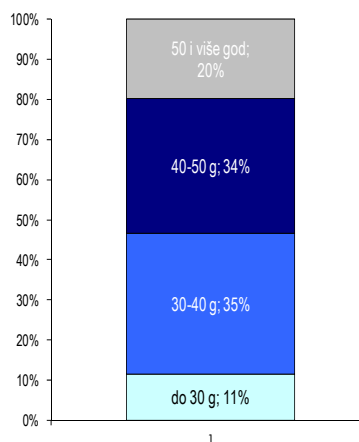
Zbog potreba pokrivanja ljetnog reda letenja Društvo je sezonski zaposlilo 49 članova kabinskog osoblja.

Zastupljenost operativnog osoblja¹ u Društvu iznosi 67,4 posto (674), a neoperativnog 35,3 posto (367).

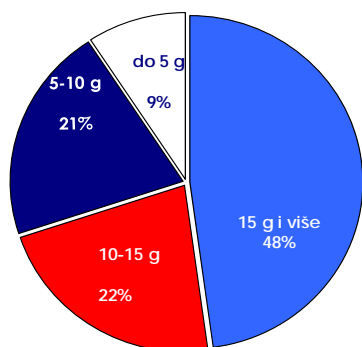
Obrazovna struktura pokazuje da 51 posto zaposlenih ima stručnu spremu VŠS, VSS i više te da je prosječna životna dob zaposlenih 41 godina, a u spolnoj strukturi nešto su zastupljeniji muškarci (54 posto).

Od ukupnog broja zaposlenih, njih 50 (5 posto) zaposleno je na određeno vrijeme.

Struktura po dobi 2013.

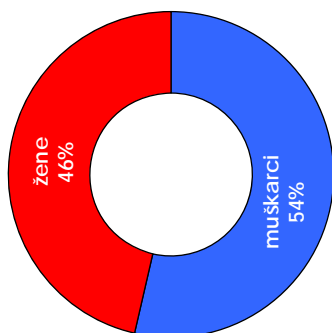
Struktura po stažu

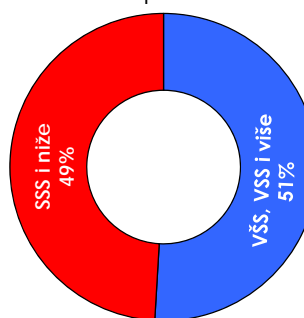
Prosječni ukupni staž operativnog osoblja Društva iznosio je 15,3 godine, neoperativnog 19,2 godina, a prosječan ukupni staž na razini cijele kompanije iznosio je 16,7 godina. Prosječan radni staž u Društvu, za operativno osoblje iznosio je 11,9 godina, neoperativno osoblje 15 godina, a prosječan radni staž u Društvu na razini cijele kompanije iznosio je 13 godina.

Društvo postoji dvadesetak godina i u prvim godinama svog postojanja zapošljavalo je oko 200 radnika. U kasnijem razvitku Društva stopa zapošljavanja progresivno je rasla sve do 1998. godine.

Struktura po spolu

Struktura po stručnoj spremi

Udio žena u strukturi visokoga i srednjeg *managementa* iznosio je 35 posto.

¹ Uključuje sljedeća operativna radna mjesta u Društvu: promet (piloti, kabinsko osoblje, operativni centar, snabdjevanje zrakoplova, zemaljske usluge, voditelji stanica, asistenti voditelja stanica); tehnika (sva radna mjesta) te prodaja (voditelji poslovnica na ZL i predstavnici prodaje i skrbi o putnicima) – promjena metodologije u 2013. godini.

Ulaganja i programi školovanja

Croatia Airlines kontinuiranim ulaganjem u školovanja razvija i jača ljudske potencijale, prepoznavši od prvog dana svoju djelatnost kao istodobno i kapitalno i radno intenzivnu.

Zbog izrazite sofisticiranosti tehnologije i zahtjevnosti poslovnih procesa, značajna financijska sredstva svake se godine ulažu u osposobljavanje radnika, a osobito u specijalističko osposobljavanje i održavanje standarda educiranosti letačkoga i kabinskog osoblja.

Ulaganja u školovanja (kn)	2013.	2012.	2011.
Operativno osoblje	6.087.419	7.178.876	6.028.993
Stopa promjene	-15%	19%	-24%
Neoperativno osoblje	587.948	317.710	431.099
Stopa promjene	85%	-26%	-31%
Ukupno	6.675.367	7.496.587	6.460.092
Stopa promjene	-11%	16%	-24%

Školovanje zaposlenika Croatia Airlinesa odvija se istodobno na tri razine: školovanje zaposlenika operativnih sektora, zaposlenika sektora tehnike i zaposlenika neoperativnih sektora.

U 2013. godini Tehnički školski centar nastavio je aktivnu suradnju sa CCAA u segmentu izdavanja Part 66 dozvola, usklađivanja s EASA regulativom te provođenja izmjena nastalih uvođenjem nove zrakoplovne regulative.

Stupanjem na snagu izmjenjene EASA regulative prema *Commission Regulation (EU) No 1149/2011* bilo je potrebno kompletno revidirati procedure školovanja za tip, opisane u priručniku MTOE, te napraviti *Training Needs* analizu i usklađivanje svih programa školovanja. Kao rezultat, izdane su tri revizije priručnika MTOE, izrađeno osam *Training Needs* analiza i kompletno revidirano 13 školovanja za tip zrakoplova.

Navedenim aktivnostima procedure i programi školovanja u potpunosti su usklađeni s EASA regulativom, pa je Tehnički školski centar ishodio odobrenje HACZ i EASA Part 147 certifikat. Time je otvoren put za komercijalna školovanja na međunarodnom tržištu, jer su certifikati koje izdaje Tehnički školski centar prihvaćeni u svim zemljama EU i šire.

U dijelu školovanja propisanih Part 145 regulativom napravljena je revizija i izmjene procedura i planova za tri školovanja, te izrađeno pet novih školovanja, što je odobreno kroz četiri revizije priručnika TTM.

Održano je 14 školovanja za tip, od toga dva komercijalna za inozemnog naručioca. Komercijalna školovanja održana su za Belle Air, JAT Tehnika, BH Airlines i Carinsku upravu.

Održana su sva planirana školovanja za produženje internih autorizacija inženjera i mehaničara, započeto je SMS školovanje za djelatnike Part 145 organizacije, te educirano osam novih instruktora Part 147 i Part 145 školovanja.

Nastavljen je program školovanja *Limited Certification Authorisation to the Commander*, a dio letačkog osoblja prošao je i obnovu znanja i *task training* za MEL procedure.

Tehnički školski centar razvio je program i proceduru za ocjenu sposobnosti (*competence assessment*) mehaničara i inženjera, te aktivno sudjeluje u provedbi.

HACZ, EASA LBA, EASA MAST, IOSA te Thomas Cook proveli su tijekom 2013. godine niz audita u Tehničkom školskom centru, pri čemu je utvrđena visoka razina usklađenosti s propisanim standardima.

U 2013. godini Prometni školski centar organizirao je obvezne obnove znanja kao i potrebne provjere na zrakoplovu, simulatoru te na zemlji, koje su omogućile produljenja svih ovlaštenja i dozvola za obavljanje aktivnosti zaposlenika Grupe promet, a završena su i sva planirana obvezna teoretska i praktična školovanja, (*Special Qualification Training/* specijalne procedure za ILS S 12 LQSA u skladu sa zahtjevom CAA – BOSNIA AND HERCEGOVINA).

Tijekom 2013. godine HACZ je provela niz audita i inspekcija radi kontinuiranog nadzora aktivnosti Prometnoga školskog centra na simulatorima u Beču te na letovima zrakoplova Croatia Airlinesa. Ostvareni rezultati pokazali su zavidnu razinu usklađenosti s propisanim standardima. Provedeno je također i niz inspekcija simulatora te rada TRI/TRE na njima, a sukladno odredbama *OM-D & Quality Inspection Orders* sustava kvalitete, radi praćenja te podizanja kvalitete rada TRI/TRE/CREW.

Provedena je i postignuta standardizacija rada TRE/TRI na oba tipa u segmentu *normal & abnormal procedures*. Realizirana je priprema i proveden je *IOSA audit* koji je po prvi puta prošao bez nalaza. Provedene su i mjere štednje u svakom segmentu poslovanja kao i racionalizacija u radu zaposlenika Prometnoga školskog centra, a učinjene su i sve potrebne revizije *OM-D, Annexa &* kao i prilagodba za novi ATO sukladno postojećoj regulativi, te niz *ASO-Air Safety Order*, koje je izdala HACZ, uz produljenje svih potrebnih ovlaštenja djelatnika i STD (trenažera leta).

Pokrenuti je veliki projekt prelaska i prilagodbe flote A32F na AIRBUS-SOP (*Standard Operating Procedures*). Uz to je osmišljen program školovanja operativnog osoblja CA za novi SOP, te provedena edukacija svih TRE/TRI A32F u Toulouse-u (*Airbus Training Center*) radi standardizacije pri prelasku na nove SOP. Isplanirano je i usklađeno simulatorsko školovanje svih pilota s A32F kao harmonizacija i školovanje kabinskog osoblja za nove SOP.

Base training na A32F (školovanje u zoni na zrakoplovu novih kandidata iz spomenutih centara) proveden je s nekoliko kandidata, što je rezultiralo dodatnim prihodima pri izvođenju ovog vida školovanja.

Svi djelatnici, sukladno svojim ovlastima, prisustvovali su radionicama i obnovama znanja u HACZ u cilju usavršavanja i poboljšanja raznih procesa u okviru njihovih odgovornosti.

U suradnji s HACZ pokrenut je postupak i organiziranje prelaska s AIRBUS-SOP na A32F, kao i prilagodba potrebne dokumentacije za novi SOP.

Omogućena je i ponuda raznih programa školovanja na komercijalnoj bazi putem *WEB-a*.

Proces edukacije zaposlenika Croatia Airlinesa oslanja se u prvom redu na interne resurse koji podrazumijevaju korištenje vlastitih ovlaštenih instruktorskih kadrova. Osim financijskih ušteda koje se tako ostvaruju, njegovanjem vlastitog *know-how-a*

postiče se manja ovisnost o vanjskim resursima te promiče kompanijska kultura i poslovna strategija.

Godina 2013. obilježena je nizom obrazovnih aktivnosti u organizaciji Sektora pravnih poslova, upravljanja ljudskim resursima i imovinom. Provedena su interna školovanja, kojima je cilj bio zaposlenicima omogućiti dodatna stručna znanja vezana za tehnološke promjene u industriji, kao i stjecanje poslovnih vještina nužnih za svakodnevno poslovanje.

S obzirom na najavljenju promjenu u procesu korištenja MCO dokumenata, umjesto kojeg je planirana implementacija EMD (*Electronic Miscellaneous Document*), u 2013. godini provedena je obuka cjelokupnog prodajnog osoblja, kao i ostalog osoblja Društva čiji radni procesi zahtijevaju upoznavanje s planiranom izmjenom.

Tijekom 2013. godine organizirano je nekoliko serija redovnih školovanja namijenjenih zaposlenicima prodaje, zemaljskih operacija te putničkih agencija vezanih za rezervacije, putničke tarife i automatsko ispisivanje dokumenata.

Provedena su i razna razvojna školovanja zaposlenika s ciljem poticanja razvoja vlastitih resursa radi lakše i uspješnije komunikacije, usvajanja vještine efikasnog postavljanja i dostizanja ciljeva te osvješćivanja procesa promjena i njihove stalne prisutnosti u svakodnevnom poslovanju.

Za veći dio zaposlenika organizirana su školovanja komunikacijskih vještina i prezentacijskih tehnika, unapređenja osobne produktivnosti, upravljanja prihodima i produktivnošću, a za različite upravljačke strukture unutar kompanije, upoznavanje s rukovoditeljskom ulogom i odgovornostima, kao i upravljanje komunikacijom u procesu restrukturiranja kompanije.

Nezaobilazan segment školovanja u 2013. godini bile su edukacije propisane standardima *Star Alliance*, a naglasak je bio na školovanjima koja u prvi plan stavljaju pogodnosti povlaštenih kategorija premium putnika, budući da *Star Alliance* posebnu važnost pridaje tom segmentu putnika.

Zaposlenici Croatia Airlines još od 2009. godine prolaze različite vrste *Star Alliance on-line* školovanja i do sada su, što u obliku inicijalnih školovanja, što u obliku raznih obnova znanja, ostvarili ukupno 4.562 individualnih školovanja.

Školovanja koja nije moguće realizirati unutar Školskog centra Croatia Airlinesa, jer za to ne postoje interni resursi, realiziraju se većinom u Školskom centru IATA (Međunarodne udruge zračnih prijevoznika) te drugim, međunarodnim specijaliziranim, edukacijskim centrima, a za određene kategorije školovanja angažiraju se vanjski stručnjaci koji provode *in-house* programe, kojima može prisustvovati više ciljanih skupina zaposlenika. Zaposlenici kompanije redovno prisustvuju i radu raznih tematskih konferencija, simpozija i radnih grupa, u cilju što boljeg upoznavanja s operativnim i komercijalnim inovacijama unutar industrije.

Croatia Airlines, kao nacionalni prijevoznik Republike Hrvatske, unutar svoga Školskog centra organizira razna školovanja potrebna putničkim i robnim agencijama za stjecanje IATA licencije, školovanja namijenjena zračnim lukama, špediterskim organizacijama, te zrakoplovnim kompanijama. U 2013. godini Školski centar Croatia Airlines školovao je znatan broj zaposlenika IATA akreditiranih agencija na području rezervacija, tarifa i izdavanja prijevoznih dokumenata, te zaposlenika robnih agencija i špediterskih organizacija iz područja rukovanja opasnim robama.

Odgovornost prema zaposlenima

Radnici Društva se po pravilu zapošljavaju na neodređeno vrijeme. Na određeno vrijeme uglavnom se zapošljava dio kabinskog osoblja zbog povećanih potreba u ljetnoj sezoni. Zapošljavanjem na određeno vrijeme rješavaju se samo privremene zamjene ili popune za razdoblja velikih vršnih opterećenja ljudskih resursa na pojedinim područjima rada i procesima.

U razdoblju od 1.11.2013. do 31.1.2014. godine za potrebe servisiranja zrakoplova Airbus 320, složenom tehničkom pregledu *D-checku* za stranog partnera, privremeno je na pomoćnim poslovima održavanja zrakoplova u Sektoru tehničkih poslova zaposleno 38 radnika. Također je na istovrsnim poslovima zaposleno 6 radnika Croatia Airlinesa koji su bili obuhvaćeni programom zbrinjavanja. Od vanjskih kandidata 4 radnika su ostala u radnom odnosu, a od internih kandidata svih 6 radnika.

Naknade i potpore

Uz redovita primanja Društvo pruža radnicima različite povlastice. One se očituju preko naknade troškova za prijevoz na posao, isplate otpremnine prilikom odlaska radnika u mirovinu, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji, potpore za neprekinuto bolovanje dulje od 90 dana, pravo na plaćeni dopust u slučajevima rođenja djeteta, selidbe, sklapanja braka, školovanja i sl.

U slučajevima duljih bolovanja, teških bolesti i teškoga materijalnog stanja, Društvo nastoji pomoći radniku i njegovoj obitelji potporom za nabavu lijekova i troškove liječenja. Redovito se pomaže i djeci preminulih radnika mjesečnom potporom za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Zaštita na radu

Organizacija zaštite na radu i zaštite od požara propisana je zakonskim i podzakonskim aktima, kao i internim aktima Društva.

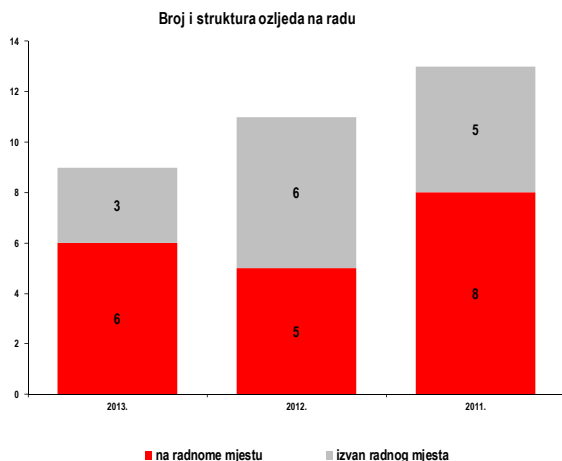
Redovito se organizira i provodi osposobljavanje radnika za rad na siguran način te osnovno osposobljavanje radnika iz zaštite od požara za sve novozaposlene radnike. Specijalistička osposobljavanja za rad na siguran način pri rukovanju strojevima i uređajima s povećanim opasnostima organiziraju se prema realnim potrebama Sektora tehničkih poslova.

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu, u 2013. godini, iz područja zaštite na radu osposobljeni su novoizabrani povjerenici radnika, kao i jedan ovlaštenik poslodavca.

Svi radnici koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada obavljaju redovite liječničke preglede.

Za sve strojeve, uređaje, opremu i instalacije u procesu rada, kao i za uređaje i instalacije koje služe za dojavu i gašenje požara, redovito se organiziraju i provode redoviti servisi i ispitivanja.

Sav opasan otpad iz procesa rada redovito se uklanja te se o tome vodi propisana evidencija, izvještaji i statistika.

Dva obvezna inspekcijska nadzora iz područja zaštite na radu, inicirana od strane poslodavca, a u vezi dviju težih ozljeda, prošla su bez primjedbi od strane državnog inspektorata.

U 2013. godini prijavljeno je ukupno devet ozljeda na radu (tri žene i šest muškaraca). Od toga, šest ozljeda se dogodilo na mjestu obavljanja poslova i radnih zadataka, a tri pri dolasku na mjesto rada od čega dvije kao posljedica prometne nezgode. Klasificirajući ozljede nastale samo

na radnome mjestu, a prema metodi AUVA, u 2013. godini četiri ozljede su bile lake prirode, a dvije su klasificirane kao teže. Smrtnih slučajeva u vezi s ozljedama na radu i profesionalnih bolesti nije bilo.

Zaštita dostojanstva radnika

Radi zaštite dostojanstva radnika, propisan je postupak „Zaprimanje i rješavanje pritužbi vezanih uz povredu dostojanstva radnika“ te imenovana osoba ovlaštena primati i rješavati pritužbe u vezi sa zaštitom dostojanstva

radnika. Uz zaštitu dostojanstva radnika aktivno je i Etičko povjerenstvo.

Kako bi se zaštitili osobni podaci, u Društvu postoji Odluka o imenovanju osobe za prikupljanje, obrađivanje, korištenje i dostavu trećim osobama osobnih podataka radnika Društva.

U skladu s donesenim Planom djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Društvu se kontinuirano provodi analiza položaja muškaraca i žena. Tijekom proteklog razdoblja nije bilo potrebno uvoditi posebne mjere u vezi s uspostavom ravnopravnosti spolova.

Odnos radnika i Uprave Društva

U Društvu djeluje šest sindikata - Hrvatski sindikat prometnih pilota, Sindikat inženjera i tehničara u zrakoplovstvu, Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske,

Sindikat kabinskog osoblja zrakoplova, Samostalni hrvatski sindikat zaposlenika u zrakoplovstvu te Novi sindikat.

Jedinstveni kolektivni ugovor za Croatia Airlines d.d. sklopljen je 27.05. 2013. godine.

U kompaniji djeluje i Radničko vijeće, utemeljeno 2006. godine, koje ima 11 članova. Preko radničkog vijeća, na način i po uvjetima kako to propisuje Zakon o radu, radnici Društva sudjeluju u odlučivanju o njihovim gospodarskim i socijalnim pravima i interesima.

Društvena odgovornost

Promet i turizam

Croatia Airlines kao nacionalni zračni prijevoznik prepoznaje svoju društvenu odgovornost u povezivanju države zračnim putem, u inozemnom i domaćem prometu, ali i veliku ulogu u doprinosu razvoju hrvatskog turizma. Potrebama turističke privrede i turističkog razvoja Croatia Airlines se neprekidno prilagođava svojom mrežom izravnih letova za Zagreb kao glavni grad te za jadranska odredišta, u suradnji sa svojim zrakoplovnim partnerima i usklađivanjem s drugim oblicima transporta gdje god je to moguće.

Značajnu ulogu Croatia Airlinesa u povezivanju domaćih zračnih odredišta i održavanju prometa unutar Hrvatske prepoznala je i Vlada Republike Hrvatske.

Nastavno na Strategiju Vladinih programa za razdoblje 2012.-2014. godine, 8. studenog 2012. godine Vlada RH je donijela Odluku o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prometa.

Temeljem provedenog postupka Javnog natječaja za obavljanje usluge domaćeg linijskog zračnog prijevoza sklopljen je Ugovor o obvezi obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza između Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture i Croatia Airlinesa za razdoblje od 31. ožujka 2013. do 26. ožujka 2016. godine.

Hrvatski brand

Kao dio svoje misije Croatia Airlines nastoji pridonijeti sveukupnom razvoju hrvatskog turizma i gospodarstva, stoga kao dio svoje ponude u kabini zrakoplova posluhuje i promiče hrvatsku hranu i vina.

Tijekom 2013. godine Croatia Airlines je nastavio s uslugom kojoj je osnovni temelj hrvatska kuhinja. Usluga se temelji na ponudi jela i pića karakterističnih za pojedine hrvatske regije predstavljajući dalmatinsku i kontinentalnu kuhinju.

Hrvatske prirodne ljepote, povijesne vrednote i kulturna zbivanja približavaju se tijekom leta putnicima preko Putnog časopisa Croatia.

U sklopu suradnje s Hrvatskom turističkom zajednicom te ostalim turističkim zajednicama, u časopisu se objavljuju oglasi i članci. U zrakoplovima tipa Airbus prikazuju se turistički promotivni filmovi o prirodi i kulturnim znamenitostima različitih krajeva Hrvatske (podmorje i otoci, obala, kontinentalni dio).

Redovite su promidžbe i sponzorstva mnogih kulturnih događaja i institucija koji pridonose unapređivanju hrvatskog turizma (Dubrovačke ljetne igre, Uskršnja regata).

U 2013. godini Croatia Airlines je nastavio suradnju s Hrvatskim olimpijskim odborom. Croatia Airlines je službeni prevoznik olimpijaca, a kao član HOO obitelji promovira naše sportaše i sport u Hrvatskoj.

Pomoć zajednici

Croatia Airlines nastoji, kad je god to moguće, poduprijeti institucije kojima je potrebna humanitarna pomoć ili organiziraju humanitarne projekte. Također, daje i izravnu humanitarnu pomoć putem besplatnog prijevoza teškim bolesnicima, djeci ili ljudima u nevolji te sudjeluje u dobrotvornim akcijama darivanjem usluge prijevoza. Umjesto uobičajenih poslovnih poklona i domjenaka za

poslovne partnere, u 2013. godini Croatia Airlines je donirao uređaje KBC Zagreb, Klinika za pedijatriju.

Etičnost u poslovanju

Od 2002. godine u Croatia Airlinesu djeluje povjerenstvo za praćenje provedbe Etičkog kodeksa. Njegova je svrha praćenje primjene odredbi Etičkog kodeksa u radu Croatia Airlinesa, pri čemu predlaže način rješavanja problema za svaku prijavu nepoštivanja ili kršenja prihvaćenih etičkih načela. Dužnost je povjerenstva i unapređivanje etičnog ponašanja i djelovanja te poticanje promjena i poboljšanja promicanjem etičkih vrijednosti u poslovanju, svakodnevnom radu i međuljudskim odnosima. Članovi etičkog povjerenstva biraju se iz redova zaposlenih u kompaniji.

Interne društvene aktivnosti

Unutar Croatia Airlinesa aktivno djeluju sportske udruge koje se bave nogometom, skijanjem i planinarenjem te pridonose kvaliteti slobodnog vremena radnika. Udruge postižu i značajne rezultate na međunarodnim natjecanjima u zrakoplovstvu.

Obljetnice, priznanja i zaštita okoliša

U 2013. godini Croatia Airlines obilježio je jedanaest godina omogućavanja usluge rezervacije i kupnje zrakoplovnih karta preko svoje web stranice www.croatiaairlines.hr, putem koje putnici Croatia Airlines mogu što jednostavnije organizirati svoje putovanje.

U analizi međunarodnoga specijaliziranoga internetskog portala *AirlineRatings.com*, koja je uključivala 448 avioprijevoznika diljem svijeta, sigurnost letenja u Croatia Airlinesu ocijenjena je najvišom ocjenom i kompanija je uvrštena u najviši sigurnosni razred u civilnome zračnom prometu.

Zaštita okoliša

Croatia Airlines proaktivno usvaja globalne i europske trendove kao i zakonske regulative Republike Hrvatske u području zaštite okoliša i ekoloških standarda u cilju osiguranja održivosti kompanije na ekološkim načelima.

Klimatske promjene jedan su od najvećih izazova s kojim se čovječanstvo danas susreće. U tom smislu je na globalnoj razini, putem UN-a, pokrenuta inicijativa kako bi se smanjile i zaustavile negativne posljedice promjene klime, odnosno kako bi se smanjilo otpuštanje stakleničkih plinova u atmosferu. Protokol iz Kyota uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime dodatak je međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama, potpisan s ciljem smanjivanja emisije ugljičnog dioksida i drugih stakleničkih plinova. Republika Hrvatska je 2007. ratificirala protokol iz Kyota. Zbog navedenog Republika Hrvatska, a time i Croatia Airlines u obvezi su poštovati Regulative Europske unije o održivom gospodarenju otpadom i praćenju i izvještavanju o emisijskim plinovima.

Zbog očekivanoga dugoročnoga rasta prometa, popraćenoga rastom emisija ugljičnog dioksida i njegova utjecaja na globalno zatopljenje, uključivanje zračnog prometa u program smanjenja emisija predviđeno je već pri definiranju Sporazuma iz Kyota. Proces je završio 2008. godine donošenjem konačne regulative o uključivanju u Europsku shemu trgovanja emisijama (EU ETS) zrakoplovnih tvrtki koje prometuju na području Europske unije, kao i onih koje prometuju u zračne luke u Europskoj uniji i iz njih.

Zbog važnosti uvođenja navedenih mjera, kao i njihovog financijskog utjecaja na poslovanje zrakoplovnih kompanija, Croatia Airlines se aktivno uključila u kreiranje regulative kroz suradnju s IATA i AEA (udruga europskih zrakoplovnih prijevoznika).

Sudjelovanje Croatia Airlines u EU ETS-u, osim utjecaja na operativno i kompanijsko poslovanje u širem smislu, donijelo je i povećanje troškova za nedostajući dio emisijskih dozvola. Croatia Airlines je prva tvrtka u Republici Hrvatskoj koja je sudjelovala u EU ETS-u i uspješno Tenderom za nabavu emisijskih dozvola u 2013. osigurala i kupila emisijske dozvole za 2012. godinu. Do 01.01.2014. nadzor nad Croatia Airlines ETS programom bio je u nadležnosti njemačke savezne agencije za zaštitu okoliša Dehs't. Od 01.01.2014. godine Croatia Airlines je prešla u nadzor Ministarstva za zaštitu okoliša i prirode Republike Hrvatske.

Kao dobar gospodarstvenik i obveznik EU ETS regulative cilj Croatia Airlines je racionalizacija potrošnje mlaznog goriva. U 2013. godini Croatia Airlines je završila i razvila vlastiti sustav *Post Flight* Analize koji omogućuje kvalitetan pregled potrošnje mlaznog goriva po različitim parametrima.

Montrealskim protokolom propisane su mjere i rokovi za ukidanje potrošnje tvari koje oštećuju ozonski sloj. Jedna od tih tvari su haloni koji se koriste kao sredstvo za gašenje požara u zrakoplovima. Croatia Airlines je dobila odobrenje za licenciranje prijave prometa halonima i izvještavanje prema nadležnim tijelima.

Croatia Airlines kao proizvođač otpada nastalog iz proizvodnog procesa u tehničkim bazama na zračnim lukama Zagreb, Dubrovnik i Split, a sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom podnosi izvještaje Agenciji za zaštitu okoliša u Registar o onečišćenju otpada na godišnjoj bazi. Cilj Croatia Airlines je uspostava kompanijske politike održivog gospodarenja otpadom.

Restrukturiranje kompanije

U 2011. godini Croatia Airlines započeo je proces restrukturiranja koji obuhvaća strateško, financijsko i operativno restrukturiranje. Provedba restrukturiranja kompanije bila je nužna kako bi se sukladno europskoj regulativi i praksi Croatia Airlines pripremio za dugoročno održivo poslovanje.

Prema definiranim područjima restrukturiranja postavljeni su strateški, financijski i operativni ciljevi restrukturiranja čije praćenje i kontrola predstavlja ključnu pretpostavku uspješnosti provedbe programa restrukturiranja.

Program restrukturiranja pokriva razdoblje od 5 godina (2011.-2015.) s prikazom još dodatne dvije godine kao ocjene restrukturiranja nakon njegova završetka.

U svom konačnom obliku, program restrukturiranja prihvaćen je 27. lipnja 2013. godine od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Prihvaćanje programa restrukturiranja sredinom poslovne godine uvjetovalo je i kasniju primjenu predviđenih mjera restrukturiranja te samim time utjecalo na ostvarenja u 2013. godini kao i na planirane veličine za 2014. godinu. Međutim, unatoč tome, implementacija predviđenih mjera rezultirala je ostvarenjem pozitivnog financijskog rezultata na kraju poslovne 2013. godine.

Tijekom 2013. godine kompanija je bila usmjerena na provođenje programa restrukturiranja u skladu s čime se aktivno radilo na provedbi planiranih mjera u području racionalizacije poslovanja i postizanja ušteda kroz restrukturiranje naleta i mreže letova, reorganizaciju društva uz sužavanje rukovodeće strukture te usklađivanje sa stvarnim radnim procesima i racionalizaciji poslovanja kroz povećanje učinkovitosti procesa. Sukladno predviđenoj dinamici pristupilo se provedbi kompenzacijskih mjera te mjera vlastite kontribucije, racionalizaciji prodajne mreže te provedbi programa zbrinjavanja viška radnika.

Croatia Airlines je tijekom 2013. godine proveo sljedeće kompenzacijske mjere:

- Smanjenje flote za jedan zrakoplov Airbus A320;
- Odgoda isporuke 4 zrakoplova Airbus A319;
- Smanjenje kapaciteta – raspoloživi sjedalo kilometri;
- Ukidanje (smanjenje frekvencija) pojedinih ruta.

U 2013. godini realizirane su i sljedeće mjere vlastite kontribucije:

- Reprogram kredita;
- Realizacija kreditnih linija;
- Realizacija kredita za restrukturiranje;
- Wet lease prizemljenog zrakoplova;
- Pripreme radnje za prodaju imovine (S&LB zrakoplova i motora, zemljište na ZL Zagreb).

Tijekom cijelog procesa implementacije programa restrukturiranja Croatia Airlines nužno je pažljivo i učinkovito prepoznavanje i upravljanje svim rizicima. Praćenje, provedba i kontrola ostvarivanja svakog od postavljenih ciljeva po unaprijed definiranoj dinamici ključna je pretpostavka daljnje uspješnosti provedbe restrukturiranja. Daljnja primjena elemenata programa restrukturiranja stvara uvjete za profitabilno poslovanje i omogućuje održivost budućeg poslovanja Društva.

Unapređenje i proširenje poslovanja

Revenue Management

U uvjetima koji vladaju na zrakoplovnom tržištu, a koje karakterizira pad dobiti, pritisak na smanjenje cijena, pad prinosa te iznimno jaka konkurencija, optimalna alokacija kapaciteta u cilju maksimiziranja prihoda kao i brza reakcija na promjene cijena na tržištu postaju ključni elementi uspješnosti poslovanja.

Kako bi unaprijedio funkciju upravljanja prihodom i brzinu reakcije na cjenovne promjene na tržištu, te time svoju konkurentsku poziciju, Croatia Airlines je 20. studenog 2013. implementirao sustav za upravljanje prihodom na letovima – Sabre AirVision Revenue Management. Time je obilježen prijelaz na automatsko upravljanje prihodom koji je zamijenio dosadašnju ručnu obradu. Rezultat je to opsežnog projekta kojem je cilj unaprijediti upravljanje prihodom i generirati dodatnu dobit.

U procesu selekcije konačan izbor bio je Sabre AirVision kao najkvalitetnije rješenje za Croatia Airlines. Time je Croatia Airlines ušao u petogodišnju suradnju sa Sabre Inc., koji je osim solution providera postao poslovni partner koji će kompaniju u sljedećem razdoblju podržavati u razvoju suvremenog pristupa RM-u. Croatia Airlines koristi istu platformu na kojoj radi više od pedeset kompanija u svijetu.

Jedna od najznačajnijih promjena u odnosu na dosadašnji rad Croatia Airlinesa u području upravljanja prihodima su prognoze. Po prvi put u povijesti Croatia Airlinesa ima na raspolaganju prognoze budućih punjenja i broja putnika na svakom letu. Radi se o inteligentnom sustavu koji prema prognozama temeljenim na povijesnim podacima koji se korigiraju za trenutne trendove rezervacija, omogućava prilagodbu konfiguracija i tipova zrakoplova, optimalno alociranje sjedala u pojedine klase, kao i pravodobno otvaranje i zatvaranje klasa kako bi se postigao maksimalan mogući prihod na svakom letu.

Cutoverom posao nije završen, najzahtjevniji dio posla tek je započeo, a to je prilagodba sustava okruženju i uvjetima Croatia Airlinesa. Ta je prilagodba dvostrana i zahtjeva također promjenu dosadašnjeg načina rada kako bi se procesi što više približili načinu funkcioniranja suvremenog upravljanja prihodom.

Ostali operativni sustavi i aplikacije

U 2013. godini unapređen je operativni sustav *Netline* koji je izuzetno važan za svakodnevnu koordinaciju posla (postavljanje reda letenja i tekuće izmjene zrakoplova, operativno planiranje letova i posada i sl.).

Također je implementirana aplikacija *My ID Travel* za izdavanje privatnih i službenih zrakoplovnih dokumenata djelatnicima Croatia Airlines te kolegama iz drugih aviokompanija.

Vrlo intenzivno se radilo na budućem rješenju prelaska *check-in* sustav - *Distributed Control System* (DCS) na Altea DCS što će uvelike izmijeniti trenutno funkcioniranje samog *check-in* sustavu te *web check-in* usluzi putnicima.

Croatia Airlines krenuo je u unapređenje *Flyonline* sustava (kupovina zrakoplovnih karata putem *weba*), a završetak istog očekuje se krajem drugog kvartala 2014. godine.

Ujedno je Croatia Airlines u fazi implementacije ATC aplikacije (*Amadeus ticket changer*), pomoću koje će putnik sam na *webu* moći mijenjati svoju kartu za neki drugi datum ili relaciju.

Kako bi se pilotima Croatia Airlines omogućilo što efikasnije i jednostavnije obavljanje svih predradnji koje su dužni obaviti prije samog leta, kao i za vrijeme i po završetku istog, raskinut je ugovor s Lufthansa Systems za EFB (*Electronic Flight Bag*) te se krenulo u implementaciju novog, boljeg, jeftinijeg i zadovoljavajućeg rješenja s poduzećem Flightman.

Tehnički pregledi

U tehničkom središtu Croatia Airlinesa 5. prosinca 2013. godine uspješno je završen najveći servisni pregled zrakoplova *D-check* na zrakoplovu Airbus 320 u vlasništvu kompanije Thomas Cook. To je prvi *D-check* zrakoplova tipa Airbus 319/320 u Hrvatskoj i okruženju, a riječ je o najzahtijevnijem tehničkom servisu komercijalnih zrakoplova. Uspješnom realizacijom ovog servisnog pregleda tehnički sektor Croatia Airlinesa još se jednom potvrdio kao visokokvalitetno profitno središte u kojem je u 2013. godini obavljeno 12 C-pregleda te 19 A-pregleda na zrakoplovima inozemnih zrakoplovnih kompanija.

Kako su dosadašnji korisnici usluga pokazali dodatno zanimanje za servisiranjem svojih zrakoplova u tehničkom središtu Croatia Airlinesa, a i drugi europski avioprijevoznici zainteresirani su za takve usluge, uprava tvrtke donijela je odluku o gradnji trećeg hangara u zagrebačkoj zračnoj luci. Novi hangar imat će površinu od oko 2.200 m², čime bi se kapaciteti tehničkog središta povećali za oko 30 posto, a osim povećanja prihoda u planu je i otvaranje novih radnih mjesta. Očekuje se kako će hangar početi s radom u jesen 2014. godine.

Iznajmljivanje zrakoplova

U 2013. godini Croatia Airlines je prvi put u svojoj povijesti dao u najam jedan zrakoplov s posadom, Airbus 9A-CTF. Riječ je o ugovoru s zrakoplovnom kompanijom Syphax iz Tunisa. Zrakoplov je bio iznajmljen u razdoblju od 31. svibnja do 1. rujna 2013. godine. Time je kompanija aktivno ušla na inozemno avioprijevozničko tržište, a ostvareni su i neplanirani prihodi od iznajmljivanja zrakoplova.

Oglašavanje u zrakoplovima

Uvedena je nova mogućnost oglašavanja u zrakoplovima Croatia Airlinesa na pretincima za ručnu prtljagu. Ovakvim načinom oglašavanja klijenti su dobili specifičan i atraktivan kanal koji im jamči vidljivost poruke.

Poslovno okruženje i rizici poslovanja

Svjetsko gospodarstvo

Svjetsko gospodarstvo u 2013. godini pokazivalo je sve više pozitivnih znakova, ekonomske aktivnosti su ojačale u drugom dijelu 2013. godine, posebice u najrazvijenijim zemljama. Većina analitičara smatra da je pet godina nakon svjetske financijske krize globalna ekonomija dostigla prekretnicu.

U siječnju 2014. godine Međunarodni monetarni fond objavio je revidirane Svjetske gospodarske prognoze (World Economic Outlook) prema kojima je rast svjetskog gospodarstva u 2013. godini iznosio 3 posto, dok se u 2014. godini očekuje rast od 3,7 posto.

U skladu s očekivanjima, u 2013. godini napredne ekonomije iskazale su rast uz nastavak mjera za oporavak financijskog sektora, fiskalnu konsolidaciju i poticanje rasta zaposlenosti, dok su se nova gospodarstva suočila s usporavanjem rasta i oštrijim globalnim financijskim uvjetima.

Prema prognozama MMF gospodarstvo eurozone u 2013. godini ostvarilo je pad od 0,4 posto. Eurozona bi u 2014. godini trebala krenuti putem postupnog gospodarskog oporavka, predviđa se rast od jedan posto, premda će on biti neujednačen. Unatoč poboljšanim prognozama za pojedinačna gospodarstva, oporavak će biti skromniji u gospodarstvima pogođenima krizom.

Procjene europskog ureda za statistiku Eurostata govore da se u 2013. godini gospodarstvo eurozone smanjilo za 0,5 posto, dok je gospodarstvo 28 zemalja članica Europske unije poraslo za 0,1 posto.

Eurostat je potvrdio spor oporavak gospodarstva eurozone na kraju 2013. godine. Rast izvoza i postupno poboljšanje ulaganja poduprli su rast europskog gospodarstva koje je u posljednjem tromjesečju 2013. godine poraslo za 0,3 posto u odnosu na prethodno tromjesečje. U usporedbi s istim razdobljem 2012. godine, gospodarstvo eurozone poraslo je u četvrtom tromjesečju za 0,5 posto, ostvarivši godišnji rast prvi put u dvije godine. Gospodarstvo 28 zemalja članica Europske unije poraslo je u četvrtom prošlogodišnjem tromjesečju za 0,4 posto u odnosu na prethodna tri mjeseca te 1,1 posto u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Prema podacima Eurostata nezaposlenost je u eurozoni i Europskoj uniji krajem 2013. godine stagnerala. U prosincu 2013. nezaposlenost u eurozoni iznosila je 12 posto, što je bez promjene u odnosu na prethodne mjesece, dok je nezaposlenost u Europskoj uniji iznosila 10,8 posto što je također bez veće promjene na mjesečnoj razini. Daleko najveći problem je visoka nezaposlenost među mladima koja se u eurozoni u prosincu 2013. iznosila 24 posto, dok je u EU dosegnula 23,3 posto.

Godišnja stopa inflacije u prosincu 2013. godine u eurozoni je iznosila 0,8 posto, što predstavlja blago usporavanje u odnosu na studeni kada je iznosila 0,9 posto, dok se u Europskoj uniji zadržala na razini prethodnog mjeseca od jedan posto.

**Hrvatsko
gospodarstvo**

Iako su članice Europske unije i zemlje u okruženju krajem 2013. krenule putem oporavka gospodarstva, Hrvatska je i dalje u ekonomskoj depresiji i bez prognoza za značajniji oporavak u doglednom razdoblju.

Hrvatska je kraj 2013. dočekala s više od 363 tisuće nezaposlenih, padom bruto domaćeg proizvoda i industrijske proizvodnje već petu godinu zaredom, potvrdom snižavanja kreditnog rejtinga zemlje na neinvesticijsku razinu te ulaskom u proceduru suzbijanja prekomjernog deficita. Većina relevantnih gospodarskih pokazatelja ima negativne predznake. No, bila je to i godina fiskalizacije, uvođenja reda u financijsko poslovanje i porezne discipline, s ostvarenim pomacima u smanjenju insolventnosti i nelikvidnosti te „novog starta“ za mnoge tvrtke u teškoćama putem predstečajnih nagodbi. Turizam se izdvojio među rijetkim gospodarskim djelatnostima koje su godinu završile s plusevima.

Bruto domaći proizvod u četvrtom je tromjesečju 2013. pao za 1,2 posto u odnosu na isto tromjesečje 2012. godine, što je deveto tromjesečje zaredom kako gospodarstvo slabi. Na godišnjoj razini hrvatsko gospodarstvo palo je za jedan posto. Domaće gospodarstvo slabi još od početka 2009. godine. U dva je navrata, u trećem kvartalu 2010. i drugom 2011. godine, tehnički provirilo iz recesije, no negativni su trendovi potom nastavljeni.

Industrijska je proizvodnja u prosincu 2013. godine pala za 2,8 posto na godišnjoj razini, što je znatno više nego mjesec dana ranije. Od travnja 2013. godine industrijska proizvodnja neprestano slabi, ukupno je pala za 2 posto u odnosu na 2012. godinu. No, godišnji pad proizvodnje od 2 posto predstavlja usporavanje negativnih trendova, s obzirom da je pad u 2012. iznosio 5,5 posto.

Kretanja na tržištu rada posebno su zabrinjavajuća. Stopa nezaposlenosti u prosincu prošle godine iznosila je 21,6 posto, što predstavlja rast od 0,5 postotnih bodova na mjesečnoj i godišnjoj razini. Prosječna stopa nezaposlenosti u 2013. godini iznosila je 20,3 posto što je 1,2 postotna boda više od prosječne stope nezaposlenosti u 2012. godini te najviše od 2002. godine. Stopa nezaposlenosti mladih (15-24 godine) u Hrvatskoj se kreće oko 50 posto i treća je po visini među članicama EU, odmah iza Španjolske i Grčke.

Inflacija je prosincu prošle godine pala u odnosu na studeni za 0,2 posto, dok je na godišnjoj razini, prema prosincu 2012. godine, porasla za 0,3 posto. Prosječna godišnja stopa inflacije u 2013. godini iznosila je 2,2 posto, što je usporavanje za 1,2 postotna boda u odnosu na 2012. godinu.

Gospodarska kriza nije zahvatila hrvatski turizam koji je još jednom potvrdio svoj značaj kao privredna grana koja se uspješno bori s izazovima teške gospodarske situacije. U 2013. godini zabilježeno je 12,5 mil. dolazaka turista, što je za 5,1 posto više nego godinu prije, a ukupno je ostvareno 64,8 mil. noćenja, 3,3 posto više nego 2012. godine. Takva kretanja rezultat su povećanja broja noćenja stranih turista, dok je broj noćenja domaćih turista u padu. Najbrojniji su, kao i prijašnjih godina, bili turisti iz Njemačke, a slijede oni iz Slovenije, Italije, Austrije, Češke i Poljske.

Svjetsko zrakoplovno tržište

Unatoč teškoćama s kojima se globalno gospodarstvo, a posebice eurozona suočavalo u 2013. godini, svjetsko zrakoplovstvo nastavilo je s rastom.

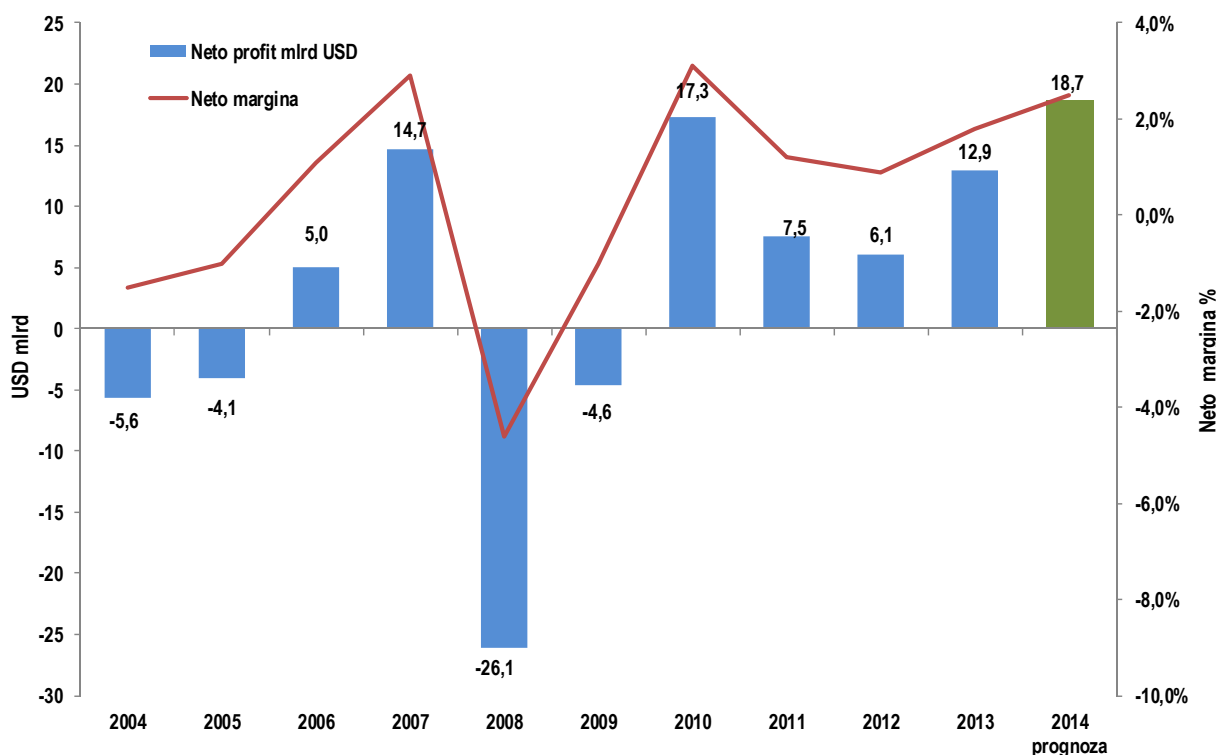
Prema prognozama Međunarodne udruge zračnih prijevoznika IATA iz ožujka 2014. godine, u 2013. godini ostvarena je neto dobit u iznosu od 12,9 milijardi dolara, uz neto marginu od 1,8 posto. Prognozirana neto dobit osjetno je viša u usporedbi s ostvarenih 6,1 milijardi dolara u 2012. godini. U 2014. godini IATA očekuje ukupnu neto dobit zrakoplovnih kompanija u visini od 18,7 milijardi dolara, što je iznad dosadašnjeg rekorda od 17,3 milijardi dolara koji je ostvaren u 2010. godini.

Regionalni pogled na procijenjenu neto dobit u 2013. godini odražava različite gospodarske uvjete u pojedinim dijelovima svijeta. Prema prognozama, sva svjetska tržišta osim Afrike generirala su dobit, a najprofitabilnija područja bila su Sjeverna Amerika (6,8 mlrd. USD) te Azija i Pacifik (3 mlrd. USD), dok je europsko tržište ostvarilo neto dobit od 1,2 mlrd. USD.

Najznačajniji trošak zrakoplovnih kompanija je trošak goriva. Prema IATA prognozama prosječna cijena barela nafte u 2013. godini kretala se oko 108,8 USD (111,8 USD u 2012. godini). Troškovi goriva iznosili su 210 milijardi USD (208 milijardi USD u 2012. godini) i u strukturi operativnih troškova činili su 31 posto troškova (kao i u 2012. godini).

IATA prognozira da je putnički promet u 2013. godini ostvario rast od 5,3 posto (4,9 posto u 2012. godini), dok je promet tereta nakon pada u 2012. godini (-1 posto) ostvario rast od 1,4 posto.

Profitabilnost svjetskog zrakoplovstva

Izvor: IATA, ožujak 2014.

**Europsko
zrakoplovno tržište**

Prema podacima Association of European Airlines (AEA) europski prijevoznici članice AEA u 2013. godini povećali su broj prevezenih putnika u redovnom prometu mjereno ostvarenim putničkim kilometrima (RPKM) za 2,7 posto u odnosu na 2012. godinu. Time je ukupan broj prevezenih putnika članica AEA dosegnuo brojku od 400 milijuna putnika u 2013. godini.

Ostvareni putnički faktor popunjenosti (PLF) u redovnom prometu koji uključuje i dugolinijski promet iznosio je 80,1 posto i veći je za 0,7 postotnih bodova u odnosu na 2012. godinu. PLF u redovnom prometu za rutno područje Europa, koje je usporedivo s mrežom letova Croatia Airlines, iznosio je 75,4 posto (Croatia Airlines 68 posto).

U prva tri kvartala 2013. članice AEA ostvarile su bolje operativne margine nego 2012. godine. Udruga je za 2013. godinu, uz pretpostavku nastavka pozitivnog trenda, prognozirala pozitivan EBIT uz marginu od 1 posto.

Bez obzira na izražena pozitivna kretanja naturalnih i financijskih pokazatelja europske zrakoplovne kompanije su i u 2013. godini osjećale posljedice ekonomske krize. Pad gospodarskog rasta, problem državnih dugova europskih zemalja, visoka stopa nezaposlenosti te generalno nepovjerenje u ekonomski i financijski sustav utjecali su ne samo na njihovu profitabilnost, već i na opstanak na tržištu.

Na prisutnost izraženih negativnih trendova i teškog stanja u europskoj zrakoplovnoj industriji upozoravaju recentni bankroti španjolskog Spanaira, mađarskog Maleva, danskog Cimber Sterlinga i njemačkog Cirrusa. Češki Central Connect Airlines, švedski Skyways i Air Finland obustavili su sve letove i prestali s radom. Zrakoplovni prijevoznici u čitavoj Europi, uključivo i velike poput Alitalie, Iberie pa i Lufthanse, u procesu su transformacije i restrukturiranja s neizvjesnim ishodom, a osobito je to izraženo u jugoistočnoj Europi. Sve zrakoplovne tvrtke u regiji u velikim su problemima. Gubitak Adria Airwaysa u protekle dvije godine iznosi gotovo 100 mil. dolara, a Montenegro Airlines i BH Airlines također su suočeni s velikim teškoćama u poslovanju. JAT Airways je prestao postojati nakon 66 godina i krenuo je ispočetka kao Air Serbia. No isto tako, područje jugoistočne Europe ima perspektive značajnog rasta zračnog prijevoza prema IATA projekcijama te projekcijama najvećih proizvođača zrakoplova Airbus i Boeing.

**Hrvatsko
zrakoplovno tržište**

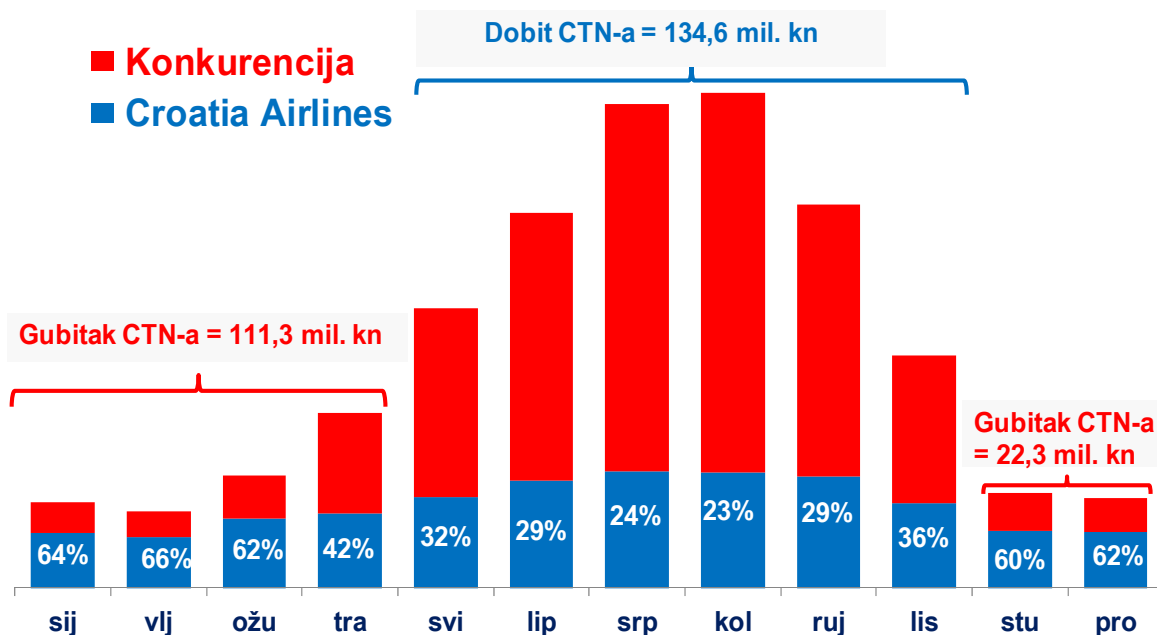
Stanje gospodarstva je ključni čimbenik u razvoju zračnog prometa, a Croatia Airlines osim što je vezan uz hrvatsku gospodarsku realnost ovisan je i o stanju ekonomija zemalja koje su glavna emitivna tržišta za putovanja u Hrvatsku, osobito kada je u pitanju turizam.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku promet u hrvatskim zračnim lukama (broj operacija zrakoplova) u 2013. godini bilježi rast od 3,3 posto u odnosu na 2012. godinu. Putnički promet u hrvatskim zračnim lukama porastao je za 5,8 posto, prevezeno je 6,3 milijuna putnika, a tržišni udio Croatia Airlines iznosio je 34,6 posto.

Veliki problem za poslovanje Croatia Airlinesa i nadalje predstavlja visok stupanj sezonalnosti potražnje na hrvatskom zrakoplovnom tržištu, s visokim stupnjem konkurencije u ljetnim mjesecima. Tijekom ljetne sezone na hrvatskom tržištu operira gotovo 100 zrakoplovnih kompanija, više od polovine svih putnika preveze se u trećem kvartalu, dok je u zimskom razdoblju prisutnost konkurencije minimalna. Croatia Airlines prometuje tijekom cijele godine čime omogućava hrvatskim zračnim

lukama cjelogodišnju otvorenost. Sve navedeno ukazuje na značajan utjecaj Croatia Airlinesa na poslovanje ostalih gospodarskih subjekata sustava zračnog prometa. Također je potrebno istaknuti da tijekom zimskog razdoblja Croatia Airlines kao nacionalni zrakoplovni prijevoznik omogućuje povezivanje Hrvatske sa svijetom u uvjetima niske potražnje.

Iz sljedećeg grafikona razvidno je da tijekom zimskog razdoblja, kada tržišni udio Croatia Airlinesa na hrvatskom zrakoplovnom tržištu doseže i 66 posto, kompanija generira gubitak, dok tijekom ljetnog razdoblja ostvaruje dobit u uvjetima tržišnog udjela u rasponu od 23 do 36 posto. To ukazuje da je za profitabilno poslovanje na razini godine, ključno u zimskom razdoblju minimizirati troškove poslovanja uz optimiziranje mreže letova.

U Hrvatskoj je i u 2013. godini bio prisutan problem lanca vrijednosti zračnog prijevoza koji je moguće riješiti strateškim pristupom države, koja je osim Croatia Airlines vlasnik osam zračnih luka i kontrole leta, kao i monopolskog dobavljača goriva INA. U 2013. godini potpisan je ugovor o koncesiji za Zračnu luku Zagreb između Republike Hrvatske i konzorcija ZAIC (Zagreb Airport International Company).

Rizici poslovanja

Svjetska zrakoplovna industrija, pa tako i Croatia Airlines, izloženi su utjecaju brojnih vanjskih faktora i rizika. To se u prvom redu odnosi na gospodarske i političke krize (ratovi, terorističke akcije) te prirodne nepogode (vulkanske erupcije).

Croatia Airlines je u svom poslovanju izložen i rizicima promjena cijena, posebno cijena goriva, kamatnih stopa, valutnih tečajeva i održavanja likvidnosti u uvjetima izražene sezonalnosti potražnje na hrvatskom zrakoplovnom tržištu s visokim stupnjem konkurencije. Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja i zahtijeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda.

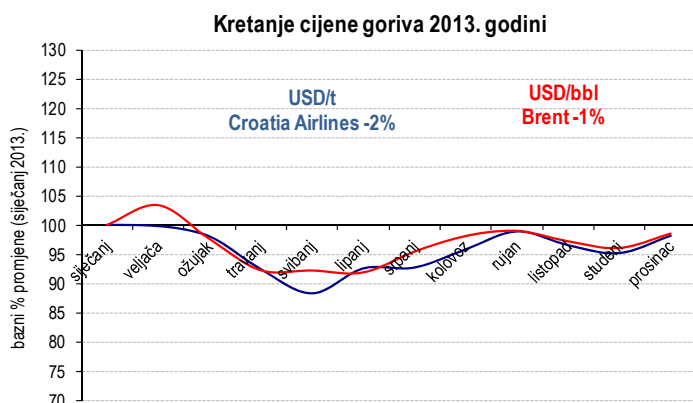
Recesija i svjetska gospodarska kriza

Recesija kojoj su izložena svjetska gospodarstva utječe na veličinu zrakoplovnog prometa u smislu pada životnog standarda potencijalnih putnika. Generator prometa u Hrvatskoj najvećim su dijelom strani državljani, a ne domaći putnici, što je također jedan od rizika u poslovanju Croatia Airlinesa, s obzirom na ovisnost o gospodarskim kretanjima u okruženju.

Gorivo

Cijena mlaznoga goriva na tržištu u proteklim je godinama izrazito promjenjiva. Početak 2013. godine obilježila je visoka cijena nafte na londonskoj burzi. Cijene brenta kretale su se iznad 110 USD/bbl. Ožujak donosi stabilizaciju i pad cijena. U drugom kvartalu cijena nafte na Londonskoj burzi stabilizirala se na razini od 103 \$/bbl. Rast cijena u trećem kvartalu posljedica je prosvjeda i smanjenja proizvodnje u Libiji, rasta napetosti u Siriji i na Bliskom Istoku te pregovora vezanih uz iranski nuklearni program, tako da je cijena nafte u rujnu 2013. dosegla razinu od 116 USD/bbl. U četvrtom kvartalu cijena nafte kretala se u rasponu od 108 do 110 USD/bbl.

Na kretanja cijene nafte u 2014. godini utjecati će geopolitička situacija u pojedinim dijelovima svijeta, još uvijek osjetna svjetska ekonomska kriza, razvoj dobivanja goriva iz škriljevca u Sjevernoj Americi kao i ulaganja Europske unije u alternativne izvore energije u cilju ostvarenja energetske neovisnosti.

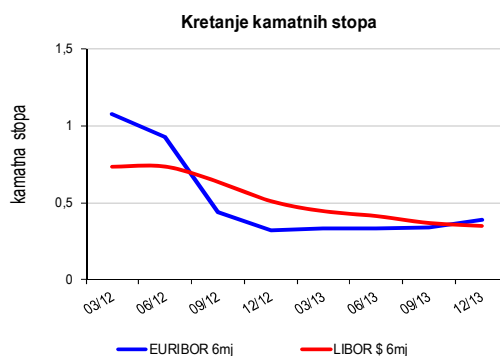
Prosječna cijena po kojoj je Croatia Airlines nabavljao gorivo u 2013. godini iznosila je 1.020 USD/t, što je 4 posto manje od planske cijene za 2013. godinu. U 2012. godini prosječna cijena nabave goriva iznosila je 1.053 USD/t. Trošak goriva u 2013. godini iznosio je 332,4 mil. kn i manji je za 47,3 mil. kn u odnosu na 2012. godinu. Manji troškovi goriva posljedica su niže cijene nafte (109 \$/bbl vs 112 \$/bbl), nižeg

tečaja USD (5,7 vs 5,9) te manjeg naleta u blok satima za 8 posto. U strukturi operativnih troškova udio troškova goriva smanjio se s 21,9 posto u 2012. godini na 21,3 posto u 2013. godini.

Nabavljeno je 1 posto više goriva od planiranog, što je proizašlo iz povećanog naleta u razdoblju svibanj-kolovoz, najma zrakoplova koji nemaju istovjetnu potrošnju kao flota Croatia Airlines za vrijeme štrajka u mjesecu svibnju, kao i iz strukture letova po tipu zrakoplova.

Kamatni rizik

Društvo je preko dugoročnih kredita s varijabilnom kamatnom stopom izloženo i kamatnom riziku. Za razliku od 2012. godine koju je obilježio značajan pada Euribora i nešto slabiji pad Libora, u 2013. godini Euribor je lagano rastao, dok je Libor zabilježio lagani pad.

Rizici novčanog tijeka

Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospjeća obveza te održavanjem odgovarajućih i dostatnih iznosa gotova novca i pologa za pokriće dospjelih novčanih izdataka.

U lipnju i prosincu 2013. godine Vlada Republike Hrvatske, s osnove realiziranih jamstava, financirala je otplate šestomjesečnih rata Bayerische Landesbank kredita za refinanciranje flote. Podmirenje rata kredita od strane države sastavni je dio planiranog financijskog tijeka poslovanja u Programu restrukturiranja koji je prihvaćen od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

U listopadu 2013. godine s PBZ sklopljen je I. Dodatak Ugovoru o dugoročnom deviznom kreditu kojim je napravljen reprogram postojećeg kredita u iznosu 11,7 mil. EUR kojim je promijenjena visina polugodišnje rate i rok otplate kredita.

U prosincu 2013. godine PBZ je odobrio dugoročni kredit s valutnom klauzulom za potrebe financiranja troškova restrukturiranja u ukupnom iznosu od 10 mil. kn, a od navedenog iznosa realizirano je dva mil. kn.

Valutni rizik

Riziku negativnog utjecaja promjene valutnih tečajeva u odnosu na kunu Društvo je najizloženije preko financiranja flote kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Društvo tu izloženost prebija prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje priljeve za pokriće otplate dugova.

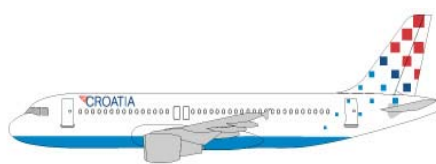
Flota i kapaciteti

Croatia Airlines je u 2013. godini raspolagao s flotom od 13 zrakoplova: sedam zrakoplova Airbus, od čega jedan u operativnom najmu od 2008. godine, te šest zrakoplova Q400 također u operativnom najmu. Prema predviđenim mjerama kompenzacije, a u skladu s programom restrukturiranja od početka godine Croatia Airlines prizemljio je jedan zrakoplov A320 (CTF) čime se značajno promijenila struktura flote u korist manjih zrakoplova s nižim troškovima operacije. Ukupan efekt smanjenja kapaciteta (u ASKM) primjenom ove mjere procijenjen je na oko 6,2 posto.

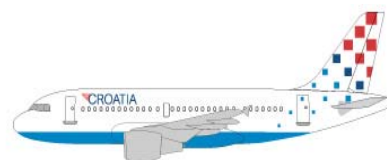
Sredinom prosinca 2013. godine, a istekom najma, zrakoplov A320 (FOX) napustio je flotu Croatia Airlines, odnosno vraćen je prema ugovoru leasing kompaniji.

Otpuštanjem zrakoplova A320 ukupan broj raspoloživih sjedala na kraju 2013. godine iznosio je 1.356 sjedala.

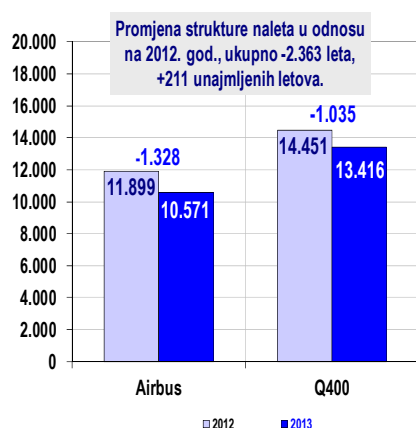
A 320 – 2 zrakoplova
zrakoplov ima 162 sjedala – ukupno 324 sjedala

A 319 – 4 zrakoplova
zrakoplov ima 144 sjedala – ukupno 576 sjedala

Q 400 – 6 zrakoplova
zrakoplov ima 76 sjedala – ukupno 456 sjedala

U 2013. godini zrakoplovi Croatia Airlinesa ostvarili su nalet od 35.912 blok sati, što je 8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 25.179 letova, odnosno 8% manje u odnosu na 2012. godinu. U cilju prilagodbe ponude kapaciteta zahtjevima tržišta, kao i prethodne godine, veći nalet ostvarila je flota zrakoplova Q400.

Tijekom 2013. godine Croatia Airlines je *ad hoc* unajmio zrakoplove koji su operativno odletjeli ukupno 354 leta za pokrivanje reda letenja, poglavito u ljetnim mjesecima te u izvanrednim situacijama kao što su različiti poremećaji u prometu,

popravci zrakoplova i sl.

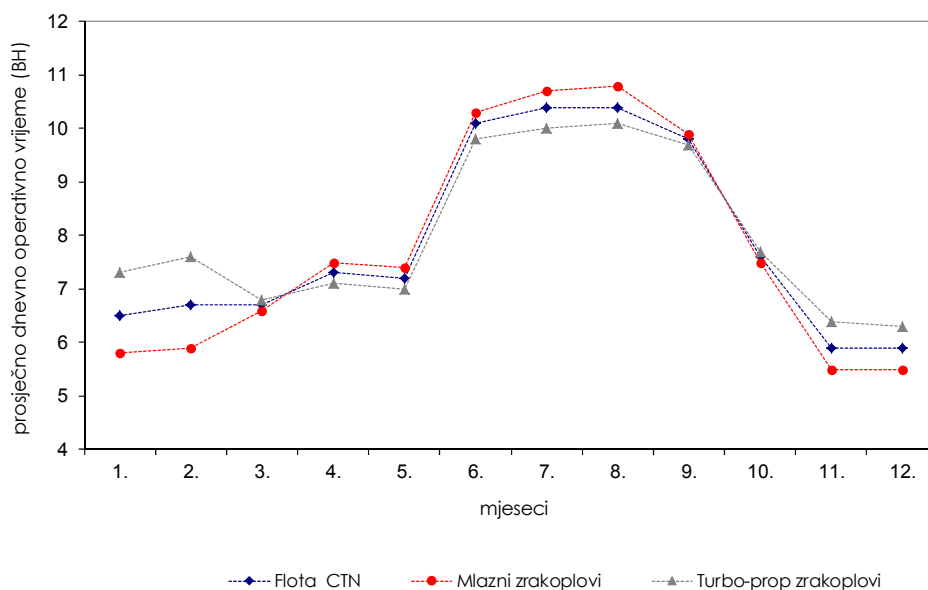
Iskorištenost flote

tip zrakoplova	Ø broj zrakoplova	Ø dnevno vrijeme operacije (BH)	Iskorištenost zrakoplova 13./12.
Airbus A320	3	7,00	2,9%
Airbus A319	4	8,30	-2,4%
Q-400	6	8,00	-5,9%
UKUPNO	13	7,9	-2,5%

Flota Croatia Airlinesa ostvarila je u 2013. godini prosječno 2.881 blok sati po zrakoplovu, što je smanjenje iskorištenosti za 3 posto u odnosu na ostvarenje prethodne godine, a rezultat prizemljenja zrakoplova A320 (FOX).

Prosječan broj zrakoplova na razini cijele godine iznosi 12,28 zrakoplova (bez unajmljenih) i za 5,5 posto je niže od prošlogodišnjeg prosjeka. Raspoloživi sjedalo-kilometri (ASKM) u 2013. godini smanjeni su za 8 posto kao i ostvareni putnički kilometri.

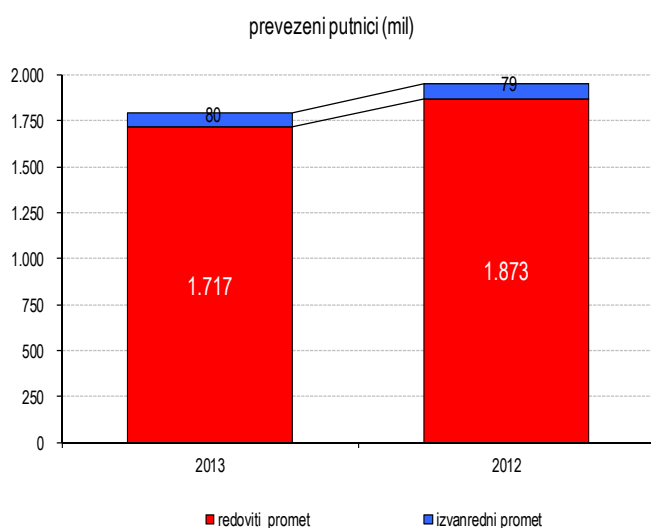
Iskorištenost flote CTN po mjesecima

Tržište

U 2013. godini u skladu s programom restrukturiranja, a kao dio mjera kompenzacije, smanjeni su kapaciteti za oko 7 posto što se izravno odrazilo na opseg putničkog prometa. Smanjenje kapaciteta utjecalo je na prodajne potencijale, a time izravno i na pad prodaje. Dodatni negativni učinak na prodaju prodajnih mjesta u Hrvatskoj izazvao je i osmodnevni štrajk pilota i kabinskog osoblja u svibnju popraćen negativnim publicitetom u medijima.

Kroz projekt *Sales Up-a* kompanija je aktivno pristupila neutralizaciji tih efekata, a u tu svrhu poduzeto je i niz drugih mjera: potpisan je *code share* sporazum s United Airlinesom, razmatrani su novi komercijalni sporazumi, implementiran je *Revenue Management sustav*, intenzivirana je *web* promocija u inozemstvu te su razmatrane razne mogućnosti ostvarivanja dodatnih prihoda po osnovi *Ancillary Revenues*.

Broj putnika pao je za 8 posto u odnosu na ostvarenje 2012. godine. U **domaćem redovitom prometu** broj putnika manji je za 5 posto, a u **međunarodnom redovitom putničkom prometu** 9 posto u odnosu na 2012. godinu. U izvanrednome, **charter prometu**, prevezeno je 79,9 tisuća putnika, što je 2 posto više u odnosu na 2012. godinu. Udio charter prometa iznosi tek 4 posto ukupnog prometa.

U 2013. godini prijevoz tereta u tonama manji je za 9 posto u odnosu na 2012. godinu.

Uz postojeću strukturu kapaciteta te pad broja putnika ostvareni **putnički faktor popunjenosti (PLF)** iznosio je **68,8 posto**, a **težinski faktor popunjenosti (WLF)** **65,9 posto**.

U 2013. godini Croatia Airlines izravno je povezivao osam odredišta u domaćemu redovitom prometu te 23 odredišta u međunarodnom euromediteranskom prometu.

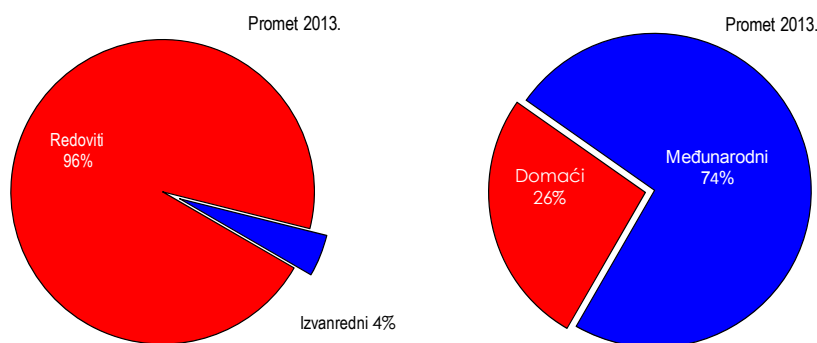
Svoju mrežu odredišta Croatia Airlines razvijao je uz pomoć *code share* komercijalnih suradnji sa članicama Star Alliance-a (Lufthansa, Austrian Airlines, TAP Portugal, SAS, Swiss, Turkish Airlines, Brussels Airlines, US Airways).

U prosincu 2013. godine započeta je komercijalna suradnja (*code share*) s United Airlinesom čime je usluga Croatia Airlinesa postala još dostupnija na tržištu Sjedinjenih Američkih Država. Komercijalna suradnja temelji se na harmonizaciji informatičko-tehnoloških poslovnih procesa, a kompanije su međusobno uskladile i redove letenja. Usuglašena su i pravila o prijemu i otpremi putnika. U sklopu suradnje United Airlines dodjeljuje svoju oznaku letova (UA) na linije Croatia Airlinesa iz Amsterdama, Bruxellesa, Pariza, Frankfurta, Londona, Münchena i Zuricha u Zagreb, te iz Frankfurta i Münchena u Split i Dubrovnik. Croatia Airlines kao nacionalni zrakoplovni prijevoznik prati razvojne smjernice Republike Hrvatske i strateške

državne gospodarske ciljeve. Povezivanjem domovine sa svijetom pridonosi ukupnom državnom izvozu te razvoju hrvatskog turizma.

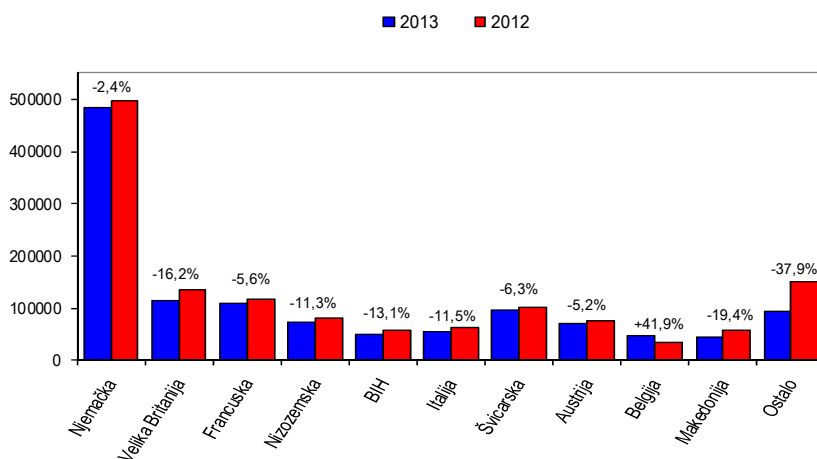
U 2013. godini prevezeno je ukupno 1.796.885 putnika što je za 154.616 putnika (-8 posto) manje u odnosu na 2012. godinu. Croatia Airlines zabilježio je svog milijuntog putnika 25. srpnja, nekoliko dana kasnije u odnosu na 2012. godinu.

Ukupan broj prevezenih putnika ostvaren je prijevozom 473.833 putnika u domaćem redovitom prometu, 1.243.098 putnika u međunarodnome redovitom prometu i 79.954 putnika u charter prometu.

U međunarodnome redovitom prometu broj prevezenih putnika u 2013. godini manji je za 9 posto, odnosno prevezeno je 128.750 putnika manje u odnosu na prošlu godinu. Putnički faktor popunjenosti (PLF) uz pad ponuđenih kapaciteta od 8 posto u padu je na svim tržištima osim Belgije.

Međunarodni redoviti putnici po tržištima naleta

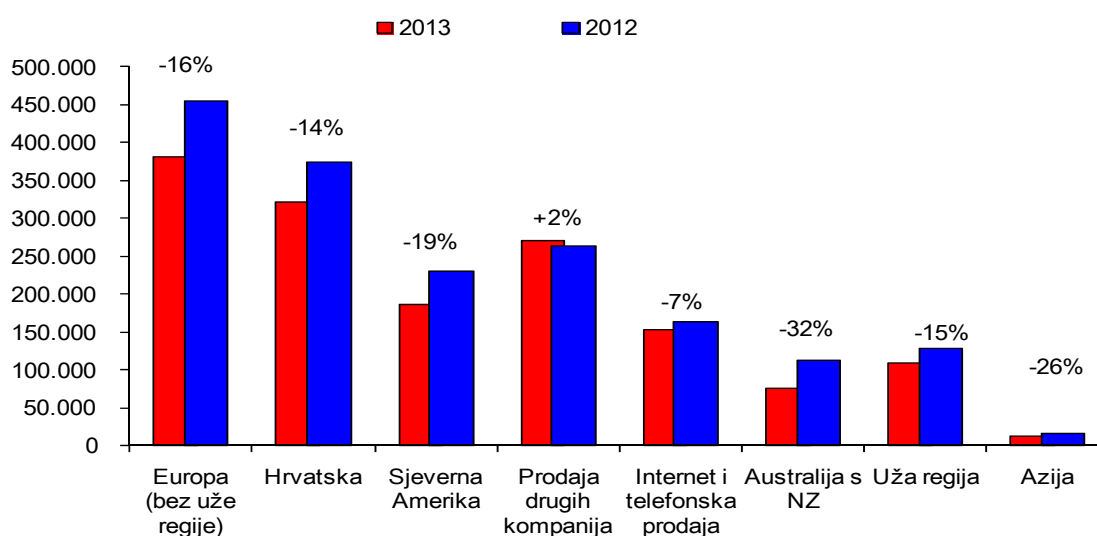

Od 31. ožujka do 26. listopada u primjeni je bio ljetni red letenja, u kojem su letovi prilagođeni potrebama putnika, osobito tijekom turističke sezone, te kapacitetu flote. Red letenja donio je sljedeće novosti: uvedeni su letovi Pula-Frankfurt utorkom i četvrtkom u razdoblju od svibnja do listopada te Split-Kassel četvrtkom u istom razdoblju. Na liniji Zagreb-Dubrovnik-Atena i Zagreb-Barcelona letjelo se utorkom, četvrtkom i nedjeljom od travnja do listopada. Također, letjelo se iz Splita u Beograd i obratno ponedjeljkom i petkom u razdoblju od svibnja do rujna, iz Splita u Dusseldorf srijedom i subotom, a u Berlin subotom od svibnja do listopada. Od svibnja do listopada zrakoplovi Croatia Airlinesa povezivali su četvrtkom i nedjeljom Dubrovnik i Veneciju. Zbog jednog zrakoplova manje u floti u odnosu na 2012. godinu, Croatia

Airlines bio je prisiljen smanjiti ponudu kapaciteta na mreži domaćih i međunarodnih linija. U skladu s programom restrukturiranja zrakoplovi Croatia Airlinesa u redovitome putničkom prometu nisu prometovali prema Turskoj i Crnoj Gori. Na dijelu europskih zračnih luka kao što su London Gatwick, Pariz, Amsterdam, Zurich, Munchen i Priština smanjeni su ponuđeni kapaciteti uporabom manjih zrakoplova ili ukidanjem frekvencija, a sve u cilju kako bi se poslovanje kompanije konsolidiralo i zadržala konkurentnost na tržištu. Od 27. listopada 2013. godine zrakoplovi su prometovali prema zimskom redu letenja.

Smanjenje flotnih kapaciteta sukladno odobrenom Programu restrukturiranja, loša gospodarska situacija u Hrvatskoj, štrajk pilota i kabinskog osoblja u svibnju te negativni publicitet u medijima utjecali su na smanjenje prodajnih potencijala Croatia Airlinesa (pad prodaje od 14 posto), što je razvidno iz sljedećeg grafikona.

Kretanja na tržištima prodaje (000 kn)

Prodaja na domaćem tržištu manja je za 12 posto u odnosu na 2012. godinu. **Inozemna prodaja** je u padu za **19 posto** zbog pada prodaje na tržištima Amerike i Australije te tržištu Europe. Prodaja na tržištu Amerike čiji udio u ukupnoj prodaji iznosi 12 posto, pala je za 20 posto. Prodaja na tržištu Australije koja je sedmo tržište po veličini prodaje i čiji udio u ukupnoj prodaji iznosi 5 posto, pala je za 32 posto u odnosu na prethodnu godinu. Najveći apsolutni rast prodaje unutar Europske unije ostvarila su tržišta Grčke, Belgije i Finske, dok je najveći pad ostvaren na tržištima Njemačke, Velike Britanije, Nizozemske, Švedske, Francuske i Austrije. Izvan Europske unije najveći pad ostvarila su tržišta Švicarske, Turske, Bosne i Hercegovine te Makedonije. Prodaja od strane drugih aviokompanija rasla je za 2 posto. Oko 62 posto ukupne prodaje Croatia Airlines ostvario je na inozemnim tržištima.

U prvom dijelu 2013. godine Croatia Airlines je provodio pojačane marketinške aktivnosti kao pripremu za sezonu na europskim tržištima.

U siječnju je provedena marketinška kampanja *Odaberi i otputuj za 129 EUR - 11 međunarodnih destinacija iz Hrvatske za Europu*.

Veljaču je obilježila promidžbena kampanja *Darujte za Valentinovo 2 karte za London, Pariz ili Rim za 249 EUR*. Tijekom mjeseca stimulirana je prodaja

promidžbenom kampanjom *Iz Europe u Hrvatsku, Sarajevo, Skopje i Prištinu* za cijenu povratne karte već od 129 EUR.

Povodom *FlyOnLine* rođendana Croatia Airlines imao je posebnu ponudu, svi koji su kupili kartu preko *FlyOnLine* na dan 22. veljače ostvarili su pravo na promotivni kod s 20 posto popusta prilikom iduće kupnje. Promovirani su i letovi za Atenu i Barcelonu po promotivnoj cijeni već od 129 EUR, kao i letovi iz Atene i Barcelone prema Hrvatskoj.

U travnju je trajala posebna ponuda za letove unutar Hrvatske već od 270 kn.

Tijekom travnja, svibnja i lipnja predstavljene su sezonske linije: Split - Beograd 126 EUR, Split - Lyon 183 EUR, Dubrovnik - Venecija 162 EUR, Split/Pula - Amsterdam već od 169 EUR.

U partnerstvu s predstavnicima Turističke zajednice u Madridu tijekom travnja i svibnja provedeno je vanjsko oglašavanje, a u travnju i *online* kampanja za promoviranje letova iz Barcelone prema Hrvatskoj. Na ovaj način zajedničkim snagama nastojao se privući što veći broj turista iz Španjolske u Hrvatsku.

Tijekom svibnja oglašavana je nova linija u ljetnom redu letenja Beograd - Split, s ciljem predstavljanja nove direktne sezonske linije Croatia Airlinesa te privlačenja što većeg broja putnika.

U Grčkoj je u lipnju počela promocija linija iz Atene za Hrvatsku. Croatia Airlines se oglašavao *online* u suradnji s AIA (Athens International Airport). Cilj kampanje bio je predstavljanje linija Atena - Dubrovnik i Atena - Zagreb te privlačenje što većeg broja putnika iz Grčke.

Povodom ulaska Hrvatske u Europsku uniju krajem lipnja i početkom srpnja Croatia Airlines proveo je veliku kampanju *Iz Europe u Hrvatsku*, s ciljem punjenja letova u kolovozu. Do 20. srpnja nastavljeno je *online* oglašavanje na njemačkom, austrijskom, talijanskom, švicarskom, belgijskom, britanskom i nizozemskom tržištu, gdje su se promovirali letovi prema Hrvatskoj.

U Njemačkoj je Croatia Airlines konstantno oglašavao svoje letove i ponude. Predstavljen je ljetni red letenja s naglaskom na linije Kassel - Split i Frankfurt - Split.

U mjesecu rujnu Croatia Airlines je pružao popust na kupnju karte od 40 posto. Popust se odnosio na letove iz Zagreba, Splita, Dubrovnika, Zadra i Pule prema Prištini, Sarajevu i Skoplju (od 99 EUR), prema Beču, Frankfurtu, Münchenu, Rimu i Zürichu (od 119 EUR) te prema Amsterdamu, Barceloni, Bruxellesu, Kopenhagenu, Londonu i Parizu (od 139 EUR).

Krajem listopada oglašavana je ponuda *Dvije karte unutar Hrvatske za 800 kn*.

Krajem studenoga odobran je popust od 20 posto pri kupnji karti Croatia Airlinesa za sve registrirane primatelje *newslettera* s ciljem povećanja baze korisnika.

Pred Božić oglašavana su putovanja iz Zagreba, Splita, Dubrovnika, Zadra i Pule prema Beču, Frankfurtu i Zürichu po cijeni od 99 EUR.

Također, Croatia Airlines je konstantno organizirao *incentive* putovanja agenta ili novinara. U 2013. godini su grčki agenati posjetili Hrvatsku s ciljem upoznavanja Zagreba, Dubrovnika i Plitvičkih jezera te stimuliranja prodaje letova Croatia Airlinesa. Krajem godine Croatia Airlines je organizirao druženje s agentima u Sarajevu i Skoplju s ciljem širenja poslovne suradnje.

Croatia Airlines redovito je sudjelovao na međunarodnim turističkim sajmovima. U 2013. godini, zajedno s Hrvatskom turističkom zajednicom, predstavio se na

sajmovima F.r.e.e. u Münchenu (20.-24.2.2013.), ITB u Berlinu (6.-10.3.2013.), Place2go u Zagrebu (15.-17.03.2013.), SITC u Barceloni (19.-21.4.2013.), IFT u Beogradu (21.-24.2.2013.). Na sajmovima su predstavljeni letovi Croatia Airlinesa te posebne ponude s ciljem upoznavanja široke publike s proizvodima kompanije. Na sajmu British Croatia Business Club koji se održao 24. i 25. svibnja u Londonu, Croatia Airlines je sudjelovao u svrhu promocije letova iz Londona.

U 2013. godini Croatia Airlines je nastavio pružati podršku organizaciji kongresa, konferencija i drugih događanja u svojstvu službenog zračnog prijevoznika ili u okviru usluge Star Alliance Conventions Plus putem koje članice udruge nude letove po nižim cijenama za sudjelovanje na međunarodnim konferencijama.

S ciljem širenja direktne prodaje zrakoplovnih karata preko www.croatiaairlines.com, Croatia Airlines redovito je prisutan na tražilicama na hrvatskom tržištu te na tržištima Njemačke, Švicarske, Italije, Velike Britanije, Nizozemske i Francuske gdje je nastavljeno oglašavanje preko *Googlea*.

S korisnicima usluga Croatia Airlines je konstantno komunicirao preko *facebooka*. Objavljivale su se sve promotivne ponude i akcije te se na taj način promovirala kompanija, što je pridonosilo jačanju *branda*. U suradnji s PBZ Cardom od 27. ožujka do 9. travnja 2013. na *Facebooku* je proveden nagradni natječaj *Zaigraj i osvoji nagradne karte!* Na *Facebooku* je od 1. do 22. srpnja 2013. organiziran i nagradni natječaj (*memory*) *S Croatia Airlinesom u Bruxelles*. Krajem prosinca 2013. godine broj *Facebook fanova* iznosio je oko 77.464.

Financijsko poslovanje

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2013.	2012.	Indeks 13./12.	2011.
Putnički promet	1.319.087	1.428.940	92	1.319.170
Prijevoz tereta	17.364	20.549	85	16.132
Ostali prihodi	239.036	233.559	102	252.940
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.575.488	1.683.048	94	1.588.242
Troškovi letenja	565.489	618.140	91	561.980
Održavanje	156.601	154.936	101	144.850
Usluge putnicima	86.503	113.424	76	101.636
Usluge u zračnom prometu	353.795	374.346	95	362.327
Promidžba i prodaja	214.549	234.676	91	221.373
Opći i administrativni poslovi	84.240	88.381	95	86.908
Amortizacija	83.051	130.215	64	140.074
Ostali rashodi	13.900	14.681	95	13.740
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.558.128	1.728.798	90	1.632.888
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	17.359	-45.750	-	-44.646
Rashodi od kamata	-13.787	-19.031	72	-26.167
Prihodi od kamata	1.007	1.544	65	1.312
Tečajne razlike (neto)	-1.447	52	-	-4.195
Ostali financijski rashodi	-2.684	-2.117	127	-2.052
Ostali financijski prihodi	272	564	48	202
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-16.639	-18.987	88	-30.898
NETO DOBIT/GUBITAK (bez jednokratnih stavaka)	721	-64.738	-	-75.544
Jednokratne stavke		-423.430		-38.530
NETO DOBIT/GUBITAK (s jednokratnim stavkama)	721	-488.167	-	-114.074

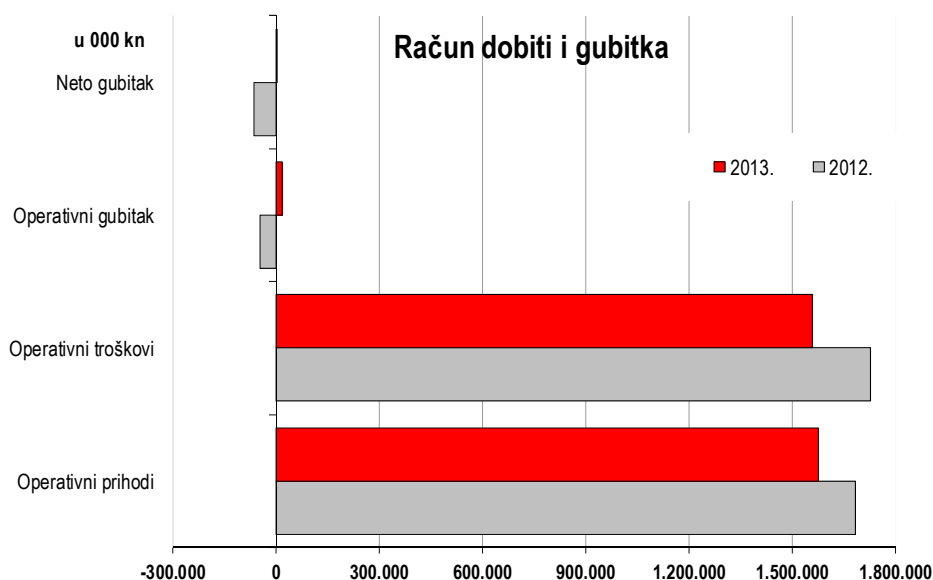
Napomena:

U revizorskom izvješću računa dobiti i gubitka prihodi i troškovi rezervacijskog sustava prikazani su kao neto rezultat na poziciji troškova promidžbe i prodaje, a u ovom izvješću, kao i u svim internim izvještajima, spomenuti su prihodi i troškovi prikazani bruto principom (prihodi od rezervacijskog sustava u sklopu ostalih prihoda, a troškovi u sklopu troškova promidžbe i prodaje).

Račun dobiti i gubitka za 2012. godinu u Godišnjem izvješću Uprave razlikuje se od prikaza u Revizorskom izvještaju zbog drugačijeg iskaza jednokratnih stavaka (obračunate i ukalkulirane kamate po osnovi plaćenih jamstava od strane države te ukalkulirani trošak sporova), a radi realnijeg prikaza i usporedbe ostvarenog operativnog rezultata poslovanja u odnosu na 2011. godinu.

Potrebno je naglasiti da je u 2013. godini, prvi put nakon pet godina, ostvaren **pozitivan neto rezultat u visini od 721 tisuću kn**, što predstavlja **ukupan pozitivan pomak od 65,5 mil. kn** u odnosu na 2012. godinu u kojoj je ostvaren gubitak u iznosu od 64,7 mil. kn (gubitak bez jednokratnih stavaka).

Ostvarena je i **operativna dobit u visini od 17,4 mil. kn**, dok je godinu dana ranije ostvaren operativni gubitak (45,8 mil. kn).

Operativni prihodi manji su za 6 posto zbog nižeg nivoa prihoda od putničkog prometa i prihoda od prijevoza tereta, dok su ostali prihodi zabilježili rast.

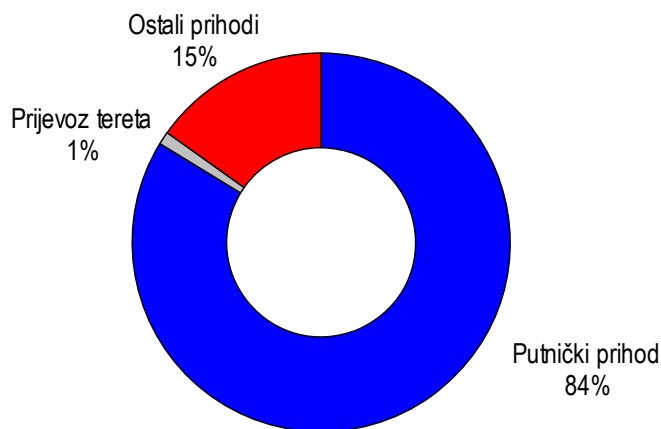
Putnički prihodi ostvarili su pad od 8 posto kao rezultat mjera programa restrukturiranja i izravna posljedica osmodnevnog štrajka pilota i kabinskog osoblja u svibnju te negativnog publiciteta u medijima. Istovremeno broj putnika u 2013. manji je za 8 posto u odnosu na 2012. godinu.

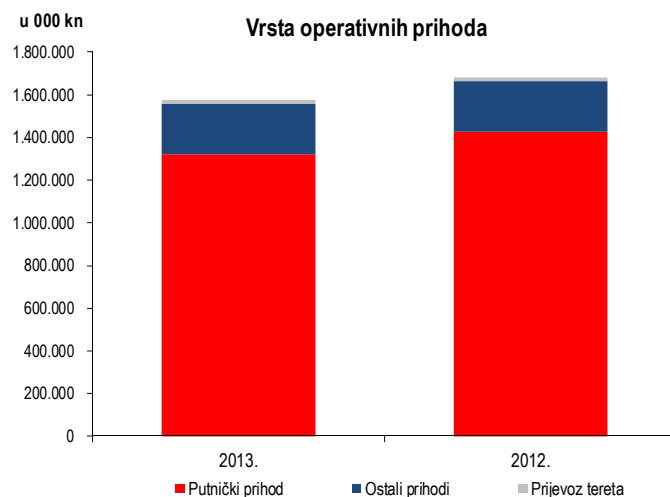
Udio putničkih prihoda u operativnim prihodima iznosi 83,7 posto i u padu je u odnosu na udio u 2012. godini (84,9 posto).

Prihodi od prijevoza tereta manji su za 15 posto u odnosu na 2012. godinu.

Ostali prihodi iz poslovanja veći su za 2 posto najvećim dijelom zbog ostvarenih prihoda od najma zrakoplova te zbog prodaje imovine u Dubrovniku, većih prihoda od tehnike te prihoda od prodaje materijala i rezervnih dijelova.

Struktura operativnih prihoda 2013.

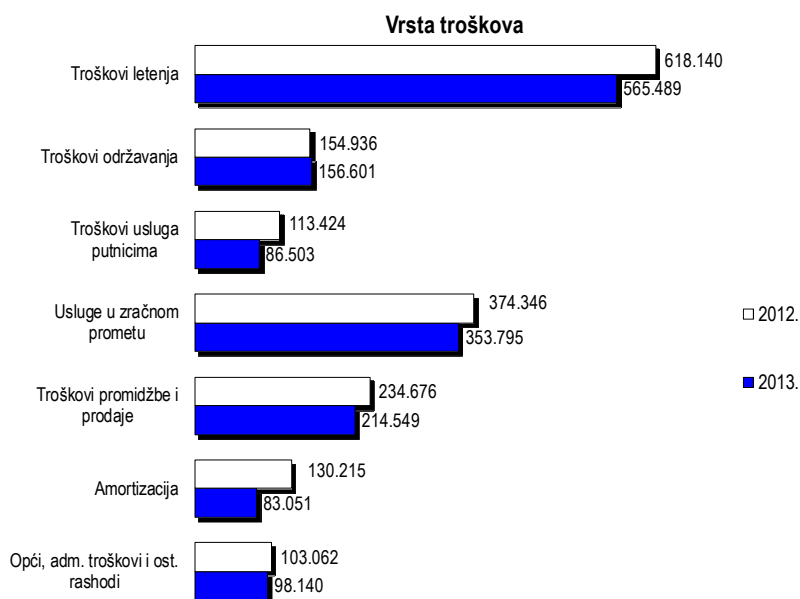

Kao rezultat primjene mjera operativnog i financijskog restrukturiranja u 2013. godini ostvareno je značajno **smanjenje operativnih troškova (10 posto)** u odnosu na 2012. godinu.

Najznačajniji utjecaj na smanjenje operativnih troškova imali su **troškovi goriva** zbog manjeg nalleta (8 posto) te niže prosječne cijene goriva (USD/t) i **troškovi amortizacije** zbog provedenog usklađenja knjigovodstvene vrijednosti zrakoplova s tržišnom vrijednošću na kraju 2012. godine.

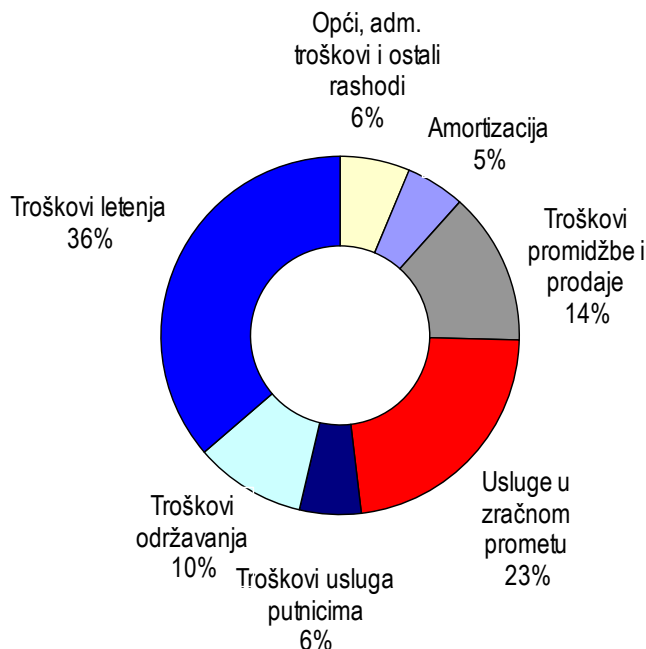
Smanjenju troškova operacije doprinjelo je i smanjenje troškova podvorbe putnika kao posljedica smanjenja broja putnika i redefiniranja putničkog servisa, troškova usluga zračnih luka zbog manjeg broja letova i promjene uvjeta ugovora s dobavljačima, troškova promocije i prodaje kao posljedica manjih troškova provizija proizašlih iz ostvarene niže razine prodaje i manjih troškova *Miles&More* programa te općih i administrativnih troškova, posebice intelektualnih usluga povezanih uz proces restrukturiranja i ostalih naknada radnicima.

U odnosu na 2012. godinu porasli su samo troškovi održavanja čiji je porast vezan uz izvođenje radova za druge aviokompanije i troškove *antiiceinga/deiceinga* zbog iznimno duge i hladne zime.

Najveći udio u operativnim troškovima ostvaruju troškovi letenja te troškovi usluga u zračnom prometu. U 2013. godini udio troškova letenja u ukupnim operativnim troškovima zadržao se na istoj razini, dok je udio troškova usluga u zračnom prometu porastao za 1 postotni bod u odnosu na 2012. godinu.

Struktura operativnih troškova 2013.

Ostvareni rezultati pokazali su opravdanim prihvaćanje programa restrukturiranja Croatia Airlinesa od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) sukladno hrvatskoj i europskoj regulativi.

Još jednom vrijedi naglasiti da se neto dobit u 2013. godini bilježi po prvi put nakon 2007. godine tj. od ulaska u recesijsko razdoblje.

Imovina, financiranje i investicije

Bilanca stanja

(000 kn)	Kraj 2013.	Kraj 2012.	Indeks 2013./2012.	Kraj 2011.	Indeks 2012./2011.
AKTIVA					
Dugotrajna imovina	779.865	787.159	99	1.243.133	63
Kratkotrajna imovina	224.306	339.037	66	273.271	124
UKUPNO AKTIVA	1.004.170	1.126.196	89	1.516.404	74
PASIVA					
Kapital i rezerve	352.577	143.405	246	-145.425	-
Rezerviranja	21.348	54.847	39	1.835	-
Dugoročne obveze	80.011	238.345	34	1.043.043	23
Kratkoročne obveze	550.234	689.599	80	616.950	112
UKUPNO PASIVA	1.004.170	1.126.196	89	1.516.404	74

Napomena: Na bilančnim pozicijama kapitala i rezervi te dugoročnih obveza izvršena je korekcija 2011. godine za iznos od 187,7 mil kn, a s osnove preuzetih obveza od strane Vlade RH vezanih uz podmirenje duga prema sindikatu banaka te obračunatih kamata po istoj osnovi.

Vrijednost dugotrajne imovine na kraju godine manja je 1 posto u odnosu na prethodnu godinu kroz redoviti obračun amortizacije imovine uz minimalna investicijska ulaganja. Kratkotrajna imovina smanjena je 34 posto uslijed smanjenja potraživanja, zaliha te financijske imovine. Ukupna aktiva niža je 11 posto u odnosu na 2012. godinu.

U 2013. godini provedene su dvije dokapitalizacije od strane države u iznosu 159,9 mil. kn te dokapitalizacije Zračne Luke Zagreb u iznosu 46,4 mil. kn pretvaranjem duga u kapital. Društvo je donjelo i Odluku o pojednostavljenom smanjenju temeljnog kapita u iznosu od 1.780,6 mil. kn od čega se 1.699,3 mil. kn odnosi na pokriće prenesenih gubitaka iz prethodnih godina, a iznos od 81,3 mil. kn raspoređuje se u rezerve Društva. Kapital i rezerve na kraju godine iznose 352 mil. kn.

Obzirom da su se promijenili uvjeti zbrinjavanja viška zaposlenih te radi samostalnog odlaska radnika rezerviranja su se u odnosu na kraj 2012. godine smanjila za 61 posto.

Pored rezerviranja za troškove restrukturiranja, iznos od 21,3 mil. kn uključuje i rezerviranja za radne sporove i štete.

Dugoročne obveze smanjene su (66 posto) redovitom otplatom kredita, kao i kratkoročne obveze koje su smanjene za 20 posto smanjenjem kreditnih obaveza i obvezama prema dobavljačima.

Obveze Croatia Airlinesa na kraju 2013. godine po kreditima kod domaćih banaka iznose 130,2 mil. kn, od čega se 95,9 mil. kn odnosi na dugoročne (srednjoročne), a 34,4 mil. kn iznose kratkoročni krediti. Ostatak glavnice po dugoročnom kreditu prema stranom sindikatu banaka iznosi 158,6 mil. kn.

Investicije u 2013. godini

Investicije	2013.	2012.	2011.
Ulaganja u zrakoplove	48.683.973	55.067.252	26.389.987
Ulaganja u rezervne dijelove, alate i opremu	12.511.074	9.150.369	9.495.456
Građevinski objekti	366.632	0	5.500
Nematerijalna imovina	11.566.053	3.346.970	6.885.960
Ostala oprema	2.800.804	2.881.499	3.488.377
Ukupno	75.928.536	70.446.090	46.265.280
Maintenance rezerve	7.632.132	1.783.010	22.628.866
Ostala financijska ulaganja	0	0	144.390

U 2013. godini ostvarena su samo ulaganja koja su izravno vezana uz core business i letenje, održavanje i operiranje zrakoplova te održavanje zajamčene razine sigurnosti.

Zbog dodatnog zanimanja za servisiranje zrakoplova u tehničkom središtu Croatia Airlinesa, Uprava tvrtke donijela je odluku o gradnji trećeg hangara u zagrebačkoj zračnoj luci čime bi se kapaciteti tehničkog središta povećali za oko 30 posto. Očekuje se kako će hangar početi s radom u jesen 2014. godine.

Ulaganja u zrakoplove ostvarena su u visini od 48,7 mil. kn i odnose se na overhaule na motorima za zrakoplove Airbus, modifikacije na zrakoplovima Airbus flote te na ulaganja u nabavku sjedala za zrakoplove A320 (CTJ i CTK) koja će se ugraditi početkom 2014. godine.

Pored navedenih investicija u internoj izvedbi napravljeno je pet C pregleda na zrakoplovima Airbus (CTL, CTJ, CTI, CTG, CTF), te jedan na zrakoplovu Q400 (CQC).

Ulaganja u rezervne dijelove ostvarena su u visini 12,5 mil. kn.

Ulaganja u nematerijalnu imovinu iznose 11,6 mil. kn i odnose se na ulaganja u software i ulaganja na tuđoj imovini (zrakoplovi i software).

Ulaganje u **ostalu opremu** realizirano je u visini 2,8 mil. kn.

Maintenance rezerve (ulaganja vezana za buduće radove održavanja zrakoplova i motora) iznose 7,6 mil. kn.

Novčani tijek

(u 000 kn)	2013.	2012.	Indeks
Stanje sredstava 1. siječnja	34.096	22.142	154
priljev iz poslovanja	1.489.211	1.593.623	93
priljev od države	194.101	84.836	229
kreditni	2.000	22.313	9
Priljev ukupno	1.685.312	1.700.772	99
obveze iz poslovanja	1.613.872	1.608.931	100
investicije	37.109	46.219	80
kreditni	19.455	33.669	58
Odljev ukupno	1.670.436	1.688.819	99
Neto promjena u razdoblju	14.876	11.953	124
Stanje sredstava 31. prosinca	48.971	34.096	144

U 2013. godini razina tijeka novca (priljeva i odljeva) nešto je manja u odnosu na kretanja u prethodnoj godini, dok je stanje novčanih sredstava na kraju godine ostvareno je na višoj razini.

Manji priljevi iz poslovanja u odnosu na 2012. godinu posljedica su smanjenja prodaje, dok su odljevi iz poslovanja ostvareni na nižoj razini zbog smanjenja investicija i kreditnih obveza.

U lipnju i prosincu 2013. godine Vlada Republike Hrvatske, s osnove realiziranih jamstava, financirala je otplate šestomjesečnih rata Bayerische Landesbank kredita za refinanciranje flote. Podmirenje rata kredita od strane države sastavni je dio planiranog financijskog tijeka poslovanja u Programu restrukturiranja koji je prihvaćen od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

U listopadu 2013. godine s PBZ sklopljen je I. Dodatak Ugovoru o dugoročnom deviznom kreditu kojim je napravljen reprogram postojećeg kredita u iznosu 11,7 mil. EUR kojim je promijenjena visina polugodišnje rate i rok otplate kredita.

U prosincu 2013. godine PBZ je odobrio dugoročni kredit s valutnom klauzulom za potrebe financiranja troškova restrukturiranja u ukupnom iznosu od 10 mil. kn, a od navedenog iznosa realizirano je 2 mil. kn.

Osvrt na ostvarenje plana

Prometni pokazatelji u odnosu na planirane

OPIS			Ostvarenje 2013.	Plan 2013.
nalet (km)	DIST	000	16.223	16.522
broj uzlijetanja	FLTS		25.179	26.161
stopa promjene		%	-3,8	
operativno vrijeme	BH		35.912	36.148
stopa promjene		%	-0,7	
prevezeni putnici	RPAX	000	1.797	1.881
stopa promjene		%	-4,5	
prevezena roba i pošta	CGO	T	3.245	3.659
stopa promjene		%	-11,3	
ostvareni putnički km	RPKM	mil.	1.323	1.347
raspoloživa sjedala - km	ASKM	mil.	1.922	1.957
putnički faktor popunjenosti	PLF	%	68,8	68,8
ostvareni tonski km	TKM	mil.	135	137
raspoloživi tonski km	ATKM	mil.	204	204
težinski faktor popunjenosti	WLF	%	65,9	67,2

U 2013. godini nalet flote izražen u BH manji je za 0,7 posto u odnosu na planirani, a nalet u letovima manji je za 3,8 posto. Broj prevezenih putnika manji je za 4,5 posto u odnosu na plan.

Račun dobiti i gubitka

(000 kn)	2013.	PLAN 2013.	Indeks
Putnički promet	1.319.087	1.396.008	94
Prijevoz tereta	17.364	20.649	84
Ostali prihodi	239.036	187.210	128
PRIHODI IZ POSLOVANJA	1.575.488	1.603.867	98
Troškovi letenja	565.489	584.613	97
Održavanje	156.601	148.774	105
Usluge putnicima	86.503	94.548	91
Usluge u zračnom prometu	353.795	357.371	99
Promidžba i prodaja	214.549	226.683	95
Opći i administrativni poslovi	84.240	80.556	105
Amortizacija	83.051	81.812	102
Ostali rashodi	13.900	9.079	153
TROŠKOVI IZ POSLOVANJA	1.558.128	1.583.436	98
DOBIT/GUBITAK IZ POSLOVANJA	17.359	20.431	85
Rashodi od kamata	-13.787	-16.017	86
Prihodi od kamata	1.007	1.543	65
Tečajne razlike (neto)	-1.447	0	
Ostali financijski rashodi	-2.684	-2.453	109
Ostali financijski prihodi	272	560	49
NETO REZULTAT FINANCIRANJA	-16.639	-16.367	102
NETO DOBIT/GUBITAK	721	4.065	18

Iako je ostvaren niži rezultat od planiranog, potrebno je naglasiti da je prvi put nakon pet godina Croatia Airlines ostvario **pozitivan neto rezultat u visini 721 tisuću kn.**

Manji operativni prihodi rezultat su 6 posto nižeg putničkog prometa od planom predviđenog.

Ostvareni troškovi manji su za 2 posto, a porast u odnosu na plan ostvarili su troškovi održavanja, opći i administrativni troškovi, amortizacija te ostali rashodi. Troškovi održavanja porasli su zbog većeg iznosa troškova materijala i usluga trećim licima te troškova osoblja

zbog ušteta koje su realizirane drugačijom dinamikom u odnosu na plan. Dodatno povećanje uzrokovali su troškovi *anti-iceinga* i *deiceinga*, kao i troškovi čišćenja zrakoplova. Porast troškova amortizacije uzrokovan je većim iznosom amortizacije motora od iznosa predviđenih planom za 2013. godinu. Opći i administrativni troškovi porasli su zbog većih troškova osoblja uslijed drugačije dinamike realiziranja ušteta

u odnosu na plan, te zbog porasta raznih kategorija ostalih troškova. Porast ostalih rashoda rezultat je većeg iznosa rashodovanja osnovnih sredstava od planiranog.

Bilanca stanja

(000 Kn)	Kraj. 2013.	Plan 2013.	Indeks 2013./plan	Ukupna imovine te kapitala	vrijednost obveza i na kraju 2013. ostvarena je planiranim vrijednostima.
AKTIVA					
Dugotrajna imovina	779.865	732.988	106		
Kratkotrajna imovina	224.306	275.511	81		
UKUPNO AKTIVA	1.004.170	1.008.498	100		
PASIVA					
Kapital i rezerve	352.577	352.075	100		
Rezerviranja	21.348	13.291	161		
Dugoročne obveze	80.011	106.368	75		
Kratkoročne obveze	550.234	536.764	103		
UKUPNO PASIVA	1.004.170	1.008.498	100		

Dugotrajna imovina veća je za 6 posto od planirane zbog većeg ostvarenja ulaganja u materijalnu imovinu, a kratkotrajna imovina manja je zbog manjih potraživanja te manjeg nivoa financijske imovine.

Kapital i rezerve na kraju 2013. godine ostvareni su u planiranom iznosu. U 2013. godini provedena je dokapitalizacija od strane države i Zračne luke Zagreb kroz pretvaranje obveza u kapital te smanjenje temeljnog kapita Društva pokrićem prenesenih gubitaka iz prethodnih godina i povećanjem rezervi Društva.

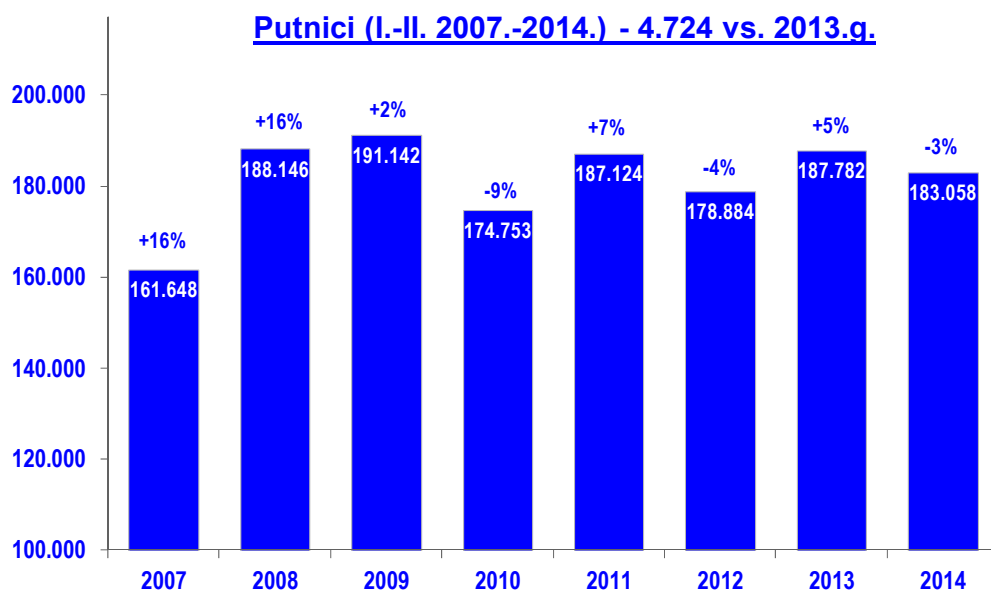
Visoka razina rezerviranja proizašla je uglavnom iz drugačije dinamike procesa restrukturiranja, dok je smanjena razina dugoročnih obveza posljedica pretvaranja obveza u kapital kroz provedenu dokapitalizaciju od strane države i Zračne luke Zagreb. Viša razina kratkoročnih obveza rezultat je većih obveza prema dobavljačima, ostalih kratkoročnih obveza te obveza po kratkoročnim zajmovima u odnosu na planirane.

Današnje poslovanje – Prometni učinci I.-II. 2014.

OPIS		I.-II. 2014.	I.-II. 2013.
nalet (km)	DIST 000	1.931	2.027
broj uzlijetanja	FLTS	3.247	3.351
stopa promjene	%	-3,1	1,5
operativno vrijeme	BH	4.451	4.691
stopa promjene	%	-5,1	2,3
prevezeni putnici	RPAX 000	183	188
stopa promjene	%	-2,5	5,0
prevezena roba i pošta	CGO T	439	523
stopa promjene	%	-16,1	16,8
ostvareni putnički km	RPKM mil.	121	124
raspoloživa sjedala - km	ASKM mil.	210	223
putnički faktor popunjenosti	PLF %	57,8	55,5
ostvareni tonski km	TKM mil.	12	13
raspoloživi tonski km	ATKM mil.	23	23
težinski faktor popunjenosti	WLF %	55,0	54,4

Broj putnika u prva dva mjeseca 2014. godine smanjio se za 2,5 posto u odnosu na isto razdoblje 2013. godine.

Domaći redoviti promet bilježi pad broja putnika za 5 posto u odnosu na ostvarenje istog razdoblja 2013. godine, a međunarodni redoviti putnički promet bilježi pad za 4 posto. Putnički faktor popunjenosti (PLF) za prva dva mjeseca 2014. godine iznosi 57,8 posto i veći je za 2,3 postotna boda u odnosu na isto razdoblje 2013. godine.

Predsjednik Uprave
Krešimir Kučko

Član Uprave
Zlatko Širac

CROATIA AIRLINES D.D.

**Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji
za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.
zajedno s Izvještajem neovisnog revizora**

Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izvještaj neovisnog revizora	2-3
Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines	4
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.	6
Bilanca/Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines	8
Konsolidirana bilanca/Izvještaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.	9
Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines	10
Izvještaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.	11
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines	12
Izvještaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.	13
Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje	14-70

Odgovornost za financijske izvještaje

Uprava društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za 2013. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za (NN 38/08, 12/09, 130/10), tako da pružaju istinit i objektivni prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane i odvojene financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj i rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Zlatko Širac

Član Uprave

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave

Croatia Airlines d.d.

Bani 75/b, Buzin

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

8. travnja 2014. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva Croatia Airlines d.d., Buzin

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75b (dalje u tekstu "Grupa") i odvojenih financijskih izvještaja društva Croatia Airlines d.d., Buzin, Bani 75/b, (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od konsolidirane i odvojene bilance/izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., konsolidiranog i odvojenog izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog i odvojenog izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog i odvojenog izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe i financijski položaj društva Croatia Airlines d.d. na 31. prosinca 2013., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Grupe, kao i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Isticanje pitanja

5. Bez modificiranja našeg mišljenja, iznijetog u točki 4. gore, posebnu pozornost skrećemo na bilješku 3.u. uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje u kojoj je opisan postupak provođenja Programa restrukturiranja koji pokriva razdoblje od 5 godina (2011.-2015.). U svom konačnom obliku Program restrukturiranja prihvaćen je 27.lipnja 2013. godine od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Dosadašnji dio restrukturiranja uz manja potrebna modificiranja provodi se sukladno Planu.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), („Standardni godišnji konsolidirani i pojedinačni financijski izvještaji“). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 70 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave, u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4 do 70 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 8. travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih, konzalting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6/b

Ines Rožić, ovlaštenu revizor

Zdenko Balen, član Uprave

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	Bilješka	2013.		2012.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.087	174.166	1.428.940	190.070
Prijevoz tereta		17.364	2.293	20.549	2.733
Ostali prihodi od prodaje	5	97.494	12.874	97.393	12.955
Ukupni poslovni prihodi		1.433.945	189.333	1.546.882	205.758
Ostali prihodi	6	149.084	19.683	143.208	19.049
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(565.489)	(74.665)	(618.140)	(82.222)
Održavanje		(156.601)	(20.677)	(154.936)	(20.609)
Usluge putnicima		(86.503)	(11.422)	(113.424)	(15.087)
Usluge u zračnom prometu		(353.795)	(46.713)	(374.346)	(49.794)
Promocija i prodaja		(211.935)	(27.983)	(231.392)	(30.779)
Opći i administrativni troškovi		(93.673)	(12.368)	(104.236)	(13.865)
Amortizacija	11,12	(83.209)	(10.987)	(130.346)	(17.338)
Ostali troškovi poslovanja		(11.033)	(1.457)	(21.651)	(2.878)
Ukupni troškovi		(1.562.238)	(206.272)	(1.748.471)	(232.572)
Dobit/(gubitak) iz redovnog poslovanja		20.791	2.744	(58.381)	(7.765)
FINANCIJSKI PRIHODI/ (RASHODI)					
Financijski prihodi	8	71.918	9.495	92.544	12.310
Financijski rashodi	9	(88.247)	(11.651)	(182.027)	(24.213)
Neto financijski rashodi		(16.329)	(2.156)	(89.483)	(11.903)
Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine	12	(2.867)	(379)	(298.934)	(39.763)
Troškovi restrukturiranja		-	-	(40.858)	(5.435)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		1.595	209	(487.656)	(64.866)
Porez na dobit	10	(154)	(20)	(188)	(25)
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine		1.441	189	(487.844)	(64.891)
Osnovna i razrijeđena dobit / (gubitak) po dionici u HRK/EUR	25	0,10	0,01	(52,53)	(6,99)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	2013.		2012.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	1.441	189	(487.844)	(64.891)
Odgođene tečajne razlike	(7.464)	(977)	(9.419)	(1.248)
Revalorizacijske rezerve	155	20	(76.246)	(10.105)
Kumulativne tečajne razlike preračunavanja	-	(249)	-	5
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) koji će se prenijeti u dobit ili gubitak	(7.309)	(1.206)	(85.665)	(11.348)
Porez na dobit	0	0	0	0
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT / (GUBITAK ZA GODINU	(5.868)	(1.017)	(573.509)	(76.239)
Osnovni i razrijeđeni sveobuhvatni (gubitak) po dionici u HRK/EUR	(0,42)	(0,06)	(61,76)	(8,21)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	Bilješka	2013.		2012.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
POSLOVNI PRIHODI					
Putnički promet	4	1.319.087	174.166	1.428.940	190.070
Prijevoz tereta		17.364	2.293	20.549	2.733
Ostali prihodi od prodaje	5	87.475	11.550	87.157	11.593
Ukupni poslovni prihodi		1.423.926	188.009	1.536.646	204.396
Ostali prihodi	6	148.947	19.665	143.119	19.037
TROŠKOVI					
Troškovi letenja		(565.489)	(74.665)	(618.140)	(82.222)
Održavanje		(156.601)	(20.677)	(154.936)	(20.609)
Usluge putnicima		(86.503)	(11.422)	(113.424)	(15.087)
Usluge u zračnom prometu		(353.795)	(46.713)	(374.346)	(49.794)
Promocija i prodaja		(211.935)	(27.983)	(231.392)	(30.779)
Opći i administrativni troškovi		(84.240)	(11.123)	(101.486)	(13.497)
Amortizacija	11,12	(83.052)	(10.966)	(130.215)	(17.321)
Ostali troškovi poslovanja		(11.033)	(1.457)	(14.681)	(1.953)
Ukupni troškovi poslovanja		(1.552.648)	(205.006)	(1.738.620)	(231.262)
Dobit / (gubitak) iz redovnog poslovanja		20.225	2.668	(58.855)	(7.829)
FINANCIJSKI PRIHODI/RASHODI					
Financijski prihodi	8	71.434	9.432	92.421	12.294
Financijski rashodi	9	(88.072)	(11.628)	(181.941)	(24.201)
Neto financijski rashodi		(16.638)	(2.196)	(89.520)	(11.907)
Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine	12	(2.867)	(379)	(298.934)	(39.763)
Troškovi restrukturiranja		-	-	(40.858)	(5.435)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		720	93	(488.167)	(64.934)
Porez na dobit	10	-	-	-	-
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine		720	93	(488.167)	(64.934)
Osnovna i razrijeđena dobit/ (gubitak) po dionici u HRK/EUR	25	0,05	0,01	(52,57)	(6,99)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	2013.		2012.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto dobit / (gubitak) tekuće godine	720	93	(488.167)	(64.934)
Odgođene tečajne razlike	(7.465)	(975)	(9.419)	(1.246)
Revalorizacijska rezerva	155	20	(76.246)	(10.105)
Tečajne razlike preračunavanja	-	(258)	-	-
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) koji će se prenijeti u dobit ili gubitak	(7.310)	(1.213)	(85.665)	(11.351)
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT/(GUBITAK) ZA GODINU	(6.590)	(1.120)	(573.832)	(76.285)
Osnovni i razrijeđeni sveobuhvatni (gubitak) po dionici u HRK/EUR	(0,47)	(0,06)	(61,79)	(8,22)

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Konsolidirana bilanca/Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Grupe Croatia Airlines
Na dan 31. prosinca 2013.

	Bilješka	2013.		2012.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	17.699	2.317	16.585	2.198
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	672.536	88.054	687.082	91.057
Ulaganja u pridruženo društvo	13	5.273	735	4.919	678
Dani depoziti	14	6.140	803	6.481	858
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.858	249	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	77.537	10.152	71.282	9.446
		781.043	102.310	788.052	104.466
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	47.626	6.236	49.142	6.513
Potraživanja od kupaca	18	67.758	8.872	90.971	12.056
Ostala potraživanja	19	34.703	4.544	117.125	15.522
Ostala financijska imovina	20	2.696	353	3.517	466
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	25.101	3.287	47.207	6.256
Novac i novčani ekvivalenti	21	52.182	6.831	37.115	4.920
		230.066	30.123	345.077	45.733
UKUPNA IMOVINA		1.011.109	132.433	1.133.129	150.199
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	277.890	34.037	1.852.213	245.501
Kapitalne rezerve	24	83.243	10.807	2.700	373
Preneseni gubici i zaštitna rezerva	24	(5.965)	(761)	(1.220.081)	(164.195)
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine		1.441	189	(487.844)	(64.891)
Tečajne razlike		-	2.469	-	2.720
		356.609	46.741	146.988	19.508
Rezerviranja	26	21.348	2.795	54.847	7.269
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	27	79.904	10.462	238.209	31.569
Obveze po dugoročnim najmovima	28	33	4	53	7
Ostale dugoročne obveze		73	10	-	-
		80.010	10.476	238.262	31.576
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti	29	35.034	4.587	49.854	6.606
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	27	166.266	21.769	170.299	22.569
Kratkoročni dio financijskih najmova	28	20	3	18	2
Obveze prema dobavljačima	30	165.571	21.678	284.830	37.748
Ostale kratkoročne obveze	31	167.933	21.987	165.036	21.872
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	18.318	2.397	22.995	3.049
		553.142	72.421	693.032	91.846
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.011.109	132.433	1.133.129	150.199

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Bilanca/Izveštaj o financijskom položaju društva Croatia Airlines d.d.

Na dan 31. prosinca 2013.

	Bilješka	2013.		2012.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
IMOVINA					
Dugotrajna imovina					
Nematerijalna imovina	11	16.946	2.219	15.772	2.090
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	672.342	88.029	686.853	91.027
Ulaganja u ovisna i pridruženo društvo	13	5.110	682	5.110	682
Dani depoziti	14	6.100	798	6.441	853
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	1.858	249	1.703	229
Dugoročna potraživanja	16	77.512	10.149	71.282	9.446
		779.868	102.126	787.161	104.327
Kratkotrajna imovina					
Zalihe	17	47.626	6.236	49.071	6.504
Potraživanja od kupaca	18	65.290	8.549	87.970	11.659
Ostala potraživanja	19	34.639	4.535	117.360	15.554
Ostala financijska imovina	20	2.696	353	3.374	447
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	22	25.079	3.284	47.164	6.250
Novac i novčani ekvivalenti	21	48.972	6.411	34.096	4.519
		224.302	29.368	339.035	44.933
UKUPNA IMOVINA		1.004.170	131.494	1.126.196	149.260
GLAVNICA I OBVEZE					
Glavnica i rezerve					
Dionička glavnica	23	277.880	34.037	1.852.203	245.501
Rezerve	24	81.442	10.564	899	130
Preneseni gubici i zaštitna rezerva	24	(7.465)	(975)	(1.221.530)	(164.402)
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine		720	93	(488.167)	(64.934)
Tečajne razlike		-	2.460	-	2.718
		352.577	46.179	143.405	19.013
Rezerviranja	26	21.348	2.795	54.847	7.269
Dugoročne obveze					
Obveze po dugoročnim kreditima	27	79.904	10.462	238.209	31.569
Obveze po dugoročnim najmovima	28	33	4	53	7
Ostale dugoročne obveze		73	10	-	-
		80.010	10.476	238.262	31.576
Kratkoročne obveze					
Kratkoročni krediti	29	34.369	4.500	48.855	6.475
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	27	166.266	21.769	170.299	22.569
Kratkoročni dio financijskih najмова	28	20	3	18	2
Obveze prema dobavljačima	30	163.821	21.449	283.321	37.548
Ostale kratkoročne obveze	31	167.563	21.939	164.704	21.828
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	32	18.196	2.384	22.485	2.980
		550.235	72.044	689.682	91.402
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.004.170	131.494	1.126.196	149.260

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama na kapitalu Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike	Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2012. godine	989.986	131.150	90.454	11.830	2.713	(12.303)	(1.634)	(1.096.611)	(147.601)	(113.127)	(15.217)	(141.601)	(18.759)
Prijenos (sa)/na	-	-	362	48	-	-	-	(114.053)	(15.345)	113.127	15.217	(564)	(80)
Tečajne razlike	-	-	-	173	7	2.886	385	-	-	-	-	2.886	565
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(88.116)	(11.678)	-	-	-	-	-	-	-	(88.116)	(11.678)
Povećanje upisanog kapitala	862.227	114.351	-	-	-	-	-	-	-	-	-	862.227	114.351
Sveobuhvatni gubitak razdoblja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(487.844)	(64.891)	(487.844)	(64.891)
Stanje 1. siječnja 2013. godine	1.852.213	245.501	2.700	373	2.720	(9.417)	(1.249)	(1.210.664)	(162.946)	(487.844)	(64.891)	146.988	19.508
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(488.116)	(64.927)	487.844	64.891	(272)	(36)
Tečajne razlike	-	-	-	-	(251)	1.954	271	-	5.399	-	-	1.954	5.419
Smanjenje upisanog kapitala (bilješka 23)	(1.780.636)	(238.602)	-	-	-	-	-	1.700.278	222.691	-	-	(80.358)	(15.911)
Povećanje /smanjenje rezervi	-	-	80.513	10.430	-	-	-	-	-	-	-	80.513	10.430
Dokapitalizacija	206.313	27.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206.313	27.138
Vlastite dionice	-	-	30	4	-	-	-	-	-	-	-	30	4
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.441	189	1.441	189
Stanje 31. prosinca 2013. godine	277.890	34.037	83.243	10.807	2.469	(7.463)	(978)	1.498	217	1.441	189	356.609	46.741

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama na kapitalu društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	Dionička glavnica		Kapitalne rezerve		Kumulativne tečajne razlike	Zaštitna rezerva		Preneseni gubici		Rezultat tekuće godine		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 1. siječnja 2012. godine	989.975	131.150	89.015	11.634	2.718	(12.303)	(1.634)	(1.098.038)	(147.811)	(114.073)	(15.345)	(145.424)	(19.288)
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(114.073)	(15.345)	114.073	15.345	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	174	-	2.884	388	-	-	-	-	2.884	562
Revalorizacija zrakoplova (bilješka 3)	-	-	(88.116)	(11.678)	-	-	-	-	-	-	-	(88.116)	(11.678)
Povećanje upisanog kapitala	862.228	114.351	-	-	-	-	-	-	-	-	-	862.228	114.351
Sveobuhvatni gubitak razdoblja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(488.167)	(64.934)	(488.167)	(64.934)
Stanje 1. siječnja 2013. godine	1.852.203	245.501	899	130	2.718	(9.419)	(1.246)	(1.212.111)	(163.156)	(488.167)	(64.934)	143.405	19.013
Prijenos (sa)/na	-	-	-	-	-	-	-	(488.167)	(64.934)	488.167	64.934	-	-
Tečajne razlike	-	-	-	-	(258)	1.954	271	-	5.399	-	-	1.954	5.412
Smanjenje upisanog kapitala (bilješka 23)	(1.780.636)	(238.602)	-	-	-	-	-	1.700.278	222.691	-	-	(80.358)	(15.911)
Povećanje /smanjenje rezervi	-	-	80.513	10.430	-	-	-	-	-	-	-	80.513	10.430
Dokapitalizacija	206.313	27.138	-	-	-	-	-	-	-	-	-	206.313	27.138
Vlastite dionice	-	-	30	4	-	-	-	-	-	-	-	30	4
Sveobuhvatna dobit razdoblja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	720	93	720	93
Stanje 31. prosinca 2013. godine	277.880	34.037	81.442	10.564	2.460	(7.465)	(975)	-	-	720	93	352.577	46.179

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima Grupe Croatia Airlines

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	2013.	2013.	2012.	2012.
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovne aktivnosti				
Neto gubitak tekuće godine	1.441	189	(487.844)	(64.890)
<i>Usklađena za:</i>				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	74.904	9.891	123.368	16.410
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	8.306	1.096	6.980	928
Dobit/(Gubitak) iz metode udjela	(355)	(57)	132	17
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	5.310	695	292.220	38.728
Tečajne razlike, neto	4.314	508	1.222	419
Povećanje odgođenih tečajnih razlika	1.954	271	2.884	385
(Povećanje) / smanjenje dugoročnih potraživanja	(6.069)	(670)	12.032	1.619
Smanjenje / (povećanje) potraž. od kupaca i ostalih potraživanja	105.633	14.163	(35.441)	(4.651)
Smanjenje / (povećanje) plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	22.107	2.970	(13.610)	(1.795)
Smanjenje / (povećanje) zaliha	1.517	277	(5.311)	(692)
Povećanje dugoročnih obveza	159.977	21.027	226.984	30.012
(Smanjenje) / povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	(69.780)	(9.810)	45.586	5.933
(Smanjenje) / povećanje rezerviranja	(33.499)	(4.474)	53.013	7.025
(Smanjenje) / povećanje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(4.679)	(649)	16.235	2.150
Izdaci za plaćeni porez na dobit	(171)	(22)	(408)	(54)
Primici od dividendi	-	-	-	-
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	270.910	35.405	238.040	31.544
Investicijske aktivnosti				
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(11.583)	(1.517)	(3.045)	(404)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(64.790)	(8.483)	(63.999)	(8.482)
Primici od prodaje imovine	1.287	168	243	32
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(75.086)	(9.832)	(66.801)	(8.854)
Financijske aktivnosti				
Ostale promjene na kapitalu	(88)	(12)	(564)	(79)
Smanjenje kratkoročne financijske imovine	822	113	188	26
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	33.800	4.425	24.006	3.181
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(48.700)	(6.376)	(15.818)	(2.096)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	2.000	262	-	-
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih zajmova i kredita	(168.776)	(22.097)	(167.335)	(22.176)
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(180.942)	(23.685)	(159.523)	(21.144)
POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	14.882	1.888	11.716	1.546
TEČAJNE RAZLIKE ZA NOVAC S POČETKA GODINE	37.115	4.920	25.355	3.367
Tečajne razlike za novac s početka godine	185	23	44	7
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	52.182	6.831	37.115	4.920

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tijekovima društva Croatia Airlines d.d.

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

	2013.		2012.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Poslovne aktivnosti				
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine	720	93	(488.167)	(64.934)
Usklađena za:				
Amortizaciju dugotrajne materijalne imovine	74.824	9.880	123.292	16.400
Amortizaciju dugotrajne nematerijalne imovine	8.228	1.086	6.923	921
Neto sadašnja vrijednost rashodovane i prodane dugotrajne imovine i umanjenje vrijednosti imovine	5.311	695	292.220	38.728
Tečajne razlike, neto	4.314	505	1.223	416
Povećanje odgođenih tečajnih razlika	1.954	271	2.884	385
(Povećanje)/smanjenje dugoročnih potraživanja	(6.044)	(667)	12.032	1.619
Smanjenje / (povećanje) potraž. od kupaca i ostalih potraž.	104.751	14.043	(35.550)	(4.666)
Smanjenje / (povećanje) plaćenih troškova budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda	22.084	2.967	(13.623)	(1.796)
Smanjenje / (povećanje) zaliha	1.445	268	(5.239)	(683)
(Smanjenje) / povećanje dugoročnih obveza	159.977	21.027	226.984	30.012
(Smanjenje) / povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obveza	(70.233)	(9.866)	45.687	5.947
(Smanjenje) / povećanje rezerviranja	(33.499)	(4.474)	53.012	7.025
(Smanjenje) / povećanje odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja	(4.288)	(597)	16.346	2.165
Izdaci za plaćeni porez na dobit	-	-	-	-
Primici od dividendi	648	85	348	46
NETO NOVAC (KORIŠTEN) / OSTVAREN U POSLOVNIM AKTIVNOSTIMA	270.192	35.316	238.372	31.585
Investicijske aktivnosti				
Novčani izdaci za nabavu nematerijalne imovine	(11.566)	(1.514)	(2.922)	(387)
Novčani izdaci za nabavu materijalne imovine	(64.745)	(8.477)	(63.930)	(8.472)
Primici od prodaje imovine	1.287	169	243	32
NETO NOVAC (KORIŠTEN U) INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(75.024)	(9.822)	(66.609)	(8.827)
Financijske aktivnosti				
Ostale promjene na kapitalu	185	24	-	-
Povećanje kratkoročne financijske imovine	679	94	252	34
Novčani primici po odobrenim kratkoročnim zajmovima i kreditima	33.800	4.425	23.006	3.049
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnih zajmova i kredita	(48.700)	(6.376)	(15.776)	(2.091)
Novčani primici po odobrenim dugoročnim zajmovima i kreditima	2.000	262	-	-
Novčani izdaci za otplatu kratkoročnog dijela obveza iz dugoročnih financijskih najмова i kredita	(168.442)	(22.054)	(167.335)	(22.176)
NETO NOVAC OSTVAREN / (KORIŠTEN) U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(180.478)	(23.625)	(159.853)	(21.184)
POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	34.096	4.519	22.143	2.940
Tečajne razlike za novac s početka godine	186	23	43	5
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	48.972	6.411	34.096	4.519

Popratne bilješke čine sastavni dio financijskih izvještaja.

1. OPĆI PODACI

Osnovne djelatnosti Croatia Airlinesa d.d., Zagreb („Društvo“) obuhvaćaju pružanje usluga prijevoza putnika, pošte i robe u domaćem i međunarodnom zračnom prometu. Društvo je osnovano 7. kolovoza 1989. godine kao dioničko društvo pod nazivom Zagreb Airlines d.d., a od 23. srpnja 1990. mijenja naziv u Croatia Airlines d.d. Sjedište Društva je u Zagrebu, Bani 75/b, Buzin.

Ovisna društva su Obzor putovanja d.o.o. (u 100%-tnom vlasništvu) i Amadeus Croatia d.d. (u 95%-tnom vlasništvu), dok je Pleso prijevoz d.o.o., Zagreb zajednički kontrolirano društvo (u 50%-tnom vlasništvu).

Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, Ilica 150, osnovan je 19. listopada 1993. godine. Amadeus Croatia d.d. ili ACO Croatia (Amadeus Commercial Organisation) je međunarodna tvrtka, odnosno joint venture poduzeće koje su osnovali Croatia Airlines i Amadeus Global Travel Distribution iz Madrida sa svrhom da na teritoriju Republike Hrvatske zastupa interese Amadeus Global Distribution sustava i to na način da omogućuje spajanje putničkih i turističkih agencija na bazu Amadeusa smještenu u Erdingu pokraj Münchena, a za potrebe izdavanja putničkih karata u prijevozu zrakoplovima, brodovima i željeznicom, te rezerviranja rent-a-car vozila i smještaja u hotelima. Također je zadužen za marketing na teritoriju Republike Hrvatske, oglašavanje i sponzoriranje, te za organizaciju pomoći korisnicima koja je dostupna svakim radnim danom kao i za organizaciju i provođenje njihovog školovanja za potrebe učinkovitog korištenja Amadeus sustava.

Obzor putovanja d.o.o. je turistička agencija osnovana 28. listopada 1993. godine s registriranim sjedištem u Zagrebu, Marina Držića bb i poslovnom adresom u Teslinoj 5. Osnovna djelatnost je izdavanje zrakoplovnih dokumenata svih zrakoplovnih kompanija, osiguravanje smještaja u hotelima tražene kategorije, organizacija transfera i rent a car usluge, putno osiguranje i sl.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Skupština dioničara društva Croatia Airlines d.d.

Državni ured za upravljanje držanom imovinom (DUUDI) za Republiku Hrvatsku	96,98 %
Zračna luka Zagreb d.o.o.	1,72 %
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	0,77 %
Ostali	0,53 %
Ukupno	100,00 %

Nadzorni odbor društva Croatia Airlines d.d.

Članovi NO od 13. srpnja 2012.

Siniša Petrović	Predsjednik
Darko Prebežac	Zamjenik predsjednika
Stanislav Pavlin	Član
Tihomir Domazet	Član
Izidor Alfirević	Član
Goran Becker	Član
Berislav Matijević	Član
Marija Čačić	Član
Božo Jusup	Član
Tonči Peović	Član
Ratimir Andrijanić	Član
Josip Horvat	Član
Ines Baniček-Vuk	Član

Članovi NO do 12. srpnja 2012.

Zoran Šangut	Predsjednik
Niko Raič	Zamjenik predsjednika
Josip Horvat	Član
Ratimir Andrijanić	Član
Marija Čačić	Član
Božo Josup	Član
Tonči Peović	Član
Ines Baniček-Vuk	Član
Ivica Poljičak	Član
Mislav Grgić	Član
Krste Čveljo	Član
Gordana Tomičić	Član
Željko Simeonov	Član

Uprava društva Croatia Airlines d.d.

Krešimir Kučko	Predsjednik Uprave (od 1. rujna 2012.)
Zlatko Širac	Član Uprave
Srećko Šimunović	Glavni direktor (do 31. kolovoza 2012.)

Uprava ovisnih društava

Eugen Šunde	Direktor Amadeusa Croatia d.d.
Jadranka Skelin-Hrvoj	Direktorica Obzor putovanja d.o.o.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

Izjava o usklađenosti i osnova prikaza

Financijski izvještaji Društva za 2013. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja za (NN 38/08, 12/09, 130/10), tako da pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

MSFI koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od Vlade Republike Hrvatske (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12, 45/13, 69/13), a koji su bili na snazi do ulaska Hrvatske u Europsku uniju, u skladu su sa MSFI-ima koji su na snazi u Europskoj uniji.

Financijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke nastanka poslovnog događaja po kojem se učinci transakcija priznaju kada su nastali i iskazuju u financijskim izvještajima za razdoblje na koje se odnose, te uz primjenu temeljne računovodstvene pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi povijesnog ili amortiziranog troška osim za sljedeću imovinu i obveze koji se iskazuju po fer vrijednosti: financijska imovina inicijalno raspoređena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te ulaganja u nekretnine.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI“)

Sljedeći izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja, te koji su usvojeni u Republici Hrvatskoj, su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti”**, objavljen u svibnju 2011. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“**, objavljene u ožujku 2012, koje obrađuju obračunavanje državnih zajmova po kamatnim stopama nižim od tržišnih prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti - objavljivanje”**, objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 1 "Prezentiranje financijskih izvještaja"** - izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 19 "Primanja zaposlenih"** – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

- **IFRIC 20 "Troškovi otkrivanja u fazi proizvodnje površinskog kopa"** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom "Godišnja dorada u razdoblju 2009.–2011."** objavljene u svibnju 2012., koje se odnose na objavljene izmjene i dopune od 2009. do 2011. godine i prvenstveno utječu na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), s posljedičnim izmjenama i dopunama brojnih drugih standarda (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013).

Usvajanje MSFI-a 13 „Mjerenje fer vrijednosti“ utjecalo je na objavljivanje iscrpnijih informacija u financijskim izvještajima. Međunarodni standard financijskog izvještavanja 13 - Mjerenje fer vrijednosti („MSFI 13“) unapređuje konzistentnost i umanjuje kompleksnost jer precizno definira fer vrijednost te predstavlja jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti, koje se trenutno nalaze u različitim standardima. Uz određene ograničene izuzetke MSFI 13 se koristi kad god su mjerenje po fer vrijednosti ili objava fer vrijednosti zahtijevani ili dozvoljeni u skladu sa ostalim MSFI-jevima. Standard omogućava subjektima korištenje prosječnih cijena ili cjenovnih konvencija koje koriste ostali tržišni sudionici.

Usvajanje ostalih navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do značajnih promjena računovodstvenih politika Društva.

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali još nisu bili na snazi sljedeći standardi, prerade i tumačenja:

- **MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 27 (2008. godina) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 11 „Zajednički poslovi“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.) **Izmjene i dopune MSFI 9 „Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje informacija o prvoj primjeni MSFI-ja 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- **Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-a“** – objavljene u ožujku 2012. godine, kojima je propisano izuzeće zahtjeva reklasifikacije usporednih informacija zahtijevanih MSFI-em 9 (započinje sa primjenom istovremeno kad i MSFI 9)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

- **Izmjene i dopune MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“** " objavljene u listopadu 2012. godine, kojima je dozvoljeno izuzeće od sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za subjekte koji udovoljavaju definiciji investicijskih subjekata. (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),
- **MRS 27 „Nekonsolidirani financijski izvještaji“** (izmijenjen i dopunjen 2011.), konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ (na snazi MRS 27 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSR 28 „Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati“** (izmijenjen i dopunjen 2011.) Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) „Ulaganje u pridružena društva“ (na snazi MRS 28 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)

MSFI 9 Financijski instrumenti koji zamjenjuje dio MRS-a 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje. MSFI 9 obavezan je za financijske izvještaje za razdoblja koja počinju od 1. siječnja 2015. godine uz dozvoljenu raniju primjenu. Standard donosi značajne promjene u pogledu klasifikacije i mjerenja financijske imovine. Društvo još uvijek nije utvrdila datum prve primjene MSFI 9 „Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje“.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Funkcijska valuta Društva i svih subjekata konsolidiranih na razini Grupe je hrvatska kuna (HRK). Društvo prezentira svoje financijske izvještaje u dvjema valutama, u hrvatskim kunama (HRK) i u eurima (EUR). Preračunavanje eura u kune, kao funkcijske valute i valute u kojoj su evidentirani svi poslovni događaji, se odvija u skladu s relevantnim računovodstvenim politikama.

Sukladno navedenom, financijski izvještaji iskazani su u kunama i preračunati u eure na sljedeći način:

- Važeći tečaj na kraju poslovne godine korišten je za sve stavke aktive i pasive osim za pozicije dioničkog kapitala i rezervi, koje su iskazane po povijesnom trošku preračunatom u eure na dan transakcije.
- Za stavke izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti korišten je prosječni godišnji tečaj.

Tečajne razlike nastale preračunavanjem su u financijskim izvještajima iskazanima u eurima evidentirane na teret, odnosno u korist kapitala.

Tečajevi primijenjeni za preračunavanje prezentiranih financijskih izvještaja iz kuna u eure bili su kako sljedeći:

EUR / HRK	2013.	2012.
31. prosinca	7,637643	7,545624
prosječni tečaj	7,573731	7,517960

Financijski izvještaji sastavljeni su primjenom načela povijesnog troška, izuzev financijske imovine i financijskih obveza, koje su iskazane po fer vrijednosti u skladu s MRS-om 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“, te zrakoplova i rezervnih motora, koji su iskazani u okviru dugotrajne materijalne imovine u revaloriziranim iznosima. Računovodstvene politike primjenjuju se dosljedno, osim ako nije drukčije navedeno.

Financijski izvještaji su sastavljeni pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja Grupe.

Sljedeći prikaz osnovnih usvojenih računovodstvenih politika.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

a) Prihodi od prodaje putničkih karata

Prihodi od prodaje putničkih karata knjiže se kao prihod u razdoblju obavljanja usluge prijevoza. Vrijednost prodanih važećih, ali još neiskorištenih karata uključena je u kratkoročne obveze iz zračnog prometa. Ove obveze se umanjuju po obavljanju usluge prijevoza ili povratom odgovarajućeg iznosa putniku za vraćene karte. Provizije prodajnim agentima priznaju se u troškove prodaje i marketinga u trenutku prodaje prijevoznih isprava. Putnički prihodi uključuju i prihode od code-share ugovora s određenim zračnim prijevoznicima. Prema tim ugovorima Društvo prodaje sjedala na letovima tih prijevoznika, a prijevoznici prodaju sjedala na letovima Društva. Prihod od prodaje drugih zračnih prijevoznika za letove Društva priznaje se u prihode od putničkog prometa u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem je let ostvaren.

b) Prihodi od kamata

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju podmirenja glavnice nakon dospjeća i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

c) Najmovi

Najmovi se svrstavaju kao financijski najmovi kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne, tj. operativne najmove.

d) Grupa kao najmodavac

Prihodi od poslovnog najma priznaju se ravnomjerno tijekom trajanja najma.

e) Grupa kao najmoprimac

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po nižoj od fer vrijednosti na datum stjecanja i sadašnje vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Odgovarajuća obveza prema najmodavcu iskazuje se u bilanci kao obveza za financijski najam. Najamnine se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveza za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se ne mogu izravno pripisati kvalificiranoj imovini, u kojem slučaju se kapitaliziraju u skladu s općom politikom Grupe vezanom uz troškove posudbe (v. u nastavku).

Najamnine koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ravnomjerno tijekom trajanja najma.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

f) Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po tečajevima koji su važeći na datum transakcije. Na kraju svakog izvještajnog razdoblja monetarna sredstva i obveze izraženi u stranoj valuti ponovno se preračunavaju u domaću valutu po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna sredstva prikazana po fer vrijednosti i denominirana u stranoj valuti preračunavaju se u domaću valutu po tečaju važećem na datum utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarna sredstva koja se prikazuju po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno. Tečajne razlike se priznaju u dobitak ili gubitak razdoblja na koje se odnose osim tečajnih razlika u transakcijama zaključenim radi zaštite od tečajnog rizika, ukoliko se radi o učinkovitoj zaštiti.

g) Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva značajno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

h) Državne potpore

Državne potpore u obliku izravne financijske potpore Društvu bez ikakvih dodatnih povezanih uvjeta priznaju se u sklopu ostalih dobitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su primljene.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

i) Oporezivanje

Trošak poreza na dobit predstavlja zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza članica Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno važeće na datum bilance.

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će biti plativ, odnosno nadoknativ na temelju razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti i obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

j) Dugotrajna materijalna imovina

Dugotrajna imovina, osim zrakoplova, knjiži se po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualne priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Zrakoplovi se iskazuju po njihovoj revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja njihovu fer vrijednost na dan revalorizacije umanjenu za kasniju akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Revalorizacija se provodi dostatnom učestalošću kako knjigovodstvena vrijednost ne bi značajno odstupala od one koja bi bila utvrđena korištenjem fer vrijednosti na datum izvještaja o financijskom položaju.

Izdaci nastali zamjenom većih dijelova materijalne imovine Grupe radi povećanja proizvodnog kapaciteta ili znatnog produženja njezina vijeka korištenja se kapitaliziraju.

Dio nabavne vrijednosti zrakoplova Airbus odnosi se na izdatke za redovite preglede zrakoplova. Ovako dobiveni iznosi amortiziraju se u razdoblju od trenutka kupnje zrakoplova do procijenjenog datuma prvog periodičnog pregleda. Troškovi budućih redovitih pregleda kapitaliziraju se u trenutku nastanka troška i amortiziraju kroz razdoblje do sljedećeg pregleda ili preostali vijek uporabe zrakoplova ako je kraći.

Rotirajući rezervni dijelovi koji se odnose na određene tipove zrakoplova, evidentiraju se na isti način kao i zrakoplovi na koje se odnose.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Dugotrajna materijalna imovina (nastavak)

Pri nabavi određenih zrakoplova i motora Društvu je odobren popust za čiji je iznos umanjena nabavna vrijednost zrakoplova. Vežano uz prethodno navedenu nabavu zrakoplova i motora Društvo je također dobilo rezervne dijelove bez naknade. Prihodi od rezervnih dijelova zaprimljenih bez naknade odgođeni su i knjiženi u korist računa dobitka i gubitka proporcionalno radnom vijeku zrakoplova (bilješka 6 i 32).

U nabavnu vrijednost zrakoplova uključen je ostatak vrijednosti za svaku vrstu zrakoplova. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom počevši od prvog dana u mjesecu koji sljedi nakon mjeseca u kojem je materijalno sredstvo stavljeno u uporabu. Oprema i rezervni dijelovi vijeka uporabe duljeg od godinu dana i pojedinačne nabavne vrijednosti više od 3,5 tisuća kuna se knjiže kao dugotrajna imovina. Pogonski i poslovni inventar vode se kao dugotrajna imovina bez obzira na njihovu nabavnu vrijednost.

Društvo je angažiralo profesionalno društvo neovisnih procjenitelja koje je na dan 30. studenog 2012. godine obavilo stručnu i nezavisnu procjenu vrijednosti zrakoplova primjenom statičke metode procjene tržišne vrijednosti. Rezultat procjene vrijednosti, odnosno, gubitak od umanjenja vrijednosti zrakoplova knjižen je na teret revalorizacijskih pričuva u iznosu revalorizacijskih viška za odnosnu imovinu. Gubitak iznad iznosa revalorizacijskih pričuva knjižen je na teret računa dobiti i gubitka. Uprava Društva je procijenila da u 2013. godini nema značajnih odstupanja između tržišne i knjigovodstvene vrijednosti te nije evidentirana nova procjena vrijednosti zrakoplova.

Razlika između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti rashodovane, prodane ili na drugi način otuđene materijalne i nematerijalne imovine u odnosu na vrijednost postignutu prilikom prodaje knjiži se po neto principu neposredno u korist ostalih prihoda ili ostalih rashoda (dobit / gubitak od prodaje imovine).

Zrakoplovi tipa Airbus amortiziraju se pravocrtno tijekom razdoblja od 20 godina. Trošak amortizacije dvanaestogodišnjeg pregleda obračunava se po stopi od 8,33%, a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67%.

Rezervni dijelovi zrakoplova tipa Airbus, ATR 42 i Dash iskazuju se u nabavnoj vrijednosti i amortiziraju tijekom očekivanog vijeka uporabe zrakoplova kojem pripadaju (20 godina). Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Zgrade se amortiziraju tijekom vijeka uporabe koji je procijenjen na 20 godina, dok je vijek uporabe ostale imovine procijenjen na 4 – 10 godina.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

k) Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvaća software i početno se knjiži po trošku nabave te amortizira pravocrtno tijekom procijenjenog korisnog vijeka u trajanju od dvije godine. Izuzetak je SAP ERP software koji se amortizira pravocrtno tijekom korisnog vijeka u trajanju od 8 godina.

l) Ulaganja u ovisna i pridružena društva

Ovisna društva su društva u kojima Društvo ima kontrolu. Kontrola se ostvaruje ako Društvo ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj udio kako bi ostvarilo koristi iz aktivnosti društva. Pridruženo društvo je društvo u kojem Društvo ima značajan utjecaj, ali ne i kontrolu, sudjelovanjem u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama pridruženog društva.

Ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazana su u odvojenim financijskim izvještajima i prezentirana su metodom troška. Konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i njegovih ovisnih društava, sve transakcije unutar grupe, stanja, prihodi i troškovi su u potpunosti eliminirani u konsolidaciji. Rezultat, imovina i obveze pridruženog društva prikazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela.

m) Zalihe

Zalihe su iskazane po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno što je niže. Trošak obuhvaća direktno utrošeni materijal i troškove direktnog rada, kao i indirektno troškove koji su nastali dovođenjem zaliha na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Utrošak navedenih zaliha evidentira se po metodi prosječnih ponderiranih cijena (zalihe uredskog materijala, cateringa i službene odjeće) i FIFO metodi (zalihe rezervnih dijelova). Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

n) Financijski instrumenti

Financijski instrumenti sastoje se od ugovorenih obveza i financijske imovine. Financijski instrumenti obuhvaćaju primarne instrumente, kao što su potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima, ulaganja te preuzete financijske obveze i derivativne financijske instrumente, koji se koriste kao zaštita od rizika promjene valutnih tečajeva ili kamatnih stopa. Informacije o fer vrijednosti i upravljanju rizicima vezano za financijske instrumente navedene su u nastavku.

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe i Društva kad Grupa, odnosno Društvo postane strana ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Financijski instrumenti (nastavak)

Ugovoreni derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po trošku, a kasnije se iskazuju po fer vrijednosti. Na datum sklapanja derivativnog ugovora Grupa svrstava derivativne instrumente kao:

- 1) zaštitu fer vrijednosti priznate imovine ili obveze (zaštita fer vrijednosti),
- 2) zaštitu prognozirane transakcije ili čvrste preuzete obveze (zaštita novčanog tijeka).

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita i koji su visoko učinkoviti, iskazuju se u računu dobiti i gubitka zajedno sa svim promjenama u fer vrijednosti imovine ili obveza koje su predmetom zaštite. Dobit ili gubitak od derivativnog financijskog instrumenta koji se koristi kao instrument zaštite priznaje se ovisno o prirodi stavke koja se štiti. Grupa formalno dokumentira odnose između instrumenta zaštite i predmeta zaštite, kao i ciljeve upravljanja rizicima te strategiju provođenja različitih zaštitnih transakcija. Proces uključuje povezivanje svih instrumenata zaštite sa specifičnim preuzetim obvezama Društva ili očekivanim transakcijama.

Politika Grupe trenutno ne dopušta držanje derivativnih instrumenata za trgovanje ili u špekulativne svrhe. Sljedeći financijski instrumenti iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe i izvještaju o financijskom položaju Društva:

o) Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu izvještaja o tijeku novca, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, sredstva na računima kod banaka i depozite oročene do 90 dana (od datuma oročenja) u nominalnoj vrijednosti.

p) Ulaganja raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je ona nederivativna financijska imovina koja je predodređena kao raspoloživa za prodaju ili nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti ili u kredite i potraživanja. Financijski instrumenti uključeni u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju početno su priznati po trošku, a naknadno mjereni po fer vrijednosti baziranoj na tržišnim cijenama ili iznosima utvrđenima na temelju hijerarhije propisane u MSFI 13. Dobitak i gubitak koji proizlazi iz promjena fer vrijednosti priznaje se direktno u kapital u revalorizacijske rezerve, s izuzetkom gubitka od umanjenja vrijednosti. Ako procijenjena fer vrijednost nije pouzdana ili je podložna značajnim promjenama, imovina se priznaje po trošku, tj. nabavnoj vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

q) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja Grupe iskazani su po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za iznos rezerviranja za eventualno umanjene vrijednosti. Povezana vrijednosna usklađenja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

r) Financijske obveze

Financijske obveze namiruju se periodično u novcu ili drugoj financijskoj imovini. To osobito uključuje obveze prema dobavljačima, obveze prema bankama i obveze iz financijskog leasinga. Te su financijske obveze početno mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a kasnije prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

s) Zaštitna rezerva

Zaštitne rezerve, koje se odnose na još neotplaćeni dio dugoročnih financijskih obveza, tretiraju se kao zaštita samo u iznosu koji se odnosi na plaćanja koja dospijevaju u roku 3 godine od dana bilance, dok tečajne razlike na neotplaćeni dio glavnice direktno terete rezultat poslovanja.

Promjene u fer vrijednosti derivativnih instrumenata koji se označavaju i svrstavaju kao zaštita novčanog toka i koji su vrlo učinkoviti, priznaju se u okviru glavnice. Iznosi odgođeni u glavnici prenose se u izvještaj o dobiti i prikazuju kao prihod ili rashod u istim razdobljima tijekom kojih zaštićena ugovorena obveza ili planirana transakcija utječu na izvještaj o dobiti. Neučinkoviti dio dobiti ili gubitka se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka.

Na početku transakcije Društvo dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaganja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa koji su označeni kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrsto preuzetim obvezama ili prognoziranim transakcijama. Na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, Društvo također procjenjuje i dokumentira u kojoj mjeri su derivativi korišteni u zaštitnim transakcijama visoko učinkoviti u neutraliziranju promjena fer vrijednosti ili novčanih tokova zaštićenih stavki.

Kredit i financijski najmovi za kupnju zrakoplova su denominirani u stranim valutama, te je Društvo izloženo riziku promjene valutnih tečajeva. Društvo je svoje devizne prihode procijenilo i utvrdilo da su visoko učinkoviti kao zaštita odljeva novca po osnovi otplate glavnice i kamata u stranoj valuti. Sukladno navedenom, Društvo nerealiziranu dobit i gubitke proizašle iz preračunavanja namjenskih zaduženja u stranoj valuti iskazuje kao zasebnu komponentu glavnice. Uprava prati učinkovitost zaštite redovito tijekom cijelog razdoblja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

t) Rezerviranja i potencijalne obveze

Rezerviranja se evidentiraju ako postoji obveza prema trećim stranama, ako su buduća plaćanja izvjesna i ako se iznos rezerviranja može pouzdano izmjeriti. Ako je neki od tih kriterija zadovoljen, tada se takve obveze iskazuju u okviru potencijalnih obveza. Rezerviranja za iznose plative nakon više od godinu dana iskazuju se po neto sadašnjoj vrijednosti. Potreba za rezerviranjima i procjena iznosa rezerviranja se preispituju svake godine prilikom izrade izvještaja o financijskom položaju. Rezerviranja u stranoj valuti preračunata su prema zaključnom tečaju.

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza.

Sljedi opis prosudbi i ključnih pretpostavki Društva u primjeni računovodstvenih politika koje su opisane u Bilješki 3 (a-u), kao i drugih glavnih izvora neizvjesnosti procjena na datum izvještaja o financijskom položaju koji nose značajan rizik materijalnih usklađenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u idućoj financijskoj godini ili značajno utječu na iznose priznate u financijskim izvještajima.

Financijska kriza i gospodarska recesija

Uprava Croatia Airlinesa d.d. prati potencijalni utjecaj financijske krize i gospodarske recesije na poslovne aktivnosti Društva. Društvo ostvaruje prihode prvenstveno iz putničkog prometa. U postojećem ekonomskom okruženju nije moguće pouzdano procijeniti buduću razinu putničkog prometa, pa je time neizvjesna i iskoristivost zrakoplova. Tijekom 2012. i 2013. godine Društvo je primilo državnu potporu temeljem Zakona o državnim potporama („Narodne novine“ br. 140/05.). U skladu s odlukom, Društvo će i dalje primati državnu potporu u ostvarivanju svojih operativnih i financijskih planova.

Financijska imovina i obveze

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza utvrđuje se primjenom općeprihvaćenih metoda. S obzirom da tržišne cijene za veći dio financijske imovine i financijskih obveza Društva nisu dostupne, fer vrijednost tih stavki izvedena je iz pretpostavki Uprave vezano za buduće gospodarske uvjete, iznose i vrijeme nastanka budućih novčanih tijekova i procijenjenih diskontnih stopa. Po mišljenju Uprave, fer vrijednosti sve financijske imovine i svih financijskih obveza iskazanih u bilanci ne razlikuju se značajno od njihovih knjigovodstvenih vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Budući da putnički promet čini najveći dio poslovanja Društva, Uprava Društva smatra da izvještavanje prema zahtjevima MSFI-ja 8 u vezi operativne segmentacije nije materijalno.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme

Zrakoplovi se priznaju u revaloriziranim iznosima u skladu s revalorizacijskom računovodstvenom metodom iz MRS-a 16, koja je prvi puta primijenjena 31. prosinca 2001. godine. Na dan 30. studenog 2012. godine Društvo je utvrdilo potrebu za ponovnom revalorizacijom, koju je provelo kako je navedeno u Bilješki 3 pod j) Materijalna imovina. Revalorizaciju zrakoplova proveo je nezavisni procjenitelj korištenjem statičke metode procjene tržišne vrijednosti.

Gubici od umanjenja nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo je na temelju procjene sadašnjeg korištenja i očekivanih budućih prihoda pretpostavilo da ne postoje značajni gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Izuzetak su zrakoplovi za koje je Uprava, temeljem tržišnih kretanja i snažnog pada cijena uzrokovanih posljedicama globalne recesije, procijenila da je potrebno obaviti utvrđivanje njihove fer vrijednosti te provesti vrijednosno usklađenje imovine u knjigama Društva.

Tijekom godine Društvo je primilo izravnu financijsku potporu države u iznosu 94.741 tisuća kuna (12.509 tisuća eura (2012.g. 113.514 tisuće kuna, odnosno 15.099 tisuća eura, bilješka 6).

U 2011. godini Croatia Airlines je započeo proces restrukturiranja koji obuhvaća strateško, financijsko i operativno restrukturiranje. Provedba restrukturiranja kompanije bila je nužna kako bi se sukladno europskoj regulativi i praksi Croatia Airlines pripremio za dugoročno održivo poslovanje.

Prema definiranim područjima restrukturiranja postavljeni su strateški, financijski i operativni ciljevi restrukturiranja čije praćenje i kontrola predstavlja ključnu poretstavku uspješnosti provedbe programa restrukturiranja.

Program restrukturiranja pokriva razdoblje od 5 godina (2011.-2015.) s prikazom još dodatne dvije godine kao ocjene restrukturiranja nakon njegova završetka. U svom konačnom obliku, program restrukturiranja prihvaćen je 27. lipnja 2013. godine od strane Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja (nastavak)

Uzevši u obzir sve prethodno spomenute činjenice, Uprava Društva zaključuje da će Društvo biti sposobno na vrijeme podmiriti tekuće obveze te udovoljiti zahtjevima ugovora o kreditima i najmovima. S obzirom da se očekuje daljnja potpora dioničara, Uprava Društva je uvjerenja da je primjereno financijske izvještaje sastaviti po načelu vremenske neograničenosti poslovanja.

4. PRIHODI OD PUTNIČKOG PROMETA

	2013.		2012.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće kuna	Grupa tisuće eura
Redovni letovi	1.240.812	163.831	1.352.143	179.855
Charter letovi	78.275	10.335	76.797	10.215
	1.319.087	174.166	1.428.940	190.070

Prihodi po zemljopisnoj podjeli:

	2013.		2012.	
	Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. i Grupa tisuće kuna	Grupa tisuće eura
Hrvatska	423.427	55.907	442.971	58.922
Njemačka	141.142	18.636	155.754	20.718
SAD	137.185	18.113	154.326	20.527
Ostale zemlje	617.333	81.510	675.889	89.903
	1.319.087	174.166	1.428.940	190.070

5. OSTALI PRIHODI OD PRODAJE

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihodi od usluga tehničkih potpora trećima	37.518	4.954	33.521	4.459	37.518	4.954	33.521	4.459
Prihodi od usluga rezervacijskog sustava	6.951	918	7.145	950	-	-	-	-
Provizija od inozemnih zrakoplovnih kompanija	11.329	1.496	19.898	2.647	11.329	1.496	19.898	2.647
Prihodi od prodaje robe na konsignaciji	3.675	485	10.739	1.428	3.675	485	10.739	1.428
Prihodi od ostvarenih milja	3.737	493	7.703	1.024	3.737	493	7.702	1.024
Ostalo	34.284	4.528	18.387	2.447	31.216	4.122	15.297	2.035
	97.494	12.874	97.393	12.955	87.475	11.550	87.157	11.593

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

6. OSTALI PRIHODI

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Amortizacija materijalne imovine primljene bez naknade	1.207	159	1.207	160	1.207	159	1.207	160
Prihodi od državnih potpora	94.741	12.509	113.514	15.099	94.741	12.509	113.514	15.099
Naplaćena otpisana potraživanja	342	45	201	27	342	45	198	26
Prihodi od prodaje imovine	943	124	44	6	943	124	44	6
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	202	27	35	5	202	27	35	5
Ostali prihodi	51.649	6.819	28.207	3.752	51.512	6.801	28.121	3.741
	149.084	19.683	143.208	19.049	148.947	19.665	143.119	19.037

Tijekom 2013. godine Društvo je evidentiralo ukupno 94.741 tisuća kuna (12.509 tisuća eura) prihoda na ime potpore od Vlade Republike Hrvatske za održavanje domaćih zračnih linija. Iznos naknade se utvrđuje kao razlika između ostvarenih prihoda i direktnih troškova letenja na pojedinim domaćim linijama. S osnove potpore Vlade Republike Hrvatske u 2012. godini prihod je iznosio 113.514 tisuća kuna (15.099 tisuća eura).

U okviru ostalih prihoda za 2012. godinu uključen je iznos od 11.686 tisuća kuna (1.554 tisuća eura), koji se odnosi na razliku proizašlu iz amortizacije obračunate na revaloriziranu vrijednost i amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost sredstva.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto naknade za rad i plaće	122.538	16.179	129.400	17.212	120.746	15.943	127.652	16.980
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje na teret zaposlenih	74.811	9.878	78.952	10.502	73.883	9.755	77.992	10.374
Porezi i doprinosi za zdravstveno i mirovinsko na teret poslodavca	40.929	5.404	44.728	5.949	40.519	5.350	44.289	5.891
Ostali troškovi osoblja	35.498	4.687	39.397	5.240	35.260	4.656	39.057	5.195
	273.776	36.148	292.477	38.903	270.408	35.704	288.990	38.440

Grupa je imala 1.063 zaposlenih (Croatia Airlines d.d. 1.041, Amadeus Croatia d.d. 8 i Obzor putovanja d.o.o. 14 zaposlenih) na dan 31. prosinca 2013. godine (1.107 zaposlenika na dan 31. prosinca 2012. g., v. bilješku 34).

Troškovi osoblja raspoređeni su u računu dobiti i gubitka po stavkama troškova poslovanja u skladu s ICAO metodologijom.

8. FINANCIJSKI PRIHODI

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Pozitivne tečajne razlike	70.201	9.269	90.353	12.018	70.153	9.263	90.313	12.014
Prihodi od kamata	1.011	133	1.548	206	1.008	133	1.544	205
Ostali financijski prihodi	706	93	643	86	273	36	564	75
	71.918	9.495	92.544	12.310	71.434	9.432	92.421	12.294

9. FINANCIJSKI RASHODI

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Negativne tečajne razlike	71.702	9.467	90.325	12.015	71.601	9.454	90.262	12.006
Rashodi od kamata	13.861	1.830	89.585	11.916	13.787	1.820	89.562	11.913
Ostali financijski rashodi	2.684	354	2.117	282	2.684	354	2.117	282
	88.247	11.651	182.027	24.213	88.072	11.628	181.941	24.201

10. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u zemlji obračunava se po stopi od 20%, koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

Društvo nema obvezu poreza na dobit tekuće godine s obzirom na prenesene gubitke iz prethodnih godina.

Obveze za porez na dobit ovisnih društava su kako sljedi: Amadeus Croatia d.d. 86 tisuća kuna, odnosno 11 tisuća eura (2012. godine: 130 tisuća kuna, 17 tisuća eura) i Obzor putovanja d.o.o. 68 tisuća kuna, odnosno 9 tisuće eura (2012. godine: 58 tisuća kuna, 8 tisuća eura).

Svođenje računovodstvene dobiti na oporezivu dobit nije prezentirano odvojeno za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje Društva, budući da Uprava smatra da je utjecaj ovisnih društava nematerijalan.

Usklađenje poreza na dobit za godinu s dobiti iskazanom u računu dobiti i gubitka je kako sljedi:

	Croatia Airlines d.d. 2013. tisuće kuna	Croatia Airlines d.d. 2012. tisuće kuna
Neto dobit / (gubitak) prije oporezivanja	720	(488.167)
Neoporezivi prihodi	(366)	(722)
Poticaji za osposobljavanje	(3.755)	(4.247)
Ostali rashodi ranijih razdoblja	(103.643)	(131.242)
Porezno nepriznati troškovi	8.709	119.145
Porezni gubitak	(98.335)	(505.233)
Preneseni porezni gubici	(1.039.213)	(536.380)
Istekli porezni gubici	92.553	2.400
Gubitak iskorišten u tekućem razdoblju	-	-
Porezni gubici koji se prenose u iduće razdoblje	(1.044.995)	(1.039.213)

Preneseni porezni gubici Društva isteći će u idućim godinama kako je navedeno u tablici u nastavku.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

10. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Ovisna društva nemaju gubitaka za prijenos u iduće razdoblje.

		Preneseni gubici	Preneseni gubici	Porezna olakšica po stopi 20%	Porezna olakšica po stopi 20%
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
2014.	Ne više od 1 godinu (iz 2009. godine)	202.995	26.578	40.599	5.316
2015.	Ne više od 2 godine (iz 2010. godine)	160.280	20.986	32.056	4.197
2016.	Ne više od 3 godine (iz 2011. godine)	78.152	10.232	15.630	2.046
2017.	Ne više od 4 godine (iz 2012. godine)	505.233	66.150	101.047	13.230
2018.	Ne više od 5 godina (iz 2013. godine)	<u>98.335</u>	<u>12.875</u>	<u>19.667</u>	<u>2.575</u>
		<u>1.044.995</u>	<u>136.821</u>	<u>208.999</u>	<u>27.364</u>

Odgođena porezna imovina u iznosu od 208.999 tisuće kuna, odnosno 27.364 tisuće eura (u 2012. godini 181.594 tisuća kuna, 24.065 tisuće eura) nije priznata u knjigama Društva zbog neizvjesnosti ostvarivanja dostatne oporezive dobiti u budućnosti koja bi bila omogućila korištenje prenesenih poreznih gubitaka. Nepriznata porezna imovina je izračunata primjenjujući poreznu stopu od 20% (2012. g. 20%) koja je bila na snazi na dan izvještaja o financijskom položaju.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

2013. godina	Croatia Airlines tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	d.d. tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2012.	52.780	6.994	51.464	6.820
Povećanja	11.583	1.516	11.566	1.514
Otuđenja	(2.318)	(304)	(2.318)	(304)
Tečajne razlike	-	(84)	-	(81)
Stanje 31. prosinca 2013.	62.045	8.122	60.712	7.949
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2012.	36.195	4.796	35.692	4.730
Trošak amortizacije za godinu	8.306	1.096	8.228	1.086
Smanjenja	(155)	(20)	(154)	(20)
Tečajne razlike	-	(67)	-	(66)
Stanje 31. prosinca 2013.	44.346	5.805	43.766	5.730
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2013. godine	17.699	2.317	16.946	2.219
31. prosinca 2012. godine	16.585	2.198	15.772	2.090
2012. godina	Croatia Airlines tisuće kuna	Grupa tisuće eura	Croatia Airlines d.d. tisuće kuna	d.d. tisuće eura
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2011.	50.109	6.654	48.917	6.496
Povećanja	3.046	403	2.922	387
Otuđenja	(375)	(50)	(375)	(50)
Tečajne razlike	-	(13)	-	(13)
Stanje 31. prosinca 2012.	52.780	6.994	51.464	6.820
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI				
Stanje 31. prosinca 2011.	29.881	3.967	29.434	3.909
Trošak amortizacije za godinu	6.980	928	6.923	921
Smanjenja	(666)	(88)	(665)	(88)
Tečajne razlike	-	(11)	-	(12)
Stanje 31. prosinca 2012.	36.195	4.796	35.692	4.730
SADAŠNJA VRIJEDNOST				
31. prosinca 2012. godine	16.585	2.198	15.772	2.090
31. prosinca 2011. godine	20.228	2.687	19.483	2.587

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

2013. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
<i>NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST</i>												
31. prosinca 2012. godine	80.546	10.675	20.336	2.695	56.759	7.522	1.661.448	220.187	148.357	19.661	1.967.446	260.740
Povećanja	63	7	18.401	2.410	8.118	1.063	26.844	3.516	11.364	1.487	64.791	8.483
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(4.820)	(631)	-	-	4.820	631	-	-	-	-
Otuđenja	(83)	(11)	-	-	(3.059)	(401)	-	-	(4.428)	(580)	(7.570)	(992)
Tečajne razlike	-	(128)	-	(33)	-	(90)	-	(2.654)	-	(236)	-	(3.140)
31. prosinca 2013. godine	80.526	10.543	33.917	4.441	61.818	8.094	1.693.112	221.680	155.293	20.333	2.024.666	265.091
<i>ISPRAVAK VRIJEDNOSTI</i>												
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.622	-	-	43.220	5.728	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.280.364	169.683
Trošak amortizacije za godinu	3.035	401	-	-	2.761	365	61.388	8.105	7.720	1.020	74.904	9.891
Isknjiženo otuđenjem	(55)	(7)	-	-	(2.889)	(381)	-	-	(447)	(59)	(3.391)	(447)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	25	3	226	30	2	-	253	33
Tečajne razlike	-	(47)	-	-	-	(69)	-	(1.901)	-	(106)	-	(2.123)
31. prosinca 2013. godine	30.312	3.969	-	-	43.117	5.646	1.209.846	158.406	68.855	9.016	1.352.130	177.037
<i>SADAŠNJA VRIJEDNOST</i>												
Na dan 31. prosinca 2013. godine	50.214	6.574	33.917	4.441	18.701	2.448	483.266	63.274	86.438	11.317	672.536	88.054
Na dan 31. prosinca 2012. godine	53.214	7.053	20.336	2.695	13.539	1.794	513.216	68.015	86.777	11.500	687.082	91.057

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2013. iznosi 483.266 tisuća kuna, odnosno 63.274 tisuća eura (u 2012. g. 513.217 tisuća kuna, odnosno 68.016 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

12. GRUPA CROATIA AIRLINES – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2012. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemaljske usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	80.546	10.696	11.144	1.480	59.295	7.872	2.054.816	272.869	141.482	18.788	2.347.283	311.705
Povećanja	-	-	9.192	1.218	(907)	(120)	44.366	5.880	11.348	1.504	63.999	8.482
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.629)	(216)	(437.734)	(58.012)	(4.473)	(593)	(443.836)	(58.821)
Tečajne razlike	-	(21)	-	(3)	-	(14)	-	(550)	-	(38)	-	(626)
31. prosinca 2012. godine	80.546	10.675	20.336	2.695	56.759	7.522	1.661.448	220.187	148.357	19.661	1.967.446	260.740
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	41.549	5.515	1.099.051	145.948	55.068	7.313	1.219.966	162.003
Trošak amortizacije za godinu	3.034	404	-	-	3.300	439	109.564	14.574	7.468	993	123.366	16.410
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.629)	(225)	(60.383)	(8.032)	(956)	(127)	(62.968)	(8.384)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(9)	-	-	-	(1)	-	(318)	-	(18)	-	(346)
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.622	-	-	43.220	5.728	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.280.364	169.683
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
Na dan 31. prosinca 2012. godine	53.214	7.053	20.336	2.695	13.539	1.794	513.216	68.015	86.777	11.500	687.082	91.057
Na dan 31. prosinca 2011. godine	56.248	7.469	11.144	1.480	17.746	2.357	955.765	126.921	86.414	11.475	1.127.317	149.702

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2012. iznosi 513.216 tisuće kuna, odnosno 68.015 tisuća eura (u 2011. g. 955.765 tisuća kuna, odnosno 126.921 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2013. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2012. godine	80.546	10.675	20.336	2.695	52.881	7.008	1.661.448	220.187	148.357	19.661	1.963.568	260.226
Povećanja	63	7	18.401	2.410	8.076	1.057	26.844	3.516	11.361	1.487	64.745	8.477
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	(4.820)	(631)	-	-	4.820	631	-	-	-	-
Otuđenja	(83)	(11)	-	-	(3.059)	(401)	-	-	(4.428)	(580)	(7.570)	(992)
Tečajne razlike	-	(128)	-	(33)	-	(83)	-	(2.654)	-	(236)	-	(3.134)
31. prosinca 2013. godine	80.526	10.543	33.917	4.441	57.898	7.581	1.693.112	221.680	155.290	20.332	2.020.743	264.577
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.622	-	-	39.571	5.244	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.276.715	169.199
Trošak amortizacije za godinu	3.035	401	-	-	2.716	359	61.388	8.105	7.685	1.015	74.824	9.880
Isknjiženo otuđenjem	(55)	(7)	-	-	(2.889)	(381)	-	-	(447)	(59)	(3.391)	(447)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	25	3	226	30	2	-	253	33
Tečajne razlike	-	(47)	-	-	-	(63)	-	(1.901)	-	(106)	-	(2.117)
31. prosinca 2013. godine	30.312	3.969	-	-	39.423	5.162	1.209.846	158.406	68.820	9.011	1.348.401	176.548
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2013. godine	50.214	6.574	33.917	4.441	18.475	2.419	483.266	63.274	86.470	11.321	672.342	88.029
31. prosinca 2012. godine	53.214	7.053	20.336	2.695	13.310	1.764	513.216	68.015	86.777	11.500	686.853	91.027

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2013. iznosi 483.266 tisuća kuna, odnosno 63.275 tisuća eura (u 2012. g. 513.217 tisuća kuna, odnosno 68.016 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

2012. godina

	Zemljište i građevinski objekti		Imovina u pripremi		Oprema i ostalo		Zrakoplovi		Rezervni dijelovi, oprema za zemalj. usluge i alati		Ukupno	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
NABAVNA ILI REVALORIZIRANA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2011. godine	80.546	10.696	11.143	1.480	55.548	7.376	2.054.817	272.869	141.482	18.788	2.343.535	311.209
Povećanja	-	-	9.193	1.219	(976)	(129)	44.365	5.879	11.348	1.504	63.931	8.474
Prijenos s imovine u pripremi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja	-	-	-	-	(1.691)	(224)	(437.734)	(58.012)	(4.473)	(593)	(443.898)	(58.829)
Tečajne razlike	-	(21)	-	(4)	-	(15)	-	(549)	-	(38)	-	(628)
31. prosinca 2012. godine	80.546	10.675	20.336	2.695	52.881	7.008	1.661.448	220.187	148.357	19.661	1.963.568	260.226
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI												
31. prosinca 2011. godine	24.298	3.227	-	-	38.036	5.051	1.099.051	145.948	55.068	7.313	1.216.453	161.539
Trošak amortizacije za godinu	3.034	404	-	-	3.226	429	109.564	14.574	7.468	993	123.292	16.400
Isknjiženo otuđenjem	-	-	-	-	(1.691)	(225)	(60.383)	(8.032)	(956)	(127)	(63.030)	(8.384)
Korekcija ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tečajne razlike	-	(9)	-	-	-	(11)	-	(318)	-	(18)	-	(356)
31. prosinca 2012. godine	27.332	3.622	-	-	39.571	5.244	1.148.232	152.172	61.580	8.161	1.276.715	169.199
SADAŠNJA VRIJEDNOST												
31. prosinca 2012. godine	53.214	7.053	20.336	2.695	13.310	1.764	513.216	68.015	86.777	11.500	686.853	91.027
31. prosinca 2011. godine	56.247	7.469	11.143	1.480	17.512	2.325	955.766	126.921	86.414	11.475	1.127.082	149.670

Zrakoplovi su iskazani po revalorizacijskoj metodi. Neto knjigovodstvena vrijednost zrakoplova na dan 31. prosinca 2012. iznosi 513.217 tisuća kuna, odnosno 68.016 tisuća eura (u 2011. g. 955.766 tisuća kuna, odnosno 126.921 tisuće eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

12.1. CROATIA AIRLINES d.d. – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Temeljem procjene vrijednosti neovisnih procjenitelja Društvo je u studenom 2012. godine provelo vrijednosno usklađenje šest (6) zrakoplova u vlasništvu, tipa Aribus, kao što je navedeno u bilješkama 3. j) i 3. u). Utvrđeno je umanjnje vrijednosti u ukupnom iznosu 375.364 tisuća kuna, odnosno 49.746 tisuća eura. Iznosom od 76.430 tisuća kuna (10.129 tisuća eura) u cijelosti su korištene revalorizacijske pričuve. Za preostali iznos gubitka od umanjenja vrijednosti zrakoplova iznad visine revalorizacijskih pričuva, u visini od 298.934 tisuća kuna (39.617 tisuća eura), terećen je račun dobiti i gubitka. Uprava Društva je procijenila da u 2013. godini nema značajnih odstupanja između tržišne i knjigovodstvene vrijednosti te nije evidentirana nova procjena vrijednosti zrakoplova.

Rezervni dijelovi zrakoplova Airbus, Dash 8-Q400 i ATR 42 iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se u razdoblju procijenjenog vijeka trajanja zrakoplova. Oprema za zemaljske usluge (GSE) i alati iskazani su po nabavnoj vrijednosti i amortiziraju se tijekom 16,6 godina.

Troškovi dvanaestogodišnjeg pregleda se amortiziraju po stopi od 8,33% (2011. godine: 8,33%), a šestogodišnjeg pregleda po stopi od 16,67% (2011. godine: 16,67%).

Društvo je tijekom 2013. imalo jedan zrakoplov tipa Airbus 320 registracije 9A-CTF i šest zrakoplova tipa Dash 8-Q400 koje koristi u operativnom najmu. Zrakoplov tipa Airbus 320 registracije 9A-CTF bio je u najmu od prosinca 2008. godine, a 11. prosinca 2013. godine vraćen je leasing kompaniji u skladu s ugovorom.

Za zrakoplove Dash 8-Q400 ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate u prosječnom iznosu od 131 tisuću eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu.

Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Flota na dan 31. prosinca 2013.

tip zrakoplova	količina	oblik vlasništva	Ostatak vrijednosti	Procijenjeni vijek trajanja	Založeni kao sredstvo osiguranja
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Airbus A319	2	vlasništvo Društva	Da	20	Da
Airbus A320	2	vlasništvo Društva	Da	20	Ne
Dash 8-Q400	6	operativni leasing	-	-	Ne
Ukupno	12				

13. ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Naziv društva	Osnovna djelatnost	2013.		2012.		2013.		2012.		%
		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.		
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	
Obzor putovanja d.o.o.	Turistička djelatnost	-	-	-	-	1.020	133	1.020	133	100
Amadeus Croatia d.d.	Marketinške usluge	-	-	-	-	190	25	190	25	95
Pleso prijevoz d.o.o.	Prijevoz putnika	5.273	735	4.919	678	3.900	524	3.900	524	50
		5.273	735	4.919	678	5.110	682	5.110	682	

Sva tri društva osnovana su u Republici Hrvatskoj. Postotak se odnosi na udio u vlasništvu te glasačkim pravima. Pleso prijevoz d.o.o. je pridruženo društvo u zajedničkom vlasništvu Zračne luke Zagreb d.d. i Croatia Airlinesa d.d. s jednakim udjelima (50%:50%). U konsolidiranim financijskim izvještajima, udjeli u Pleso prijevozu d.o.o. prikazani su po metodi udjela, a u odvojenim financijskim izvještajima Društva po metodi troška.

14. DEPOZITI

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti kod PBZ i ZABE za kredite djelatnika	5.326	697	5.728	758	5.326	697	5.728	759
Ostali depoziti	814	106	753	100	774	101	713	94
	6.140	803	6.481	858	6.100	798	6.441	853

Kamatna stopa na dugoročne depozite u Privrednoj banci Zagreb za namjenske kredite djelatnika iznosi 0,5-0,75%, a u Zagrebačkoj banci 0%.

15. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Udio	Croatia Airlines d.d. i Grupa 2013.		Croatia Airlines d.d. i Grupa 2012.	
		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
		Hrvatska poštanska banka	0,18 %	1.858	249

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročni depoziti dani dobavljačima	34.552	4.521	26.868	3.561	34.527	4.521	26.868	3.561
Dugoročni avansi dani dobavljačima	41.970	5.495	43.315	5.740	41.970	5.495	43.315	5.740
Potraživanja za stanove u otkupu	515	67	599	79	515	67	599	79
Dugotrajna potraživanja za obveznice	500	69	500	66	500	66	500	66
	77.537	10.152	71.282	9.446	77.512	10.149	71.282	9.446

Dio dugoročnih depozita danih dobavljačima u iznosu od 20.717 tisuća kuna, odnosno 2.712 tisuća eura (u 2012. godini: 12.918 tisuća kuna, odnosno 1.712 tisuća eura), odnosi se na depozit kod Lufthansa Technik za popravke i održavanje Airbus zrakoplova. Iznos je uplaćivan Lufthansi Technik mjesečno od 1998. godine. Društvo je u 2013. godini na ovaj depozit uknjižilo kamatni prihod u iznosu 70 tisuća eura, odnosno 535 tisuće kuna (2012. godine: 60 tisuća eura, odnosno 452 tisuće kuna) i 1 tisuća dolara, odnosno 5 tisuća kuna (2012. godine: 12 tisuća dolara, odnosno 66 tisuća kuna), na temelju obračuna primljenog od Lufthansa Technik po godišnjoj kamatnoj stopi od 3,5%.

Iznos od 41.970 tisuća kuna odnosno 5.495 tisuća eura (2012.godine: 43.315 tisuća kuna, 5.740 tisuća eura) odnosi se na avans plaćen Airbus Industrie za nabavu četiri nova zrakoplova tipa A319 u skladu s kupoprodajnim ugovorom i njegovim dodacima, potpisanim između Airbus Industrie i Croatia Airlines.

16. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

Dugoročna potraživanja u iznosu od 515 tisuća kuna, odnosno 67 tisuća eura (2012. godine 599 tisuća kuna, odnosno 79 tisuća eura) odnose se na potraživanja za 32 prodana stana zaposlenicima Društva. Dospijeće potraživanja je od 16 do 30 godina uz kamatu od 1% godišnje prema Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (NN 43/92).

Prema mišljenju Uprave, knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih potraživanja približne su njihovim fer vrijednostima.

17. ZALIHE

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potrošni rezervni dijelovi	45.206	5.919	43.547	5.771	45.206	5.919	43.476	5.762
Zalihe hrane, pića i ostale zalihe	2.420	317	5.595	742	2.420	317	5.595	742
	47.626	6.236	49.142	6.513	47.626	6.236	49.071	6.504

Potrošni rezervni dijelovi terete trošak razdoblja prilikom stavljanja u upotrebu dok su rotirajući rezervni dijelovi uključeni u dugotrajnu materijalnu imovinu.

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja od kupaca u zemlji	18.711	2.450	26.432	3.503	16.555	2.168	24.211	3.209
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	60.838	7.966	75.389	9.991	60.351	7.902	74.434	9.865
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(11.791)	(1.544)	(10.850)	(1.438)	(11.616)	(1.521)	(10.675)	(1.415)
	67.758	8.872	90.971	12.056	65.290	8.549	87.970	11.659

18. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Sljedeće tablice prikazuju promjene ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2013. i 2012. godini:

	2013.		2013.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2013.	10.851	1.438	10.676	1.415
Povećanja	7.085	928	7.085	928
Smanjenja	(342)	(45)	(342)	(45)
Otpisi	(5.899)	(772)	(5.899)	(772)
Tečajne razlike	96	(5)	96	(5)
31. prosinca 2013.	11.791	1.544	11.616	1.521

	2012.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca				
1. siječnja 2012.	9.029	1.199	8.739	1.160
Povećanja	2.792	370	2.570	341
Smanjenja	(198)	(26)	(198)	(26)
Otpisi	(799)	(106)	(462)	(61)
Tečajne razlike	26	1	26	1
31. prosinca 2012.	10.850	1.438	10.675	1.415

19. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto potraživanja za PDV	664	87	554	73	545	71	443	59
Potraživanja od zaposlenih	311	41	371	49	306	40	354	47
Potraživanja od države i drugih institucija	18.332	2.400	105.582	13.992	18.263	2.391	105.478	13.979
Potraživanja za dividende i udjele u dobiti	-	-	-	-	129	17	505	67
Potraživanja za avanse dobavljačima	15.396	2.016	10.618	1.408	15.396	2.016	10.580	1.402
	34.703	4.544	117.125	15.522	34.639	4.535	117.360	15.554

20. FINANCIJSKA IMOVINA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Potraživanja za dane depozite i kredite	2.694	353	3.370	447	2.694	353	3.370	447
Čekovi	2	-	147	19	2	-	4	-
	2.696	353	3.517	466	2.696	353	3.374	447

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

20. FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Potraživanja za dane depozite na dan 31. prosinca 2013. su kako sljedi:

Financijska institucija	Godišnja kamatna stopa	U tisućama izvorne valute	Valuta	2013.	2013.	2012.	2012.
				tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Depoziti:							
Commerz Bank A.G.	1,00	95	EUR	724	95	567	75
ARC US	-	274	USD	1.518	199	592	78
US Bank	-	-	USD	-	-	117	16
Ostalo	-	-	Razno	452	59	2.094	278
Stanje na dan 31. prosinca Croatia Airlines d.d.				2.694	353	3.370	447

Iznos od 724 tisuća kuna (95 tisuća eura) odnosi se na kratkoročni depozit u Commerz Bank A.G. plaćen u svrhu izdavanja bankovnih garancija dobavljačima Društva (2012. g.: 567 tisuća kuna, 75 tisuća eura).

Iznosi prikazani u tablici predstavljaju fer vrijednost financijske imovine na dan 31. prosinca 2013. i 2012. godine.

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Žiro račun	20.718	2.712	18.050	2.392	18.692	2.447	16.429	2.177
Devizni računi	30.506	3.994	17.143	2.272	29.330	3.840	15.765	2.089
Blagajna	18	2	58	8	10	1	38	5
Devizna blagajna	67	9	105	14	67	9	105	14
Kratkoročni depoziti	873	114	1.759	234	873	114	1.759	234
	52.182	6.831	37.115	4.920	48.972	6.411	34.096	4.519

22. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	17.121	2.242	36.111	4.785	17.099	2.239	36.067	4.780
Nedospjela naplata prihoda	7.980	1.045	11.096	1.471	7.980	1.045	11.097	1.470
	25.101	3.287	47.207	6.256	25.079	3.284	47.164	6.250

Najznačajni plaćeni troškovi budućeg razdoblja uključuju iznose za troškoverefinanciranja kredita u visini od 1.807 tisuća kuna, odnosno 237 tisuća eura (2012. godine: 3.672 tisuća kuna, odnosno 487 tisuća eura), te unaprijed plaćene troškove dobavljačima u visini od 15.210 tisuće kuna, odnosno 1.991 tisuća eura (2012.godine: 32.090 tisuće kuna, odnosno 4.253 tisuća eura).

23. DIONIČKA GLAVNICA

Temeljem Odluke Vlade RH o pretvaranju duga u kapital, Glavna skupšina Društva je na sjednici od 27. prosinca 2012. godine, usvojila odluku o povećanju temeljnog kapitala za iznos od 862.228 tisuća kuna te na dan 31. prosinca 2012. upisani kapital iznosi 1.852.203 tisuća kuna. Povećanje temeljnog kapitala u bilanci Društva provedeno je danom upisa u sudski registar, 28. prosinca 2012.

Tijekom 2013. godine održane su dvije sjednice Glavne skupštine Društva na kojima su usvojene Odluke o promijeni visine temeljnog kapitala i to:

- Na sjednici Glavne skupštine održanoj 16. srpnja 2013. godine donesena je Odluka o povećanju temeljnog kapitala ulogom u pravima i izdavanjem novih dionica. Temeljni kapital povećan je za iznos od 126.282 tisuća kuna (16.656 tisuća eura) te je nakon povećanja iznosio 1.978.485 tisuća kuna (262.157 tisuća eura). Povećanje temeljnog kapitala provedeno je ulogom u pravima i to pravima potraživanja sukladno Ugovorima o ulaganju zaključenima između Republike Hrvatske i Croatia Airlinesa te između Zračne luke Zagreb i Croatia Airlinesa.

Povećanje temeljnog kapitala provedeno je danom upisa u Registar Trgovačkog suda, 16. rujna 2013. godine.

- Na sjednici Glavne skupštine održanoj 20. prosinca 2013. godine donesene su:
 - Odluka o pojednostavljenom smanjenju temeljnog kapitala Društva radi pokrića gubitka - temeljni kapital Društva smanjen je za iznos od 1.780.636 tisuća kuna (238.602 tisuće eura) radi pokrića gubitaka iz prethodnih godina. Smanjenje temeljnog kapitala provedeno je smanjenjem nominalnog iznosa dionica i to: nominalni iznos povlaštenih dionica smanjen je sa 100,00 kn na iznos od 10,00 kuna, a nominalni iznos redovnih dionica smanjen je sa 200,00 kuna na iznos od 20,00 KN. Visina temeljnog kapitala nakon smanjenja iznosi 197.849 tisuća kuna (26.511 tisuća eura).
 - Odluka o povećanju temeljnog kapitala Društva ulogom u pravima i izdavanjem novih dionica - temeljni kapital povećan je za iznos od 80.031 tisuća kuna (10.482 tisuće eura) te nakon povećanja iznosi 277.880 tisuća kuna (34.037 tisuća eura). Povećanje temeljnog kapitala provedeno je ulogom u pravima i to pravima potraživanja sukladno Ugovoru o ulaganju zaključenom između Republike Hrvatske i Croatia Airlinesa temeljem izdanog i protestiranog državnog jamstva.

Promjena visine temeljnog kapitala provedena je danom upisa u Registar Trgovačkog suda, 27. prosinca 2013. godine.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

23. DIONIČKA GLAVNICA (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca struktura vlasništva Društva bila je kako sljede:

2013. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Republiku Hrvatsku	13.474.994	269.500	96,98
Zračna luka Zagreb d.o.o.	245.073	4.771	1,72
Državni ured za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	110.584	2.132	0,77
Ostali	88.924	1.477	0,53
	13.919.575	277.880	100,00

2012. godina

Dioničari	Broj dionica	tisuće kuna	Udio %
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Republiku Hrvatsku	9.074.080	1.814.816	97,98
Agencija za upravljanje državnom imovinom (AUDIO) za Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	110.584	21.315	1,15
Ostali	101.949	16.072	0,87
	9.286.613	1.852.203	100,00

23.1. Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., Zagreb

Ovisno društvo Obzor putovanja d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, je u 100%-tnom vlasništvu društva Croatia Airlines d.d..

23.2. Ovisno društvo Amadeus Croatia d.d., Zagreb

Temeljni kapital ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., sa sjedištem u Zagrebu, sastoji se od 100 redovnih dionica, svaka po 2.000 kuna nominalne vrijednosti. Struktura vlasništva ovisnog društva Amadeus Croatia d.d., Zagreb na dan 31. prosinca 2013. i 2012. je kako sljedi:

Dioničari	Broj dionica	Udio %	31. prosinca (tisuće kuna)	31. prosinca (tisuće eura)
Croatia Airlines d.d., Zagreb	95	95,00	190	25
Amadeus Marketing, Madrid	5	5,00	10	1
	100	100,00	200	26

Manjinski udjeli nisu prikazani u konsolidiranim financijskim izvještajima jer nisu materijalno značajni.

24. KAPITALNE REZERVE I PRENESENI GUBICI

Umanjenje vrijednosti zrakoplova, na temelju stručne procjene neovisnih procjenitelja u studenom 2012. godine, rezultiralo je ukidanjem revalorizacijskih rezervi, nastalih revalorizacijom zrakoplova i motora, te na dan 31. prosinac 2012. iznose nula kuna. Na isti datum prethodne godine, revalorizacijske rezerve iznosile su 88.116 tisuća kuna (11.701 tisuća EUR).

Temeljem obračunatih kamata od 19.11.2012. godine od strane Vlade RH s osnova realiziranih jamstava u ukupnom iznosu od 210.338 tisuća kuna (27.925 tisuća eura) u prenesene gubitke Društva je, s osnove korekcije rezultata prethodnih godina, priznat iznos od 149.206 tisuća kuna (19.798 tisuća eura) koji se odnosi na kamate do 01.01.2011. godine u iznosu od 101.277 tisuća kuna (13.446 tisuća eura) i prethodno priznate prihode iz 2006. godine na temelju realiziranih jamstava od strane Vlade RH u iznosu od 47.929 tisuća kuna (6.352 tisuća eura).

Razlika temeljem obračunatih kamata u iznosu od 70.532 tisuća kuna (9.364 tisuće eura) knjižena je na teret računa dobiti i gubitka za 2012. godinu.

Zakonske pričuve u iznosu od 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura (u 2012. godini 931 tisuću kuna, odnosno 135 tisuća eura) i sukladno Odluci Glavne skupštine Društva od 16. srpnja 2013. korištene su za pokriće dijela gubitaka iz prethodnih godina.

Odlukom Glavne Skupštine od 20. prosinca 2013. godine provedeno je pojednostavljeno smanjenje temeljnog kapitala Društva u iznosu 1.780.636 tisuća kuna (233.215 tisuća eura) od čega je u iznosu od 1.699.347 tisuća kuna (222.569 tisuća eura) provedeno pokriće prenesenih gubitaka. Razlika iznosa za koji se smanjuje temeljni kapital Društva i iznosa pokrića prenesenih gubitaka u visini od 81.289 tisuća kuna (10.647 tisuća eura), raspoređena je u ostale rezerve Društva.

Rezerve društva Amadeus Croatia d.d. su kako sljedi: zakonske rezerve iznose 10 tisuća kuna, odnosno 1,4 tisuća eura (2012. godine: 10 tisuća kuna, 1,4 tisuće eura) i ostale rezerve iznose 100 tisuća kuna, odnosno 14 tisuća eura (2012. godina: 100 tisuća kuna, 14 tisuća eura).

Obzor putovanja iskazao je ostale rezerve u iznosu od 867 tisuća kuna, odnosno 114 tisuća eura (2012. godine: 867 tisuća kuna, odnosno 115 tisuća eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

25. OSNOVNI I RAZRIJEĐENI DOBITAK / (GUBITAK) PO DIONICI

Zarada po dionici temelji se na neto rezultatu Grupe i broju dionica te je izračunata kako sljedeći:

	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa	
	2013.		2012.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Neto dobit/(gubitak) tekuće godine	1.441	189	(487.844)	(64.890)
Broj izdanih dionica	13.920	13.920	9.287	9.287
Osnovni i razrijeđeni dobitak/ (gubitak) po dionici u KN / EUR	0,10	0,01	(52,53)	(6,99)

Na dan 31.12.2013. ukupan broj dionica iznosi 13.919.575 od čega se 51.197 dionica odnosi na povlaštene dionice nominalne vrijednosti 10 kuna, a 13.868.378 na redovne dionice nominalne vrijednosti 20 kuna po dionici (2012: 51.197 povlaštenih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna i 9.235.416 redovnih dionica nominalne vrijednosti 200 kuna).

Zarada po dionici obračunata je metodom prosječne ponderirane vrijednosti.

26. REZERVIRANJA**Croatia Airlines d.d. i Grupa**

	tisuće kuna	tisuće eura
Stanje 31. prosinca 2011.	1.834	244
Povećanje	53.972	7.152
Smanjenje u toku godine	(959)	(127)
Tečajne razlike	-	-
Stanje 31. prosinca 2012.	54.847	7.269
Povećanje	5.036	659
Smanjenje u toku godine	(38.535)	(5.045)
Tečajne razlike	-	(88)
Stanje 31. prosinca 2013.	21.348	2.795

U iznosu od 21.348 tisuća kuna (2.795 tisuća eura) uključena su rezerviranja u iznosu od 10.866 tisuća kuna, odnosno 1.423 tisuća eura (2012. godine: 6.714 tisuća kuna, odnosno 890 tisuća eura) koja se odnose na radne sporove bivših zaposlenika JAT-a odnosno Croatia Airlinesa.

Rezerviranja uključuju i iznos od 10.483 tisuća kuna, odnosno 1.372 tisuća eura (u 2012. g.: 40.858 tisuća kuna, odnosno 5.415 tisuća eura) koji se odnosi na troškove restrukturiranja u skladu s Programom restrukturiranja Društva, od čega se na otpremnine odnosi iznos od 7.669 tisuća kuna, odnosno 1.004 tisuća eura, (u 2012. g.: 37.228 tisuća kuna, odnosno 4.934 tisuća eura), dok se na ostale troškove restukturiranja odnosi iznos od 2.814 tisuća kuna, odnosno 368 tisuća eura (2012 g.: 3.630 tisuća kuna, odnosno 481 tisuća eura).

Tijekom 2013. godine iznos rezerviranja za otpremnine smanjen je za 29.559 tisuća kuna (3.870 tisuća eura) od čega se dio smanjenja u iznosu od 4.426 tisuća kuna (580 tisuća eura) odnosi na realizirane isplate, a 25.133 tisuće kuna (3.291 tisuća eura) na ukidanje rezerviranja zbog promijenjenih uvjeta dokupa staža odnosno isplate otpremnina za djelatnike koji su ostvarili pravo na prijevremenu mirovinu. Pored toga, do značajnog iznosa umanjenja rezerviranja došlo je zbog samoinicijativnog odlaska radnika Društva prije početka provedbe programa restrukturiranja, a za koje su bili planirani i osigurani najveći iznosi otpremnina (letačko osoblje).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
	2013.		2012.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze po dugoročnim kreditima	246.170	32.231	408.508	54.138
Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	(166.266)	(21.769)	(170.299)	(22.569)
	79.904	10.462	238.209	31.569

Opis obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako sljedeći:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2013. godina	2013. godina	2012. godina	2012. godina
		tisuće	%		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
BLB Tranša A	EUR	135.000	6m EURIBOR +0,5	12. 2014.	158.628	20.769	313.434	41.538
PBZ 7510009556	EUR	15.000	3m EURIBOR +5,5% (min. 8%)	10. 2019.	85.542	11.200	95.074	12.600
PBZ 5110188453	EUR	262	3m EURIBOR +5,5% (min. 7,5%)	12. 2016.	2.000	262	-	-
					246.170	32.231	408.508	54.138
Tekuće dospijeće					(166.266)	(21.769)	(170.299)	(22.569)
Dugoročni dio kredita					79.904	10.462	238.209	31.569

Od navedenih iznosa 158.628 tisuća kuna, odnosno 20.769 tisuća eura (2012. godine: 313.434 tisuća kuna, odnosno 41.538 tisuća eura) se odnosi na kredite za koje jamči Vlada Republike Hrvatske.

Plan otplate obveza po dugoročnim kreditima prikazujemo kako sljedeći:

	tisuće kuna	tisuće eura
2014.	166.488	21.798
2015.	16.164	2.116
2016.	16.164	2.116
2017.	15.275	2.000
Poslije 2017.	32.079	4.201
Ukupno	246.170	32.231

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

28. OBVEZE PO DUGOROČNIM NAJMOVIMA

Opis obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako sljedi:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	Croatia Airlines d.d. i Grupa		Croatia Airlines d.d. i Grupa	
					2013.	2013.	2012.	2012.
					tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
		(tisuće)	%					
ASA Leasing	EUR	14	8	06. 2016.	53	7	71	9
Ukupno					53	7	71	9
Tekuće dospijeće					(20)	(3)	(18)	(2)
Dugoročni dio najmova					33	4	53	7

Plan otplate obveza po dugoročnim najmovima prikazujemo kako sljedi:

	tisuće kuna	tisuće eura
2014.	20	3
2015.	22	3
2016.	11	1
Ukupno	53	7

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

29. KRATKOROČNI KREDITI

Opis obveza po kratkoročnim kreditima Društva prikazujemo kako sljede:

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos kredita	Godišnja kamatna stopa	Dosp.	2013. godina	2013. godina	2012. godina	2012. godina
		tisuće	% 3m		tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Zagrebačka banka	EUR	4.500	EURIBOR +6,15%	5.2014	34.369	4.500	33.955	4.500
Hrvatska poštanska banka	HRK	7.450	8,5	8.2013	-	-	7.450	987
Privredna banka Zagreb	HRK	7.450	trezorski zapisi na 91 dan +4,95% (minimalno 8%)	8.2013	-	-	7.450	987
					34.369	4.500	48.855	6.474

Na dan 31.12.2013. obveze s osnova kratkoročnih kredita iznosile su 34.369 tisuća kuna (4.500 tisuća eura). Temeljem Ugovora sa Zagrebačkom bankom o okvirnom revolving iznosu od 4.500 tisuća eura za odobravanje kratkoročnih kredita, dana 12.6.2013. godine sklopljen je Ugovor o kratkoročnom deviznom kreditu za poslovno financiranje. U 2012. godini korišteni su kratkoročni krediti Hrvatske poštanske banke i Privredne banke Zagreb za tekuću likvidnost koji su otplaćeni u kolovozu 2013. godine.

Pored iskazanih obveza Croatia Airlinesa, kratkoročne obveze Grupe uključuju i obvezu s osnove kredita povezanog društva Amadeus Croatia. Kredit je realiziran kod Privredne banke Zagreb i na dan 31.12.2013. godine obveza po ovom kreditu iznosi 665 tisuća kuna, odnosno 87 tisuća eura, (2012. g.: 999 tisuća kuna, 132 tisuće eura).

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze prema dobavljačima u zemlji	91.802	12.020	169.730	22.494	91.048	11.921	168.705	22.358
Obveze prema inozemnim dobavljačima	73.769	9.658	115.100	15.254	72.773	9.528	114.616	15.190
	165.571	21.678	284.830	37.748	163.821	21.449	283.321	37.548

31. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Obveze za usluge u zračnom prometu	118.676	15.538	117.126	15.522	118.676	15.538	117.126	15.522
Primljeni depoziti i predujmovi	17.061	2.234	9.071	1.202	17.061	2.234	9.031	1.197
Obveze za plaće	17.631	2.308	19.774	2.621	17.322	2.268	19.576	2.594
Ostale kratkoročne obveze	14.565	1.907	19.065	2.527	14.504	1.899	18.971	2.515
	167.933	21.987	165.036	21.872	167.563	21.939	164.704	21.828

Obveze prema domaćim i stranim dobavljačima uglavnom se odnose na iznos obveza prema raznim zračnim lukama i dobavljačima goriva.

32. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆEG RAZDOBLJA

	2013. Croatia Airlines Grupa		2012. Croatia Airlines Grupa		2013. Croatia Airlines d.d.		2012. Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Prihodi budućih razdoblja	5.102	668	6.309	836	5.102	668	6.309	836
Odgođeno plaćanje troškova	13.216	1.729	16.686	2.213	13.094	1.716	16.176	2.144
	18.318	2.397	22.995	3.049	18.196	2.384	22.485	2.980

Prihodi budućeg razdoblja u iznosu od 5.102 tisuća kuna, odnosno 668 tisuća eura (u 2012. godini 6.309 tisuća kuna, odnosno 836 tisuća eura) predstavljaju prihode od materijalne imovine primljene bez naknade od proizvođača zrakoplova i motora, koja se amortizira tijekom korisnog vijeka upotrebe dotičnog zrakoplova. Vrijednost navedenih, vezanih uz kupovinu Airbus flote, a primljenih u vidu besplatnih rezervnih dijelova i rezervnog motora, uključena je u prihode budućih razdoblja i priznaje se kao prihod na proporcionalnoj osnovi tijekom korisnog vijeka upotrebe zrakoplova.

33. PREUZETE I NEPREDVIĐENE OBVEZE

Za obavljanje redovne poslovne aktivnosti Društvo koristi poslovni prostor u najmu na raznim lokacijama. Pored navedenog, Društvo posluje i s imovinom u operativnom leasingu, i to informatičkom opremom, osobnim automobilima, zrakoplovom Airbus A320 i Q400 te rezervnim motorom za zrakoplov. Ukupne preuzete mjesečne obveze temeljem najma i operativnog leasinga iznose 9.536 tisuća kuna (1.259 tisuću eura).

U lipnju 2007. godine potpisan je ugovor o operativnom najmu četiriju zrakoplova tipa DASH 8-Q400 za razdoblje od 10 godina, od kojih su prva dva isporučena u svibnju i srpnju 2008.g, dva u lipnju 2009. godine. U rujnu 2008.godine potpisan je ugovor o operativnom najmu još dva zrakoplova tipa DASH 8-Q400 koji su isporučeni u ožujku i travnju 2010. Ugovorima je preuzeta obveza plaćanja mjesečne leasing rate prosječno u iznosu od 131 tisuća eura i 26 tisuća dolara po zrakoplovu.

34. ZAPOSLENICI

Croatia Airlines d.d.	2013.	2012.
Piloti i kopiloti	126	141
Kabinsko osoblje	156	195
Tehničko osoblje i održavanje	301	256
Prodaja i marketing	159	181
Zemaljska operativa	114	122
Ostali zaposlenici	185	193
	1.041	1.088
Povezana društva Croatia Airlines d.d.-a		
Amadeus Croatia d.d., Zagreb	8	8
Obzor Putovanja d.o.o., Zagreb	14	11
	1.063	1.107

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

35. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Croatia Airlines Grupa nema drugih povezanih strana osim dolje navedenih.

Povezane strane društva Croatia Airlines d.d.:

- Obzor putovanja d.o.o.
- Amadeus Croatia d.d.
- Pleso prijevoz d.o.o.

Transakcije s povezanim stranama prikazane su u nastavku:

	2013. tisuće kuna	2012. tisuće kuna	2013. tisuće eura	2012. tisuće eura
Prihodi				
Obzor putovanja d.o.o.	5.655	4.580	747	609
Amadeus Croatia d.d.	144	182	19	24
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	264	265	35	35
Ukupni prihodi	6.063	5.027	801	668
Rashodi				
Obzor putovanja d.o.o.	36	-	5	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	5.112	5.374	675	715
Ukupni rashodi	5.148	5.374	680	715
Potraživanja				
Obzor putovanja d.o.o.	141	278	18	37
Amadeus Croatia d.d.	15	304	2	40
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	42	52	6	7
Ukupna potraživanja	198	634	26	84
Obveze				
Obzor putovanja d.o.o.	-	-	-	-
Amadeus Croatia d.d.	-	-	-	-
Pleso prijevoz d.o.o. (pridruženo društvo)	2.019	2.126	264	282
Ukupne obveze	2.019	2.126	264	282

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Financijski instrumenti i upravljanje financijskim rizicima

U transakcijama financijskim instrumentima Društvo na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Značajniji rizici, zajedno s metodama koje se koriste u upravljanju tim rizicima, navedeni su u nastavku.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je iznos po kojem se sredstvo može razmijeniti ili obveza podmiriti između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbom. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog tijeka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stopa i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku.

Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak izraženi su po fer vrijednosti. Financijska imovina koja se drži do dospijeca te zajmovi i potraživanja (uključivo depozite kod banaka) su izraženi po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Iako su dobiveni uz fiksnu kamatnu stopu, zbog njihove karakterističnosti, rukovodstvo vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako sljede:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Prilikom izračuna fer vrijednosti Društvo uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorizirani su u tri razine MSFI hijerarhije fer vrijednosti, kako sljede:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i

3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Kao zrakoplovni prijevoznik u međunarodnom zračnom prometu, Grupa je izložena promjenama cijena, kamatnih stopa i valutnih tečajeva. Iz tog razloga, Grupa primjenjuje politiku analiziranja i aktivnog upravljanja postojećim rizičnim pozicijama i tržišnim trendovima, kao i internog prijeboja rizičnih pozicija u mjeri u kojoj je to moguće.

Odnos duga i kapitala na kraju godine bio je slijedeći:

	2013.		2012.		2013.		2012.	
	Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines Grupa		Croatia Airlines d.d.		Croatia Airlines d.d.	
	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dug	281.257	36.825	458.433	60.753	280.592	36.738	457.434	60.622
Novac i novčani ekvivalenti	(52.182)	(6.832)	(37.115)	(4.920)	(48.971)	(6.412)	(34.096)	(4.519)
Neto dug	229.075	29.993	421.318	55.833	231.621	30.326	423.338	56.103
Kapital	356.609	46.741	146.988	19.508	352.577	46.182	143.405	19.013
Odnos duga i kapitala	64%	64%	287%	286%	66%	66%	295%	295%

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je mogućnost promjene vrijednosti financijskog instrumenta ili novčanih tijekova povezanih s financijskim instrumentom uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa, a odnosi se uglavnom na potraživanja i obveze s dospijecom preko jedne godine.

Društvo je izloženo kamatnom riziku s obzirom da je većina primljenih dugoročnih kredita odobrena s varijabilnom kamatnom stopom (vidi bilješke 27 i 28). Kamatne stope na depozite su prikazane u bilješci 14. Da je kamatna stopa bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne kamatne stope, iznos od 58 tisuća kuna, odnosno 8 tisuća eura teretio bi izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, i obrnuto, da je kamatna stopa bila manja za 0,5% iznos od 58 tisuća kuna, odnosno 8 tisuća eura imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2013. godinu.

Valutni rizik

Društvo je izloženo sljedećim valutnim rizicima:

Transakcijskom riziku, a to je rizik negativnog utjecaja promjena valutnih tečajeva u odnosu na kunu na novčane tijekove Društva iz komercijalnih aktivnosti; i bilančnom riziku, a to je rizik da vrijednost neto monetarnih sredstava u stranim valutama bude niža prilikom preračunavanja u kune kao posljedica promjene valutnih tečajeva.

Najznačajniji valutni rizik kojem je Društvo izloženo proizlazi iz obveza temeljem dugoročnih kredita, kako je opisano u bilješkama 27 i 28, a koji su većim dijelom denominirani u eurima. Društvo ovu izloženost prebija s prihodima od prodaje karata u inozemstvu, čime ostvaruje dostatne priljeve za pokriće otplate dugova.

Dobit i gubitke po dugovanjima u stranoj valuti Društvo obračunava kao zaštitu novčanog tijeka u okviru glavnice, kao što je iscrpnije opisano u računovodstvenim politikama. Drugi oblici valutne izloženosti Društva razmjerno su beznačajni.

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na kredite i najmove (jačanje / slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura	
	2013.	2012.
Dobit / (Gubitak)	1.393	2.213

Utjecaj promjene vrijednosti valuta na prihode (jačanje/slabljenje za 0,50%)

tisuće kuna	Utjecaj promjene eura		Utjecaj promjene američkog dolara	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Dobit / (Gubitak)	2.364	2.299	1.714	1.845

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Kreditni rizik

Prijevoz putnika i tereta fakturira se većim dijelom putem agencija koje posluju po pravilima IATA-e i po zadanim uvjetima pristupa prema kojima, u okviru pravila BSP sustava, obvezno prilažu bankovne garancije. Agenti pojedinci, koji nisu članovi IATA-e su dužni priložiti odgovarajuće instrumente osiguranja, kako bi mogli poslovati sa društvom Croatia Airlines d.d.. Kreditni rizik povezan s agentima relativno je nizak zbog toga što iznosi potraživanja od bilo kojeg agenta pojedinca nisu značajni.

Ako uvjetima plaćanja nije izričito drukčije ugovoreno, potraživanja i obveze iz međusobnih odnosa zrakoplovnih tvrtki po osnovi prijevoza uobičajeno se podmiruju na neto osnovi putem IATA-ine klirinške kuće, što uvelike doprinosi smanjenju rizika neplaćanja.

U svim drugim odnosima plaćanja Društvo procjenjuje solventnost i urednost plaćanja klijenata i prati izloženost prema bilo kojem klijentu primjenjujući limite, čiju primjerenost Društvo periodički provjerava. Ako postoje čimbenici koji upućuju na nemogućnost klijenta da podmiri sve ili dio obveza prema Društvu, Društvo knjiži odgovarajući ispravak vrijednosti, kojim knjigovodstveni iznos potraživanja svodi na njihov nadoknadivi iznos. Kreditni rizik povezan s ulaganjima i derivacijskim financijskim instrumentima proizlazi iz rizika neplaćanja druge ugovorne strane. Budući da su transakcije zaključene sa stranama izuzetno velike kreditne sposobnosti, rizik neplaćanja je, po mišljenju Uprave, nizak.

Cjenovni rizik

Društvo je izloženo riziku povezanom s promjenama cijene mlaznog goriva za zrakoplove, koje čini značajnu stavku troškova Društva. Cijena mlaznog goriva na tržištu je u proteklim godinama izrazito volatilna.

Da je cijena goriva na tržištu bila veća za 0,5% u odnosu na važeće tržišne cijene, iznos od 1.633 tisuća kuna (216 tisuća eura) teretio bi izvještaj o sveobuhvatnim prihodima, i obrnuto, da je cijena goriva na tržištu bila manja za 0,5%, iznos od 1.633 tisuća kuna (216 tisuća eura) imao bi pozitivan učinak na izvještaj o sveobuhvatnim prihodima za 2013. godinu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja Društva s poteškoćama u podmirivanju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijea. Društvo upravlja rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijea obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca i depozita, kako bi se pokrili neočekivani novčani izdaci.

Zaštita od rizika koju provodi društvo

Upravljanje poslovnim rizicima nužno je kako bi se očuvala vrijednost poduzeća u nestabilnim uvjetima poslovanja te zahtjeva primjenu odgovarajućih financijskih instrumenata i metoda. Jedan od najznačajnijih rizika u poslovanju Croatia Airlinesa d.d. u zadnjih nekoliko godina je porast cijena nafte, odnosno goriva. Pored toga, Društvo je izloženo uvjetima na međunarodnom tržištu i financira flotu kreditima denominiranim u inozemnim valutama. Od navedenih rizika Društvo se štiti sukladno donesenim strategijama (Strategija zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih obveza u stranim valutama i Strategija zaštite od rizika promjene cijena goriva).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Zaštita od rizika koju provodi društvo (nastavak)

Društvo dosljedno primjenjuje strategiju zaštite od promjene tečajeva inozemnih valuta budućim tijekovima prihoda u stranoj valuti od 1999. godine. Društvo je pri preuzimanju dugoročnih kreditnih obveza za financiranje nabave zrakoplova ocijenilo temeljem očekivanih tijekova prihoda u valutama da se valutni rizik računa dobiti i gubitka po osnovu nerealiziranih tečajnih razlika temeljem nedospjelog dijela dugoročnih kredita u budućem vremenskom horizontu valutno u potpunosti pokriva iz očekivanih prihoda.

Društvo je odabralo strategiju zaštite od rizika promjene valutnih tečajeva po osnovi preuzetih dugoročnih kredita u stranim valutama putem zaštite novčanog tijeka kroz razdoblje od 3 godine. S obzirom da projicirane prihode za buduće vremensko razdoblje Uprava društva smatra vrlo izvjesnima, budući tijek prihoda definiran je kao zaštita novčanog tijeka uzetih dugoročnih valutnih kredita.

Grupa u svrhu zaštite od tečajnih razlika, kamatnih rizika te rizika promjena cijena goriva koristi derivativne instrumente i zaštitu novčanog tijeka.

Na početku svake transakcije zaštite Grupa dokumentira odnos između instrumenata zaštite i zaštićenih stavki, opseg zaštite, kao i svoj cilj upravljanja rizikom i strategiju ulaganja u razne transakcije zaštite. Taj proces uključuje povezivanje svih derivativa predodređenih kao zaštita s određenom imovinom i obvezama ili određenim čvrstim obvezama ili predviđenim transakcijama.

Grupa također dokumentira svoju procjenu, na početku zaštite i tijekom trajanja zaštite, te utvrđuje koliko su derivati koji su korišteni u zaštitnim transakcijama učinkoviti kroz obračun promjena u fer vrijednosti ili novčanim tijekovima zaštićenih stavki.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti

U slijedećim tablicama prikazana je struktura nederivativne financijske imovine i obveza Društva na dan 31. prosinca 2013. i 2012. godine prema očekivanom dospijeću. Prikazani podaci su bazirani na nediskontiranom novčanom tijeku financijske imovine i obveza.

31. prosinca 2013.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
Imovina	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročna financijska imovina	6.968	931	-	-	-	-	-	-	6.968	931
Dugoročni depoziti	6.100	799	-	-	-	-	-	-	6.100	799
Dugoročna potraživanja	77.512	10.148	-	-	21.410	2.803	-	-	56.102	7.345
Kratkoročni depoziti	2.694	353	-	-	2.694	353	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	125.013	16.368	124.981	16.364	32	4	-	-	-	-
Ukupno	218.289	28.599	124.983	16.364	24.136	3.160	-	-	69.170	9.075
Obaveze										
Kratkoročni leasing	20	3	20	3	-	-	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	200.635	26.269	117.502	15.385	83.133	10.884	-	-	-	-
Dugoročni leasing	33	4	-	-	-	-	-	-	33	4
Dugoročni kredit	79.904	10.462	-	-	1.000	131	16.275	2.131	62.629	8.200
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	371.001	48.575	185.843	24.332	181.263	23.733	1.207	158	2.688	352
Ukupno	651.593	85.313	303.365	39.720	265.396	34.748	17.482	2.289	65.350	8.556

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

36.1. Tablice rizika likvidnosti (nastavak)

31.prosinca 2012.	Dospijeće									
	Ukupno		Manje od 6 mjeseci		Od 6 mjeseci do 1 godine		Od 1 do 2 godine		Više od 2 godine	
Imovina	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
Dugoročna financijska imovina	6.813	911	-	-	-	-	-	-	6.813	911
Dugoročni depoziti	6.441	853	-	-	-	-	-	-	6.441	853
Dugoročna potraživanja	71.282	9.446	-	-	14.049	1.862	-	-	57.233	7.584
Kratkoročni depoziti	3.370	447	-	-	3.370	447	-	-	-	-
Kratkoročna financijska imovina	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	252.494	33.463	202.691	26.862	42.439	5.624	-	-	7.364	977
Ukupno	340.404	45.120	202.695	26.862	59.858	7.933	-	-	77.851	10.325
Obaveze	18	2	18	2	-	-	-	-	-	-
Kratkoročni leasing	219.154	29.044	85.253	11.298	133.901	17.746	-	-	-	-
Kratkoročni kredit	53	7	-	-	-	-	-	-	53	7
Dugoročni kredit	238.209	31.569	-	-	-	-	187.619	24.865	50.590	6.704
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	525.357	69.624	303.940	40.280	216.315	28.668	1.207	160	3.895	516
Ukupno	982.791	130.246	389.211	51.580	350.216	46.414	188.826	25.025	54.538	7.227

Društvo očekuje da će svoje obveze podmirivati novčanim priljevima iz redovnih poslovnih aktivnosti i naplatom dospjele financijske imovine.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

37. OPERATIVNI NAJAM

Grupa unajmljuje zrakoplove, automobile, uredske prostore te informatičku opremu. Trajanje najma je između 2 i 10 godina, a najveći dio ugovora obnovljiv je istekom perioda najma.

U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni leasing zrakoplova. Društvo također ima obavezu izvođenja redovnih pregleda ovisno o tipu unajmljenog zrakoplova.

Za zrakoplove tipa Dash 8-Q400 prvi pregled izvodi se prije ostvarenih 6.000 sati leta, a dodatni pregledi svakih šest godina. Troškovi velikih pregleda na zrakoplovima rezerviraju se do trenutka održavanja.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Društvo raspolaže sa šest zrakoplova, dvjema zgradama i četiri automobila u operativnom najmu. Buduće zbirne minimalne otplate ovih najмова su kako sljede:

	tisuće kuna	tisuće eura
	2013.	2013.
Ne više od godinu dana	96.240	12.707
Od godinu do pet godina	340.435	44.949
Iznad 5 godina	53.044	7.004
	<u>489.719</u>	<u>64.660</u>

38. NAKNADE KLJUČNIM ČLANOVIMA RUKOVODSTVA

Ukupno isplaćene naknade direktorima i drugim ključnim članovima rukovodstva tijekom 2013. odnosno 2012. godine iznosile su kako sljede:

	tisuće kuna	tisuće eura	tisuće kuna	tisuće eura
	2013.	2013.	2012.	2012.
Kratkoročna primanja – bruto	10.572	1.396	8.203	1.091
Primici u naravi - bruto	1.136	150	801	107
Otpremnine	1.386	183	3.982	530
	<u>13.094</u>	<u>1.729</u>	<u>12.986</u>	<u>1.728</u>

Na dan 31. prosinca 2013. na položajima direktora i drugih ključnih članova rukovodstva bilo je zaposleno 19 osoba (2012 godine: 18 članova rukovodstva).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

39. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 8. travnja 2014. godine.

Potpisali u ime Društva dana 8. travnja 2014. godine:

Teodora Wenzler Brezak

**Direktor Sektora
financija i računovodstva**

Zlatko Širac

Član Uprave

Krešimir Kučko

Predsjednik Uprave